

MINISTARSTVO ZA ODGOJ
I OBRAZOVANJE KANTONA SARAJEVO

Uputstvo o organizaciji takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu

KANTONALNI NIVO

Hemija

Geografija Debatne parlauonice

Gradansko obrazovanje /Demokratija i ljudska prava

Informatika Bosanski jezik i književnost, Francuski jezik

Hrvatski jezik i književnost, Matematika

Liga pregovaranja Srpski jezik i književnost Vjeronauka Historija BiH

Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola Turski jezik Revija KUS učenika osnovnih i srednjih škola KS

Revija KUS djece predškolskih ustanova Bosanska zajednica kulture Preporod

Tehnička kultura Robotika Tjelesni i zdravstveni odgoj /Sport

Šah Engleski jezik Likovna kultura

Njemački jezik Fizika

SCIENCE

Sarajevo, decembar 2023. godine

Zahvaljujemo se spoljnim saradnicima:

Indira Buljubašić, Sabina Begić, Lemana Terzimehić, Amila Islamović, Amra Đulan, Kenita Šeta, Ana Mocnaj, Amina Duranović, Mirela Avdibegović, Ibrahim Muharemović, Jasna Kopic, Sanela Karović, Jasmina Baluković, Ajla Šaćić-Husić, Amira Okerić, Dženisa Buljugić, Hurija Nalo, Sead Srna, Alma Ahmethodžić, Kerim Hadžić, Adisa Milić, Azra Mahmutagić, Vahidin Omanović, Azra Pohara, Ana Andrlje Imamović, Daria Osmanbegović, Lamija Šošić, Mustafa Mujbegović, Amsal Ganović, Tatjana Romanić, Lejla Telarević i Suada Krezić.

Napomena: Terminološko korištenje ženskog ili muškog roda u ovom Uputstvu podrazumijeva uključivanje oba roda.

SADRŽAJ

1. UVOD / OPĆE ODREDBE	5
2. OPĆE INFORMACIJE O TAKMIČENJU	6
2.1. Cilj takmičenja.....	6
2.2. Organizatori takmičenja	6
2.3. Organi takmičenja i nadležnosti	6
2.3.1. Komisija koordinatora za organizovanje i provođenje takmičenja za školsku 2023/2024. godinu i nadležnosti:.....	7
2.3.2. Komisija za pripremu i pregled/žiriranje testova/muzičkih numera/literarnih i likovnih radova i nadležnosti.....	7
2.3.3. Komisija za organizaciju i realizaciju sportskih takmičenja	7
2.3.4. Nadležnosti škola - domaćina takmičenja	7
2.4. Prijava takmičara	8
2.5. Dolazak učenika na takmičenje	8
2.6. Nagrade.....	8
2. NASTAVNI PREDMETI / OBLASTI.....	9
3.1. Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost	10
3.2. Engleski jezik (prvi strani jezik).....	18
3.3. Njemački jezik (drugi strani jezik)	20
3.4. Francuski jezik (drugi i treći strani jezik).....	23
3.5. Turski jezik (drugi strani jezik)	25
3.6. Matematika.....	27
3.7. Fizika	30
3.8. Hemija	34
3.9. Informatika	37
3.10. Tehnička kultura.....	45
3.11. Robotika	48
3.12. Geografija/Zemljopis.....	50
3.13. Historija Bosne i Hercegovine.....	52
3.14. Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava „Projekt građanin“	57
3.15. Likovna kultura - Mladi voljenom gradu (<i>likovni radovi srednje škole</i>).....	66
3.16. Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola.....	67
3.17. Tjelesni i zdravstveni odgoj / Sport.....	82
3.18. Islamska vjeronauka	84
3.19. Šah	87
3.20. SCIENCE	89
3.21. Liga pregovaranja.....	94

3.22. Debatne parlaonice	97
3.23. Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova i ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo	100
3.24. Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo ..	103
3.25. Bošnjačka zajednica kulture <i>Preporod</i>	105
4. PRILOZI.....	107
4.1. Kalendar takmičenja, revija/smotri i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu	107
4.2. Tabelarni pregled mjesta i satnice održavanja takmičenja, smotri/revija za predškolske ustanove i osnovne škole - kantonalni nivo	111
4.3. Tabelarni pregled mjesta i satnice održavanja takmičenja, smotri/revija za srednje škole - kantonalni nivo.....	114
4.4. Tabelarni pregled nastavnih predmeta/oblasti koji za realizaciju imaju formu konkursa za radove učenika.....	117
4.5. Koordinator / voditelj takmičenja.....	118

1. UVOD / OPĆE ODREDBE

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, u skladu s programskim aktivnostima, kontinuirano rade na afirmaciji izvrsnosti učenika Kantona Sarajevo koji svojim znanjem, talentima i vještinama predstavljaju sebe, svoje škole i Bosnu i Hercegovinu na svim nivoima takmičenja.

Komisija za organiziranje i realiziranje takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo pripremila je Uputstvo o organizaciji takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu za kantonalni nivo.

Ovim dokumentom reguliraju se prava, odgovornosti, obaveze i organizacija takmičenja za sve učesnike (organizatore, učenike i nastavnike) na području Kantona Sarajevo. Dokument sadrži opis svih elemenata neophodnih za organizaciju i realizaciju takmičenja na kantonalnom nivou.

U cilju ostvarivanja principa javnosti u radu, ovaj dokument će biti istaknut na internetskoj stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (<https://mo.ks.gov.ba/>) i Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (<https://irpo.ba/>).

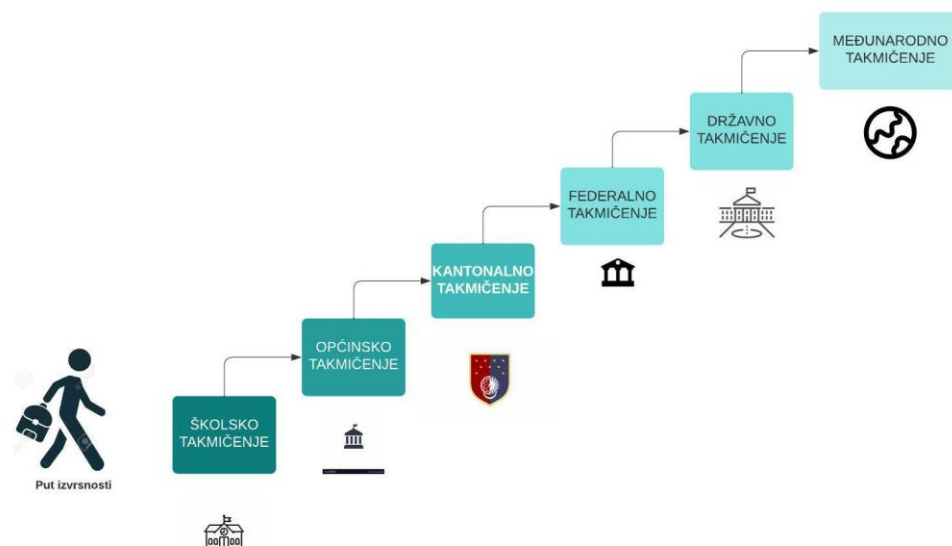
Sve dodatne informacije o takmičenjima bit će blagovremeno objavljivane na internetskoj stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo u sekciji *Takmičenja*.

SRETNO!

2. OPĆE INFORMACIJE O TAKMIČENJU

2.1. Cilj takmičenja

Takmičenje je pravilima određen postupak iskazivanja sposobnosti, vještina i znanja učenika. Svrha takmičenja je predstavljanje znanja, vještina, sposobnosti i kompetencija učenika. Takmičenje potiče učenika na razvoj i unapređenje ličnih vještina, sposobnosti, kreativnosti i izvrsnosti, te doprinosi dodatnoj afirmaciji odgojno-obrazovnog rada i podizanju nivoa kvalitete obrazovanja općenito.

2.2. Organizatori takmičenja

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo organizuju i provode takmičenja za školsku 2023/2024. godinu.

2.3. Organi takmičenja i nadležnosti

U svrhu realizacije takmičenja JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo imenuje:

1. Komisiju koordinatora za organizovanje i provođenje takmičenja za školsku 2023/2024. godinu;
2. Komisiju za pripremu/žiriranje i pregled testova /numera;
3. Komisiju za organizaciju i realizaciju sportskih takmičenja.

Komisiju za organizovanje i provođenje takmičenja za školsku 2023/2024. godinu čine voditelji / koordinatori takmičenja za svaki nastavni predmet / oblast.

Mjesto održavanja takmičenja organizuje JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo u saradnji sa školama i drugim ustanovama.

2.3.1. Komisija koordinatora za organizovanje i provođenje takmičenja za školsku 2023/2024. godinu i nadležnosti:

- izrada Uputstva za organizaciju i provođenje takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu kao procesnog dokumenta koji, u cilju detaljnog uređenja procesa takmičenja, obuhvata kreiranje pravila, propozicija takmičenja i ciljnih grupa učesnika;
- predlaganje članova komisija za izradu i pregled testova;
- koordiniranje radom komisija za pripremu i pregled testova;
- formiranje i dostavljanje konačne rang-liste JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.
- sastavljanje i dostavljanje pismenog izvještaja o realizaciji takmičenja;
- obavljanje i drugih aktivnosti neophodnih za adekvatnu realizaciju takmičenja.

2.3.2. Komisija za pripremu i pregled/žiriranje testova/muzičkih numera/literarnih i likovnih radova i nadležnosti

Komisiju za pripremu i pregled testova čine predsjednik Komisije i tri iskusna nastavnika koji su dali značajan doprinos u stručnom radu; imaju iskustva u radu sa talentovanim i nadarenim učenicima.

Nadležnosti Komisije za pripremu i pregled testova:

- priprema takmičarskog/ih testa/ova;
- priprema rješenja testa/ova;
- pregled testova i izrada preliminarne liste;
- dostavljanje preliminarne liste koordinatoru takmičenja;
- rješavanje prigovora / žalbi u roku od sat vremena od objavljivanja preliminarnih rezultata;
- izrada konačne rang-liste takmičenja i njeno dostavljanje koordinatoru takmičenja, čiji je zadatak da konačnu rang-listu dostavi u JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

Konačne rang-liste će biti objavljene na stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo i Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

2.3.3. Komisija za organizaciju i realizaciju sportskih takmičenja

Komisija učestvuje u organizaciji i realizaciji sportskih takmičenja shodno propozicijama u Uputstvu za nastavni predmet Tjelesni i zdravstveni odgoj/Sport.

2.3.4. Nadležnosti škola - domaćina takmičenja

Škole - domaćini su nadležne za organizaciju prostora za takmičenje, prostorije za ispravljanje testova i pristup internetu.

Preporuka: Na dan takmičenja organizirati online nastavu u školi.

2.4. Prijava takmičara

Škola prijavljuje takmičara najkasnije 5 dana prije početka takmičenja popunjavanjem elektronskog obrasca – online prijava, osim za nastavne predmete/oblasti koji su zastupljeni na općinskom nivou takmičenja za učenike osnovnih škola (Matematika, Fizika, Informatika, Robotika, Tehnička kultura, Geografija, Historija BiH i Tjelesni i zdravstveni odgoj, Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih škola) i Građansko obrazovanje /Demokratija ljudskih prava za učenike osnovnih i srednjih škola. Spiskovi učenika sa općinskog takmičenja koji su ostvarili plasman na kantonalno takmičenje će biti dostupni na internetskoj stranici JU Instituta.

Link za online prijavu: <https://forms.gle/rG1teFvKZm4BYKq3A>

Napominjemo da prijavu takmičara škola može izvršiti samo putem navedenog linka koji će biti aktivan od 01. 2. 2024. godine.

Ukoliko se utvrdi da je škola prijavila učenika koji ne ispunjava uslove predviđene pravilima takmičenja, takmičar neće moći pristupiti takmičenju.

2.5. Dolazak učenika na takmičenje

Učenici dolaze pola sata prije početka takmičenja radi registracije i pripreme za početak takmičenja.

2.6. Nagrade

Tri prvoplasirana takmičara iz svakog nastavnog predmeta/oblasti Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo nagrađuju dodjelom diplome.

Dodjela diploma i zahvalnica za nastavnike i škole domaćine će biti upriličena na završnoj svečanosti Naše nebo izvrsnosti (maj/juni 2024. godine).

2. NASTAVNI PREDMETI / OBLASTI

Na osnovu Kalendara takmičenja za školsku 2023/2024. godinu planirana su takmičenja iz 25 nastavnih predmeta/oblasti: Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost, Engleski jezik, Njemački jezik, Francuski jezik, Turski jezik, Matematika, Fizika, Hemija, Informatika, Robotika, Tehnička kultura, Geografija/Zemljopis, Historija BiH, Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava „Projekt građanin“, Vjeronauka, Tjelesni i zdravstveni odgoj /Sport, Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova, Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo, Likovna kultura - Mladi voljenom gradu, Debatne parlaonice, Šah, Liga pregovaranja, Science – STEM, Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola i Bošnjačka zajednica kulture *Preporod*.

KANTONALNO
TAKMIČENJE

Put izvrsnosti

3.1. BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST, HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST, SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

OSNOVNA ŠKOLA

RAZREDNA NASTAVA – 3, 4, i 5. razred

3.1.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost.

Zadana tema	Adresa za slanje radova	Rok za slanje radova
Literarni rad na zadanu temu: Treći razred: Da imam krila... Četvrti razred: Postidio/la sam se Peti razred: Sarajevo kakvo sanjam	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo Aleja Bosne Srebrene bb/IXC 71000 Sarajevo	10. 3. 2024. (do 15,00)

3.1.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Pravo učešća na takmičenju imaju učenici trećeg, četvrtog i petog razreda razredne i predmetne nastave (V razred) svih osnovnih škola na nivou Kantona Sarajevo.

Napomena: Iz svake škole moguće je kandidirati po jedan rad iz trećih, četvrtih i petih razreda razredne ili predmetne nastave.

3.1.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test (*struktura testa*)

Kantonarno takmičenje za školsku 2023/2024. godinu iz nastavnog predmeta Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost održat će se u formi pisanja literarnih radova na zadanu temu.

3.1.4. Dinamika takmičenja

Propozicije takmičenja

- Pravo učešća na takmičenju iz predmeta Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost imaju učenici 3., 4. i 5. razreda razredne nastave (5. razred predmetne ukoliko je takva organizacija nastave u školi).
- Kantonarno takmičenje za školsku 2023/2024. godinu iz nastavnog predmeta Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost održat će se u formi pisanja literarnih radova za sve osnovne škole na nivou Kantona Sarajevo. Na konkurs se može dostaviti oblik literarnog izraza – proza.
- Svaka škola ima pravo kandidirati po **jedan** rad na nivou svakog razreda koji ima pravo učešća na takmičenju.

4. Škole, uz prijavu za takmičenje, dostavljaju radove učenika pod šifrom. Ključ za šifre s imenima učenika ostaje kod direktora/ice škole i tek po objavljivanju konačnih rezultata šalju se Komisiji.
5. Krajnji rok za dostavu radova za učenike 3, 4. i 5. razreda svih škola na nivou Kantona Sarajevo je **10. 3. 2024. godine, do 15.00 sati**.
6. Prijava treba da sadrži sljedeće podatke: naziv škole, razred, šifru učenika i ime i prezime predmetnog nastavnika (mentora). Prijavu mora ovjeriti direktor/ica škole pečatom i potpisom.
7. U prijavi obavezno navesti kontakt telefon direktora/ice škole.
8. Radove dostaviti preporučenom poštom na adresu Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja, Aleja Bosne Srebrene bb, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina s naznakom **PRIJAVA NA KONKURS ZA NAJBOLJI LITERARNI RAD – RAZREDNA NASTAVA**.
9. Učenici 3, 4. i 5. razreda svoj tekst mogu poslati otkucan u Wordu (stil slova, veličina slova, prored i poravnanje po izboru učenika).
10. Radove pregleda i boduje Stručna komisija koju imenuje Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja.
11. Prispjeli radovi se ne vraćaju.

Dodatne informacije

- Predlažemo da se izbor najboljih literarnih radova na nivou škola organizira kroz školsko takmičenje tokom februara.
- Stručna komisija, koju imenuje Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, pregledat će sve prispjele radove i proglasiti po tri najuspješnija rada na nivou svakog razreda.
- Preliminarni rezultati kantonalnog takmičenja su javni i dostavljaju se 15. 3. 2024. godine na e-mail škole.
- Učesnici takmičenja imaju pravo na pisani prigovor nakon objavljivanja preliminarnih rezultata, s precizno navedenim primjedbama i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor. Rok za primjedbe / žalbe na preliminarne rezultate je do 20. 3. 2024. godine.
- Pisane prigovore takmičari će slati na e-mail adresu *koordinatora: lemana.terzimehic@oshrasno.edu.ba*.
- Nakon rješavanja svih žalbi, a nakon objavljivanja preliminarnih rezultata, objavljuje se konačna lista plasmana na takmičenju.
- Konačna rang-lista sačinjava se poslije razmatranja pisanih prigovora i dostavlja se svim osnovnim školama, najkasnije do 22. 3. 2024. godine.
- Konačna rang-lista sa imenima i prezimenima učenika bit će dostupna i na web-stranici Instituta.

Priprema učenika za takmičenje

Preporuka – Prije takmičenja vježbati sa učenicima kreativno pisanje.

Primjenom savremenih tehnika i strategija koje se odnose na oblast pisanja od učenika će se tražiti da pišu o temama kako bi iznijeli svoja razmišljanja, ideje, stavove i zaključke o zadatoj temi. Uloga nastavnika jeste da učenicima pruža pomoć pri samostalnom pisanju tako što zajedno analiziraju napisane tekstove; nastavnik nudi načine i modele koji će usmjeriti učenike u željenom pravcu kako bi obogatili svoj rad i učinili ga sadržajnijim i kvalitetnijim. Važno je napomenuti da radovi koji su

nastali kao rezultat prethodno opisanih aktivnosti mogu, osim u pisanoj formi, doživjeti i svoje digitalno izdanje. Na ovaj način kod učenika se razvija informatička pismenost i mogućnost prezentiranja svojih radova na različite načine, tj. kroz različite medije. Pri vježbanju pisanja trebalo bi slijediti faze procesa pisanja: pripremna faza (pripremanje za pisanje sastava), faza pisanja po planu, faza redigiranja (prepravljavanje, ispravljavanje, dorada), te faza predstavljanja sastava javnosti odnosno slanja na takmičenje.

Kriteriji za vrednovanje radova:

- literarni rad sadrži dobro strukturiran redoslijed događaja, opise likova i druge važne detalje;
- sadržaj rada je jasan i smislen, primjeren zadatku (temi) i uzrastu učenika;
- literarni rad je maštovit i originalan;
- literarni rad promovira temeljne ljudske vrijednosti;
- učenik primjenjuje gramatička i pravopisna pravila u pisanju rada.

PREDMETNA NASTAVA

3.1.5. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost.

Datum održavanja takmičenja: 7. 5. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU Prva osnovna škola Ilidža

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.1.6. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Pravo učešća na takmičenju imaju učenici sedmih i osmih razreda svih osnovnih škola Kantona Sarajevo.

Svaku školu predstavlja jedan učenik iz sedmog i jedan učenik iz osmog razreda, pobjednici školskih takmičenja. Učenike za takmičenje prijavljuje direktor škole i to najkasnije 7 dana prije početka takmičenja. Učenici se na takmičenje registruju pola sata prije početka takmičenja.

3.1.3. Struktura testa, tok takmičenja i način bodovanja

1. Test će se sastojati od 18 zadataka objektivnog tipa među kojima će biti:

- zadaci višestrukog izbora
- zadaci povezivanja i
- zadaci poluobjektivnog tipa - kratak odgovor.

U testu će biti ponuđena još dva dodatna pitanja. Takmičari mogu (a ne moraju) odmah uraditi dodatna pitanja, koja će Stručna komisija vrednovati samo u slučaju da učenici rangirani na prvo, drugo ili treće mjesto imaju jednak broj bodova. U slučaju da učenik odluči ne raditi odmah dva bonus pitanja, a po ispravci testova se bodovno ipak nađe u navedenoj situaciji, isti će mu se bodovati sa nula (0) bodova. Ukoliko se na prva tri mjesta, i nakon bodovanja dodatnih zadataka, nađu učenici sa istim brojem bodova, oni će nakon isteka žalbenog roka raditi zadatke koje će im Komisija naknadno ponuditi. Učenici dobijaju po jedan zadatak, za čiju izradu imaju 10 minuta i rade onoliko zadataka koliko je potrebno da se formira konačna rang lista. Ova odredba se odnosi samo na prva tri mjesta na rang-listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto.

2. Testovne zadatke namijenjene za kantonalno takmičenje priprema Stručna komisija.
3. Takmičari se takmiče pod šifrom. Takmičarska komisija priprema šifre, a takmičari svoje lične podatke u kovertama predaju dežurnom nastavniku. Koverta ostaju zatvorene i pohranjene kod predsjednika takmičarske komisije do trenutka objave rezultata.
4. Nakon ulaska u učionicu u kojoj će se takmičiti učenici su dužni isključiti svoje mobilne telefone i pametne satove te iste odložiti na sto kod dežurnog nastavnika.
5. Prilikom izrade testnih zadataka i vrednovanja istih, koristit će se Pravopis autora Senahida Halilovića iz 1996. godine.
6. Vrijeme predviđeno za izradu testa je 60 minuta. Test se popunjava trajnom hemijskom olovkom plave boje. Da bi se uvažili, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima, pravopisno i gramatički tačno. Učenik koji popuni test prije predviđenog vremena učionicu može napustiti 45 minuta nakon početka izrade testova, a u slučaju da se neko od takmičara ne osjeća dobro, treba o tome obavijestiti dežurnog nastavnika, koji će učeniku dozvoliti izlazak iz učionice.
7. Učenik koji želi promijeniti svoj odgovor, čini to na način da se javlja dežurnom nastavniku koji crvenom hemijskom križa prvobitni odgovor, pored kojeg stavlja svoj potpis, a potom se učeniku daje mogućnost da ponudi novi odgovor. Na jednom zadatku može biti jedna korekcija.
8. U slučaju kršenja pravila takmičenja, vrši se diskvalifikacija učenika.

3.1.4. Oblasti za takmičenje (omjer i sadržaj):

S obzirom na obim nastavnih planova i programa iz predmeta Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost napravljen je izbor unutar oblasti.

Test za sedmi razred obuhvatit će:

a) Gramatika i pravopis

- vrste riječi, padeži (deklinacija imenica, pridjeva, zamjenica i brojeva), služba/ funkcija riječi u rečenici, imenički i glagolski dodaci, glagolske imenice, glagolski oblici, upravni govor, veliko slovo u obimu predviđenom NPP-om za VI i VII razred.

b) Književnost

- teorija književnosti predviđena NPP-om za VI i VII razred, te književna djela obuhvaćena NPP-om za sedmi razred.

c) Medijska kultura

- u skladu sa NPP-om za VII razred

d) Književna djela (lektira)

Isak Samokovlija, *Nosač Samuel* (pripovijetke); Skender Kulenović: *Gromovo đule* (pripovijetke); Oskar Vajld, *Sretni princ i druge bajke*.

Također, testni zadaci obuhvatit će i nastavno gradivo gramatike i pravopisa iz prethodnih razreda.

Test za osmi razred obuhvatit će:

a) Gramatika i pravopis:

- značenje riječi (sinonimi, homonimi, antonimi), rečenica, složena rečenica i njene vrste, pisanje riječi s glasovima č, ć, dž, đ, ijekavizacija, pisanje zareza u nezavisnosloženim rečenicama, upravni i neupravni govor, veliko slovo u obimu predviđenom NPP-om za VII i VIII razred.

b) Književnost

- teorija književnosti predviđena NPP-om za VII i VIII razred, te književna djela obuhvaćena NPP-om za osmi razred.

c) Medijska kultura

- u skladu sa NPP-om za VIII razred

d) Književna djela (lektira)

- Nura Bazdulj, *Ruža I*; Perl Bak, *Veliki talas*; Branislav Nušić, *Sumnjivo lice*

Također, testni zadaci obuhvatit će i nastavno gradivo gramatike i pravopisa iz prethodnih razreda.

3.1.5. Rezultati, žalbe i konačna rang-lista

1. Vrednovanje rezultata i rangiranje učesnika takmičenja obavlja Stručna komisija.
2. U sastavu Stručne komisije su četiri nastavnika/ce koji/e realizuju nastavu iz nastavnog predmeta u osnovnoj školi.
3. Organizaciju i realizaciju kantonalnog takmičenja vodi koordinatorica takmičenja.
4. Rezultati privremenog poretka objavljuju se pod šiframa nakon ispravka svih testova za pojedini razred.
5. Nakon objave privremenog poretka, takmičari i njihovi nastavnici imaju pravo uvida u testove u periodu od 14,30 -15,30 sati. Žalbeni postupak slijedi nakon objave privremenih rezultata i uvida u testove i traje 30 minuta. Žalbu sastavljaju učenik i nastavnik u pisanom obliku za vrijeme žalbenog postupka i predaju je članovima Komisije. Komisija je dužna odmah riješiti sve žalbe, napisati kratak odgovor na svaku žalbu i predati je takmičaru.
6. Preliminarnu rang-listu koordinator / voditelj takmičenja šalje na e-mail adrese svih škola čiji su učenici/ce učestvovali na takmičenju do 16,00 sati.
9. Eventualne pisane prigovore škole mogu dostaviti na e-mail koordinatorice takmičenja: buljubasicindiral@gmail.com (osnovna škola) 60 minuta od vremena dobivanja preliminarne rang-

liste, nakon čega će Komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na e-mail adresu pošiljaoca prigovora s odgovorom na žalbu.

10. Nakon rješavanja svih žalbi konačnu rang-listu formiranu prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara, predsjednik Komisije objavljuje na oglasnoj ploči škole domaćina i upućuje svim školama. Poslije objavljivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.

11. Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

SREDNJA ŠKOLA

3.1.10. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike gimnazija i srednjih stručnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost.

Datum održavanja takmičenja: 8. 5. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU Četvrta gimnazija Ilidža

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.1.11. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Pravo učešća na takmičenju imaju učenici drugih i trećih razreda gimnazije, te učenici drugih i trećih razreda srednjih škola za stručno obrazovanje.

Svaka škola šalje po jednog predstavnika drugog i trećeg razreda, odabranog po kriterijima škole. Učenike za takmičenje prijavljuje direktor škole i to najkasnije 7 dana prije početka takmičenja.

Registracija učenika na takmičenje počinje pola sata prije početka takmičenja.

3.1.12. Struktura testa, tok takmičenja i način bodovanja

1. Test se sastoji iz dijelova / oblasti: književnost, gramatika i pravopis.
2. Testovne zadatke namijenjene za kantonalno takmičenje priprema Stručna komisija.
3. Takmičari se takmiče pod šifrom. Takmičarska komisija priprema šifre, a takmičari svoje lične podatke u kovertama predaju dežurnom nastavniku. Koverta ostaju zatvorene i pohranjene kod predsjednika takmičarske komisije do trenutka objave rezultata.
4. Nakon ulaska u učionicu u kojoj će se takmičiti učenici su dužni isključiti svoje mobilne telefone i pametne satove te iste odložiti na sto kod dežurnog nastavnika.
5. Prilikom izrade testnih zadataka i vrednovanja istih, koristit će se udžbenici koji su na spisku odobrenih udžbenika za gimnazije i srednje škole za stručno obrazovanje Federalnog ministarstva za obrazovanje i nauku, Pravopis autora Senahida Halilovića iz 1996. godine i Gramatika bosanskoga jezika autora Dževada Jahića, Senahida Halilovića i Ismaila Palića iz 2000 godine.

6. Vrijeme predviđeno za izradu testa je 60 minuta. Test se popunjava trajnom hemijskom olovkom plave boje. Da bi se uvažili, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima, pravopisno i gramatički tačno. Učenik koji popuni test prije predviđenog vremena učionicu može napustiti 45 minuta nakon početka izrade testova, a u slučaju da se neko od takmičara ne osjeća dobro, treba o tome obavijestiti dežurnog nastavnika, koji će učeniku dozvoliti izlazak iz učionice.
7. Učenik koji želi promijeniti svoj odgovor, čini to na način da se javlja dežurnom nastavniku koji crvenom hemijskom križa prvobitni odgovor, pored kojeg stavlja svoj potpis, a potom se učeniku daje mogućnost da ponudi novi odgovor. Na jednom zadatku može biti jedna korekcija.
8. U slučaju kršenja pravila takmičenja, vrši se diskvalifikacija učenika.

3.1.13. Oblasti za takmičenje (omjer i sadržaj)

Test će se sastojati od 30 zadataka objektivnog tipa među kojima će biti zadaci višestrukog izbora, zadaci povezivanja i zadaci poluobjektivnog tipa - kratak odgovor.

Procentualna raspoređenost ključnih oblasti (+/-5%): književnost 45%, teorija književnosti 15% i jezik 40% (gramatika, historija jezika i pravopis).

Test za *drugi razred* obuhvatit će književne periode i književna djela predviđena NPP za drugi razred te sadržaje iz teorije književnosti, gramatike, historije jezika i pravopisa predviđene NPP za prvi i drugi razred.

Test za *treći razred* obuhvatit će književne periode i književna djela predviđena NPP za treći razred te sadržaje iz teorije književnosti, gramatike, historije jezika i pravopisa predviđene NPP za prvi, drugi i treći razred.

Nivoi znanja u testu su sljedeći: znanje i razumijevanje 20%, primjena 50% i analiza 30%. Bodovanje prati nivo znanja, tako da su pitanja iz nižih kognitivnih nivoa (znanje i razumijevanje) bodovani 1 bodom, srednji nivo (primjena znanja) s 2 boda, a zadaci višeg kognitivnog nivoa (analiza) s maksimalno 4 boda.

Na testu će biti ponuđena i dva dodatna pitanja čiji će se odgovori bodovati samo ukoliko učenici budu dijelili prvo, drugo ili treće mjesto. U slučaju da učenik odluči ne raditi odmah dva bonus pitanja, a po ispravci testova se bodovno ipak nađe u navedenoj situaciji, isti će mu se bodovati s nula (0) bodova. Ukoliko se na prva tri mjesta, i nakon bodovanja dodatnih zadataka, nađu učenici sa istim brojem bodova, isti će, nakon isteka žalbenog roka, raditi zadatke koje će im komisija naknadno ponuditi. Učenici dobijaju po jedan zadatak, i rade onoliko zadataka koliko je potrebno da se formira konačna rang-lista.

3.1.5. Rezultati, žalbe i konačna rang-lista

1. Vrednovanje rezultata i rangiranje učesnika takmičenja obavlja Stručna komisija.
2. U sastavu Stručne komisije su četiri nastavnika/ce koji/e realizuju nastavu iz nastavnog predmeta u osnovnoj školi.
3. Organizaciju i realizaciju kantonalnog takmičenja vodi koordinatorica takmičenja.
4. Rezultati privremenog poretka objavljuju se pod šiframa nakon ispravka svih testova za pojedini razred.

5. Nakon objave privremenog poretka, takmičari i njihovi nastavnici imaju pravo uvida u testove u periodu od 14,30 -15,30 sati. Žalbeni postupak slijedi nakon objave privremenih rezultata i uvida u testove i traje 30 minuta. Žalbu sastavljaju učenik i nastavnik u pisanom obliku za vrijeme žalbenog postupka i predaju je članovima Komisije. Komisija je dužna odmah riješiti sve žalbe, napisati kratak odgovor na svaku žalbu i predati je takmičaru.
6. Preliminarnu rang-listu koordinator / voditelj takmičenja šalje na e-mail adrese svih škola čiji su učenici/ce učestvovali na takmičenju do 16,00 sati.
9. Eventualne pisane prigovore škole mogu dostaviti na e-mail koordinatorice takmičenja: sabina.begic@rps.edu.ba (srednja škola) 60 minuta od vremena dobivanja preliminarne rang-liste, nakon čega će Komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na e-mail adresu pošiljaoca prigovora s odgovorom na žalbu.
10. Nakon rješavanja svih žalbi konačnu rang-listu formiranu prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara, predsjednik Komisije objavljuje na oglasnoj ploči škole domaćina i upućuje svim školama. Poslije objavljivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
11. Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.2. ENGLESKI JEZIK (prvi strani jezik)

3.2.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Engleski jezik (*prvi strani jezik*):

OSNOVNE ŠKOLE

Datum održavanja takmičenja: 25. 4. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ „Osman Nakaš“

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

SREDNJE ŠKOLE

Datum održavanja takmičenja: 28. 3. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU Srednja ekonomska škola Sarajevo

Termin održavanja takmičenja: 10:00 sati

3.2.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola

Ciljna grupa za osnovne škole obuhvata:

- učenike **devetih razreda** koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče engleski kao prvi strani jezik, referentni nivo, **A2.2 / B1**
- učenike **devetih razreda** škola u kojima se nastava izvodi na engleskom jeziku, referentni nivo **B1 / B1+**
Svaka škola delegira po jednog takmičara kao predstavnika škole.

Srednja škola

Ciljna grupa za srednje škole obuhvata:

- učenike trećih razreda gimnazije, referentni nivo **B2 / B2+**
- učenike četvrtih razreda gimnazije, referentni nivo **B2+ / C1**
- učenike trećih razreda srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče engleski jezik kao prvi strani jezik, referentni nivo **B1 / B1+**
- učenike četvrtih razreda srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče engleski jezik kao prvi strani jezik, referentni nivo **B2 / B2+**

- učenike četvrtih razreda u kojima se nastava izvodi na engleskom jeziku, referentni nivo **B2+ / C1**

Svaka škola delegira po jednog takmičara kao predstavnika škole.

3.2.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test

Za oba nivoa takmičenja test se sastoji iz tri dijela / oblasti:

- **Grammar 60 pitanja** (60 bodova)
- **Vocabulary 30 pitanja** (30 bodova)
- **Reading 10 pitanja** (10 bodova)

Test sadrži ukupno **100 pitanja**. Svako pitanje se boduje sa 1 bodom - ukupno 100 bodova.

3.2.4. Dinamika takmičenja (*osnovna i srednja škola*)

1. Registracija takmičara počinje pola sata prije početka takmičenja, u 9:30 sati.
2. Nakon završene registracije, takmičari ulaze u kabinete određene za realizaciju takmičenja. Obavezno je odložiti mobilne telefone u za to kutije predviđene kutije.
3. Takmičari se takmiče pod šifrom koju upisuju na test (answer sheet). Lične podatke upisuju na listić na kojem je upisana šifra, ubacuju u kovertu i zatvorenu predaju članu takmičarske Komisije.
4. Predviđeno vrijeme za rad testa je 100 minuta.
5. Pri izradi zadataka takmičari mogu koristiti običnu olovku, ali konačni odgovori moraju biti označeni plavom ili crnom hemijskom olovkom.
6. Nakon utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih bodova, članovi Komisije otvaraju kovertu, identificiraju imena prema šiframa i prave preliminarnu listu rezultata takmičenja prema ukupnom broju osvojenih bodova i s imenima i prezimenima takmičara.
7. Ukoliko dva ili više takmičara osvoje isti broj bodova, njihov konačni poredak na rang-listi određuje se na osnovu većeg broja osvojenih bodova iz oblasti Grammar. Ukoliko iz oblasti grammar učenici imaju isti broj bodova, prednost ima takmičar koji je osvojio više bodova iz oblasti Vocabulary. Ukoliko takmičari imaju isti broj bodova oblasti iz Grammar i Vocabulary, prednost ima takmičar koji je osvojio više bodova iz oblasti Reading. U slučaju da takmičari imaju isti broj bodova iz svih oblasti, radi se dodatni testovi koji će planiranu satnicu takmičenja pomjeriti za sat ili dva. Ova odredba se odnosi samo na prva tri mjesta na rang-listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto.
8. Preliminarnu rang-listu koordinator / voditelj takmičenja šalje na e-mail adrese svih škola do 16:00 sati.
9. Učenik ima pravo na uvid u svoj rad u periodu od 16:00 do 18:00 sati. Eventualne pisane prigovore takmičari će slati na e-mail odgovorne osobe: amilaislamovic@gmail.com (osnovna škola) i stanislava.matic@irpo.ba (srednja škola) nakon čega će Komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na e-mail adresu pošiljaoca prigovora s odgovorom na žalbu. Nakon rješavanja svih žalbi konačnu rang-listu formiranu prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara, predsjednik Komisije objavljuje na oglasnoj ploči škole domaćina i upućuje svim školama. Poslije objavljivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
10. Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.3. NJEMAČKI JEZIK (drugi strani jezik)

3.3.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Njemački jezik:

OSNOVNA ŠKOLA

Datum održavanja takmičenja: 04. 3. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ „Isak Samokovlija“

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

SREDNJA ŠKOLA

Datum održavanja takmičenja: 06. 3. 2024. godine.

Mjesto održavanja takmičenja: JU Peta gimnazija Sarajevo

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.3.2. Ciljne grupe/učesnici takmičenja

Osnovna škola

Ciljna grupa za osnovne škole obuhvata učenike devetih razreda koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče njemački kao strani jezik. Svaka škola šalje po jednog predstavnika, odabranog po kriterijima škole i propozicijama takmičenja.

Srednja škola

Ciljna grupa za srednje škole obuhvata učenike od prvog do trećeg razreda gimnazije i učenike od prvog do trećeg razreda srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče njemački jezik kao strani jezik.

Svaka škola šalje po jednog predstavnika odabranog po kriterijima škole i propozicijama takmičenja.

3.3.3. Kategorije/oblasti takmičenja/test (struktura testa)

Kategorije/oblasti takmičenja

Nivoi jezičke kompetencije, na kojima se učenici takmiče su slijedeće:

A2 – 9. razred, nacionalni program

A2 – 1. razred srednje škole, nacionalni program

B1 – 1. razred srednje škole, DSD program i 2. razred srednje škole, nacionalni program

B2 – 2. razred srednje škole, DSD program i 3. razred srednje škole, nacionalni program

C1 – 3. razred srednje škole, DSD program i svi punoljetni učenici trećih razreda iz oba navedena programa

NAPOMENA: Pobjednici s A2 nivoa za osnovne škole i A2 nivoa za srednje škole će u svrhu određivanja predstavnika za navedeni nivo na Deutscholympiade biti pozvani na dodatni krug takmičenja, na zaseban datum, o čemu će škole i takmičari biti pravovremeno obaviješteni. Dodatni krug takmičenja će sadržavati pismeni i usmeni zadatak na temelju kojeg će biti određen konačni pobjednik na A2 nivou.

Napomene:

- * Dozvoljena je prijava mlađih takmičara na više nivoe takmičenja.
- * Takmičari koji su prethodne godine pristupili takmičenju, ove godine mogu pristupiti samo višem nivou takmičenja od prošlogodišnjeg.
- * Budući da propozicije Deutscholympiade i Internationale Deutscholympiade određuju da samo maloljetni učenici mogu pristupiti ovim nivoima takmičenja, tako punoljetni takmičari sa kantonalnog nivoa takmičenja ne mogu biti upućeni na više nivoe takmičenja. Isto se odnosi i na takmičare na nivou jezičke kompetencije C1.

Za pobjednika ove kategorije bit će obezbijeđena vrlo atraktivna nagrada.

* Od takmičenja su isključeni učenici:

- koji su državljani neke od zemalja njemačkog govornog područja odnosno čiji je maternji jezik njemački,
- čiji su jedan ili oba roditelja državljani neke od zemalja njemačkog govornog područja odnosno čiji je maternji jezik njemački,
- koji su u bilo kojem periodu svog života boravili kontinuirano 6 ili više mjeseci u nekoj od zemalja njemačkog govornog područja,
- koji starosno ili razredom koji pohađaju ne odgovaraju utvrđenim jezičkim nivoima takmičenja,
- koji pohađaju njemačke škole ili lokalne škole u kojima se nastava i komunikacija pretežno realiziraju na njemačkom jeziku.

Test

Takmičarski zadaci obuhvataju:

Hörverstehen, Leseverstehen, Grammatik/Wortschatz i Mündliche Kommunikation, u skladu sa Evropskim referentnim okvirom za jezike na odgovarajućem nivou jezičke kompetencije.

Usmeni dio je komunikacijski modul – prezentacija 4 učenika/ce na zadatu temu.

3.4. Dinamika takmičenja

- Ukoliko škola odluči učestvovati na takmičenju, dužna je prijaviti takmičare za određeni nivo takmičenja.
- Svaka škola na takmičenje prijavljuje po jednog učenika/cu za svaki nivo jezičke kompetencije, u skladu sa propozicijama, i to slanjem popunjenog online obrasca, u skladu sa ovim Uputstvom.
- Slanjem obrasca sa školske mail adrese škola potvrđuje da prijavljeni učenici/ce ispunjavaju uslove predviđene propozicijama.

- Ukoliko se utvrdi da je škola prijavila učenike koji ne ispunjavaju uslove iz propozicija, učenici će biti diskvalificirani.
- Takmičari se takmiče pod šifrom. Takmičarska komisija priprema šifre, a takmičari svoje lične podatke predaju u kovertama koje ostaju zatvorene i pohranjene kod predsjednika takmičarske komisije do trenutka objave rezultata.
- U slučaju da nakon usmenog dijela takmičenja dva ili više učenika imaju isti broj bodova, oni dijele osvojeno mjesto, što ne važi za prva tri mjesta. U slučaju da više takmičara ima isti broj bodova za prva tri mjesta, predsjednik/ca žirija za usmeni dio takmičenja će predložiti, a žiri provesti dodatni postupak bodovanja, na način da će prednost na rang listi imati takmičar koji je ostvario više bodova na usmenom dijelu. Ukoliko i nakon toga takmičari imaju isti broj bodova, komisija će provesti dodatni ispitni postupak putem unaprijed pripremljenih, namjenskih zadataka iz oblasti Leseverstehen, te će po evaluaciji rezultata dodatnog ispitnog postupka utvrditi konačnu rang-listu. Poslije objavljivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- Preliminarni rezultati pismenog dijela takmičenja objavljuju se istog dana, neposredno po završenoj korekturi radova i to na mjestu takmičenja, a isti će biti proslijeđeni i na mail-adrese škola. Po objavi preliminarnih rezultata, istog dana je dozvoljen uvid u takmičarske radove i prigovor od strane nastavnika/ce u pratnji učenika i to u pismenom obliku na mail adrese koordinatoriaca i to kenita.seta@2gimnazija.edu.ba i amra.djulan@gmail.com, a isti će odmah razmatrati takmičarska komisija. Ocjena Takmičarske komisije je konačna i na nju se ne može žaliti.
- Po okončanju usmenog dijela takmičenja objavljuju se preliminarni ukupni rezultati.
- Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na vidnom mjestu škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.4. FRANCUSKI JEZIK (drugi i treći strani jezik)

3.4.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023./2024. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Francuski jezik.

Datum održavanja takmičenja: 25. 4. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU Gimnazija Obala

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.4.2. Ciljne grupe/učesnici takmičenja

Ciljna grupa za srednje škole obuhvata učenike trećih razreda gimnazije koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu uče francuski jezik kao drugi i treći strani jezik.

Svaka škola šalje po tri ili više (maksimalno 5) predstavnika odabrana po kriterijima škole, s tim da se ne mogu takmičiti učenici škola u kojima se nastava održava na francuskom jeziku. Također se ne mogu takmičiti učenici koji su u toku školovanja tri ili više mjeseca boravili na francuskom govornom području.

3.4.3. Kategorije/oblasti takmičenja

Za oba nivoa takmičenja test se sastoji iz četiri dijela/oblasti:

- Compréhension orale, 25 pitanja (25 bodova);
- Compétences grammaticales, 25 pitanja (25 bodova);
- Vocabulaire, 25 pitanja (25 bodova);
- Compréhension écrite, 25 pitanja (25 bodova).

Test se sastoji od ukupno 100 bodova.

Predviđeno vrijeme za izradu testa je 120 minuta. Učenik koji popuni test prije predviđenog vremena učionicu može napustiti 45 minuta nakon početka izrade testova, a u slučaju da se neko od takmičara ne osjeća dobro, treba o tome obavijestiti dežurnog nastavnika, koji će učeniku dozvoliti izlazak iz učionice.

3.4.4. Dinamika takmičenja

- Takmičari se takmiče pod šifrom koju upisuju na test. Lične podatke upisuju na listić koji ubacuju u kovertu i zatvorenu predaju predsjedniku Komisije.
- Predviđeno vrijeme za rješavanje testa je 120 minuta.
- Nakon utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih bodova, članovi Komisije otvaraju kovertu, identificiraju imena prema šiframa i prave preliminarnu listu rezultata takmičenja prema ukupnom broju osvojenih bodova i imenima i prezimenima takmičara.

- Ukoliko dva ili više takmičara osvoje isti broj bodova, njihov konačni poredak na rang-listi određuje se nakon što takmičari urade dodatni zadatak – 20 pitanja koje učenici rade 20 minuta. Ova odredba se odnosi samo na prva tri mjesta na rang-listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto.
- Predsjednik Komisije šalje preliminarne rezultate takmičenja na mail adrese škola, Učenici koji čekaju rezultate imaju pravo na uvid u rad, a predviđen je jedan sat za žalbe.
- Konačnu rang-listu takmičenja predsjednik Komisije šalje svim školama i postavlja na oglasnu ploču ili vidno mjesto škole domaćina.
- Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

Uputstvo za testiranje

- Nije dozvoljena upotreba grafitnih olovaka, gumica i korektora tokom rješavanja testa.
- Konačna verzija urađenog testa mora biti napisana neizbrisivom hemijskom olovkom plave ili crne boje.

Nije dozvoljeno:

- nepridržavanje uputa dežurnog nastavnika;
- lažno predstavljanje;
- ometanje drugih učenika;
- prepisivanje;
- upotreba mobilnih telefona i drugih elektronskih pomagala;
- upotreba rječnika.

Ukoliko takmičar pogriješi u toku trajanja takmičenja i želi ponuditi drugo rješenje nekog zadatka, pozvat će dežurnog profesora kako bi svojim potpisom označio grešku.

Zadatak će se vrednovati sa 0 poena ako je:

- netačan;
- nepotpun (ako se u uputi traži odgovor punom rečenicom);
- zaokruženo više ponuđenih odgovora, a traži se jedan;
- nečitko i nejasno napisan.

3.4.5. Komisija (priprema testova, pregled testova i analiza testa)

Komisiju za pripremu i pregled testova i realizaciju takmičenja za srednju školu čine: predsjednik Komisije i tri iskusna profesora francuskog jezika.

3.5. TURSKI JEZIK (drugi strani jezik)

3.5.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Turski jezik:

Datum održavanja takmičenja: 09. 05. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ „Edhem Mulabdić“

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.5.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Učenici VII, VIII i IX razreda osnovnih škola koji izučavaju turski jezik.

3.5.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test (*struktura testa*)

Na takmičenje će biti pozvana po dva učenika iz VII, VIII i IX razreda iz svake škole. Ispit će biti izrađen u okvirima evropskog referentnog okvira za jezike i sastojat će se iz pismenog i usmenog dijela. Tokom pismenog dijela ispita učenici će prema kategorijama biti raspoređeni u tri učionice gdje će ispit nadgledati po jedan dežurni nastavnik. Također, na usmenom dijelu ispita bit će prisutan po jedan dežurni nastavnik, a učenici će ulaziti jedan po jedan u učionicu.

Ispiti će biti pripremljeni za razrede prema stepenima:

- VII razred stepen A1.2,
- VIII razred stepen A2.1,
- IX razred stepen A2.2.

Učenici će raditi testove za određivanje stečenih znanja iz čitanja, pisanja i pričanja. Testove će pregledati i ocijeniti žiri.

3.5.4. Dinamika takmičenja

1. Članovi žirija donijet će zapečaćene testove koji se neće otvarati do početka samog takmičenja.
2. Učenici će se zajedno sa svojim nastavnicima turskog jezika ili roditeljima prijaviti dežurnom nastavniku na ulazu u školu na dan takmičenja. Nakon toga će u holu sačekati da ih članovi žirija pozovu u učionice koje su spremne za takmičare.
3. Pismeni dio ispita traje 90 minuta. Usmeni dio ispita će se sastojati iz “nezavisnog govora”, pričanja na zadatu temu (učenici izvlače kartice s temama) i dijaloga s ispitivačem. Takmičenje će se održati u 3 kategorije i za to će biti obezbijeđene 3 učionice gdje će biti raspoređena 3 člana žirija, a predsjednik komisije će nadgledati sam tok takmičenja.

4. Pregled testova vršit će žiri u kojem će se nalaziti profesori Turskog jezika i književnosti i to u sastavu: predsjednik i 3 člana.
5. Budući da je broj učenika koji učestvuju na takmičenju iz turskog jezika manji u odnosu na druge predmete, rezultati se očekuju pola sata nakon završetka usmenog dijela ispita.
6. U tom periodu učenici će imati pauzu za ručak.
7. Ukoliko dva ili više takmičara osvoje isti broj bodova, njihov konačni poredak na rang-listi određuje se nakon što takmičari urade dodatni zadatak – 10 pitanja koje učenici rade 20 minuta. Ova odredba se odnosi samo na prva tri mjesta na rang-listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto.
8. Predsjednik Komisije upućuje preliminarnu listu na škole i postavlja je na oglasnu ploču ili vidno mjesto škole domaćina takmičenja.
9. Učesnik takmičenja ima pravo na uvid u rad ili žalbu dva sata nakon objavljivanja preliminarne liste. U slučaju pisanog prigovora potrebno je navesti brojem zadatka i obrazloženje zašto se ulaže prigovor. Sve eventualne žalbe od strane učenika, nastavnika ili škole dostavit će se na zvaničnu e-mail adresu odgovorne osobe: saraybosna@yee.org.tr ili popunjavanjem obrasca za žalbe na licu mjesta.
10. Nakon rješavanja svih žalbi predsjednik Komisije upućuje konačnu rang-listu na škole i postavlja je na oglasnu ploču ili vidno mjesto škole domaćina takmičenja.
11. Poslije objavljivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
12. Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.6. MATEMATIKA

3.6.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Matematika:

Osnovne škole

Datum održavanja takmičenja: 19. 3. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: PU Richmond Park International Secondary School

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

Srednje škole

Datum održavanja takmičenja: 12. 3. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: PU Richmond Park International Secondary School

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.6.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola

Takmičenja za učenike osnovnih škola, koji su nakon održanog općinskog takmičenja ostvarili plasman na kantonatno takmičenje, održavaju se u kategoriji VI, VII, VIII i IX razreda.

Spisak učenika koji su ostvarili plasman na kantonatno takmičenje će biti objavljen na web strani JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo i za navedene učenike nije potrebno posebno dostavljati prijavu.

Plasman na federalno takmičenje ostvaruje pet prvoplasiranih učenika sa kantonalnog takmičenja.

Srednja škola

Takmičenja se održavaju u kategoriji I, II, III i IV razreda. Svaki učenik se takmiči u razredu koji pohađa.

Svaka škola ima kvotu od tri takmičara koje može poslati na kantonatno takmičenje (prvoplasirana tri učenika sa školskog takmičenja). Direktni plasman na kantonatno takmičenje imaju učenici koji su na prethodnom kantonalnom takmičenju osvojili jedno od prvih pet mjesta ili su na prethodnom federalnom ili državnom takmičenju osvojili jedno od prvih deset mjesta (uključujući i prelazak iz devetog razreda osnovne u prvi razred srednje škole). Ti učenici ne ulaze u kvotu škole. Učenike na kantonatno takmičenje prijavljuje škola najkasnije 5 dana prije početka takmičenja popunjavanjem elektronskog obrasca – online prijava, pri čemu je potrebno naglasiti da li učenik ima direktan plasman ili ulazi u kvotu škole.

Plasman na federalno takmičenje ostvaruje pet prvoplasiranih učenika s kantonalnog takmičenja.

3.6.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test

Osnovna škola – oblasti takmičenja

Nastavni plan i program sa definisanim ishodima učenja za šesti razred dostupan je na:

<https://kurikulum.ks.gov.ba/bs/elementi?predmet=Matematika>, a nastavni plan i program za osnovne škole u Kantonu Sarajevu (počevši od sedmog razreda) dostupan je na: https://mo.ks.gov.ba/sites/mo.ks.gov.ba/files/2021-02/5._matematika_0.pdf.

Posebno objašnjenje dato je za cjeline koje se ne nalaze u Nastavnom planu i programu odgovarajućeg razreda. Na svakom takmičenju uključeno je gradivo prethodnih razreda, kao i gradivo nižih nivoa u tom razredu.

Gradivo koje se može pojaviti na takmičenju je sljedeće:

Nivo	6. razred	7. razred	8. razred	9. razred
Općinsko takmičenje	Sve cjeline iz NPP sa definisanim ishodima učenja za 5. razred, te sljedeće cjeline: 1. Skupovi 2. Kružnica, krug, ugao 3. Djeljivost brojeva	Sve cjeline iz NPP za 6. razred, te sljedeće cjeline: 1. Cijeli brojevi 2. Racionalni brojevi 3. Ugao i trougao (do podudarnosti trouglova, ne uključujući podudarnost) 4. Tekstualni zadaci (prevođenje tekstualnog zadatka u odgovarajuće jednačine, rješavanje tih jednačina ili jednostavnijih sistema jednačina)	Gradivo za kantonalno takmičenje u 7. razredu, te sljedeće cjeline: 1. Realni brojevi 2. Pitagorina teorema i njena primjena 3. Proporcionalnost duži. Talesova teorema. 4. Proporcionalne veličine. Funkcija direktne i obrnute proporcionalnosti 5. Tekstualni zadaci sa procentima (razni tekstualni zadaci koji uključuju procenete)	Gradivo za kantonalno takmičenje u 8. razredu, te sljedeće cjeline: 1. Razlomljeni racionalni izrazi 2. Linearna funkcija 3. Linearne jednačine i nejednačine s jednom nepoznatom 4. Sistemi linearnih jednačina s dvije nepoznate 5. Logičko-kombinatorni zadaci (razni zadaci koji zahtijevaju logičko rezonovanje učenika, što može uključivati osnovna prebrojavanja, kombinatorne igre i slično)
Kantonalno takmičenje	Gradivo za općinsko takmičenje, uz sljedeću cjelinu: Razlomci	Gradivo za općinsko takmičenje, uz sljedeću cjelinu: Ugao i trougao (čitava cjelina)	Gradivo za općinsko takmičenje, uz sljedeće cjeline: Cijeli racionalni izrazi i Dirihleov princip (osnovne primjene u logičko-kombinatornim zadacima)	Gradivo za općinsko takmičenje, uz sljedeću cjelinu: Geometrijska tijela

Srednja škola – oblasti takmičenja

Nastavni plan i program sa definisanim ishodima učenja za prvi i drugi razred dostupan je na:

<https://kurikulum.ks.gov.ba/bs/elementi?predmet=Matematika>, a za treći i četvrti razred srednje škole u Kantonu Sarajevo (za opći smjer) nalazi se na:

https://mo.ks.gov.ba/sites/mo.ks.gov.ba/files/2021-02/npp_gimnazije_-_opci_smjer.pdf.

Za svaki razred se u gradivo za kantonalno takmičenje uključuje gradivo iz Nastavnog plana i programa za niže razrede, kao i gradivo za kantonalno takmičenje iz nižih razreda (ovo važi i za prvi razred, tj. gradivo za prvi razred uključuje gradivo s kantonalnog takmičenja za deveti razred osnovne škole). Osim toga, uključene su sljedeće cjeline iz nastavnog plana i programa za odgovarajući razred:

Nivo	1. razred	2. razred	3. razred	4. razred
Kantonalno takmičenje	1. Algebarski izrazi 2. Geometrija u ravni	1. Homotetija i sličnost 2. Stepeni i korijeni 3. Skup kompleksnih brojeva 4. Kvadratna funkcija, kvadratne jednačine i nejednačine 4. Jednačine višeg reda 5. Iracionalne jednačine i nejednačine	1. Trigonometrija 2. Analitička geometrija u ravni	1. Matematička indukcija 2. Kombinatorika i binomni obrazac 3. Trigonometrijski oblik kompleksnog broja

3.6.4. Informacije o testu

Na kantonalnom takmičenju učenika osnovnih i srednjih škola, učenici rješavaju pet zadataka. Ukupan broj bodova je 100 (svaki zadatak nosi 20 bodova). Komisija za sastavljanje zadataka će se potruditi da zadaci budu poredani po težini (od lakših ka težim).

3.6.5. Dinamika takmičenja

- (1) Učenici dolaze na takmičenje 30 minuta prije početka takmičenja.
- (2) Izrada zadataka na kantonalnom takmičenju traje 180 minuta.
- (3) Testovi se rade pod šifrom.
- (4) Komisija za pregledanje testova učeničke radove pregleda pod šiframa, nakon čega objavljuje preliminarne rezultate (pod šiframa) na vidnom mjestu škole domaćina.
- (5) Preliminarni rezultati će elektronskim putem biti dostavljeni školama.
- (6) Učenik ima pravo na žalbu i uvid u rad u trajanju od sat vremena nakon objave preliminarnih rezultata.
- (7) Nakon rješavanja žalbi, Komisija otvara šifre i objavljuje konačnu rang-listu na vidnom mjestu škole domaćina.
- (8) Konačnu rang-listu koordinator upućuje svim školama.
- (9) Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- (10) Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.7. FIZIKA

Osnovna škola

3.7.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Fizika:

Datum održavanja takmičenja: 22. 4. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ „Grbavica II“

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.7.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Učenici 8. i 9. razreda osnovnih škola plasiraju se na kantonalno takmičenje ako su osvojili jedno od prva tri mjesta na općinskom takmičenju. Osim navedenih učenika, na kantonalno takmičenje se plasira još 15 učenika po broju osvojenih bodova, od ukupnog broja učenika iz svih općina.

3.7.3. Kategorije / oblasti kantonalnog takmičenja / test (*struktura testa*)

Test za kantonalno takmičenje za osnovnu školu će uključivati sljedeće gradivo:

8. razred	9. razred
Gradivo za općinsko + 1. Energija i rad (rad konstantne sile, kinetička energija, potencijalna energija u polju Zemljine teže, zakon očuvanja mehaničke energije za izoliran sistem, zakon očuvanja mehaničke energije s disipativnim silama / trenjem). 2. Prosti mehanizmi	Gradivo za općinsko + 1. Elektromagnetna indukcija (Faradayev zakon elektromagnetne indukcije, Lenzovo pravilo). 2. Svjetlosne pojave (pravolinijsko prostiranje svjetlosti, refleksija, ogledala).

3.7.4. Informacije o takmičarskim zadacima

Na kantonalnom takmičenju učenika osnovnih škola, učenici rješavaju četiri zadatka. Ukupan broj bodova je 100 (svaki zadatak nosi 25 bodova).

3.7.5. Dinamika takmičenja

- (1) Učenici su na takmičenje dužni doći bar 30 minuta ranije.
- (2) Izrada zadataka na kantonalnom takmičenju traje 180 minuta.
- (3) Svako takmičenje učenici rade pod šifrom.
- (4) Listiće za pisanje šifre prikupit će u kovertu dežurni nastavnik ili član takmičarske komisije, koji će nakon zadnjeg prikupljenog listića istu zalijepiti.

- (5) Prilikom ulaska u učionicu u kojoj će se takmičiti učenici su dužni isključiti svoje mobilne telefone i pametne satove te iste odložiti na sto kod dežurnog nastavnika.
 - (6) Pri izradi zadataka dozvoljena je jedino upotreba pribora za pisanje i crtanje i kalkulatora koji u svojoj memoriji nemaju zapamćeni tekst, formule ili drugi sličan materijal. Dežurni nastavnik ili član takmičarske komisije je u obavezi da učenika koji ne rješava zadatke samostalno, koristi nedozvoljeni pribor ili na drugi način ne poštuje propozicije, udalji s takmičenja.
 - (7) Komisija za pregledanje zadataka objavljuje rezultate pregleda radova pod šiframa odmah po završenom pregledu odgovarajuće grupe. Rješenja zadataka se na vidljivo mjesto škole domaćina objavljuju odmah nakon isteka vremena za izradu zadataka.
 - (8) Svaki takmičar ima pravo na pisani prigovor odmah nakon saopštavanja preliminarnih rezultata na kantonalnom takmičenju, sa navedenim brojem zadatka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor. Prigovor se rješava u roku od sat vremena nakon objavljene preliminarne rang-liste, nakon čega se objavljuju konačni rezultati.
 - (9) Nakon rješavanja svih žalbi, formira se konačna rang-lista prema ukupnom osvojenih bodova.
 - (10) Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na vidnom mjestu škole domaćina.
 - (11) Poslije objavljivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
 - (12) Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.
- (11) Na federalni nivo se plasira prvih pet učenika po broju bodova iz svake kategorije, kao i učenici koji su na prošlogodišnjem takmičenju ostvarili direktan plasman. Vrijeme i mjesto održavanja organizator naknadno objavljuje (Društvo fizičara u FBiH).

Srednja škola

3.7.6. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Fizika:

Datum održavanja takmičenja: 19. 3. 2024.

Mjesto održavanja takmičenja: JU Gimnazija Dobrinja

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.7.7. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Za srednje škole takmičenje se provodi na školskom, kantonalnom, federalnom i državnom nivou i to za učenike od 1. do 4. razreda srednje škole.

Svi učenici svih razreda srednje škole koji žive i školuju se u Kantonu Sarajevo imaju pravo da učestvuju na svim nivoima takmičenja, uključujući učenike s državljanstvom drugih zemalja.

3.7.8. Kategorije / oblasti takmičenja / test (struktura testa)

Na školsko takmičenje u srednjim školama mogu se prijaviti svi zainteresirani učenici u kategoriji razreda kojeg pohađaju.

Učenici srednjih škola se takmiče prema oblastima u fizici, i to:

- Grupa A1 – mehanika i termodinamika - I razedi;
- Grupa B – oscilacije, talasi i elektromagnetizam - II razredi;
- Grupa A3 – mehanika i termodinamika - III razredi;
- Grupa C – optika, atomska i nuklearna fizika - IV razredi.

Učenici srednjih škola se na kantonalno takmičenje plasiraju ako su osvojili jedno od prva tri mjesta na školskom takmičenju.

NAPOMENA: Na kantonalnom takmičenju učenici starijih razreda ne mogu se prijaviti na takmičenje u grupama nižih razreda. Dakle, isključivo učenici prvih razreda idu u grupu A1, učenici drugih razreda u grupu B, učenici III razreda u grupu A3 (izuzev učenika III razreda koji su spremni da se takmiče u grupi C) i učenici IV razreda u grupu C.

Direktan plasman na kantonalno takmičenje srednjih škola imaju učenici koji su na prethodnom kantonalnom takmičenju osvojili jedno od prva tri mjesta.

Test za takmičenje za srednju školu će uključivati sljedeće gradivo:

Nivo	A	B	C	D
Kantonalni	Newtonovi zakoni mehanike, ravnomjerno kretanje, kretanje pod djelovanjem konstantne sile, slaganje i razlaganje sila, kružno kretanje, rad, energija, kretanje u gravitacionom polju, neinercijalni sistemi, rotaciona kretanja, zakoni održanja, mehanika fluida.	Oscilacije, mehanički talasi, zvuk, elektrostatsko međudjelovanje, električno polje, kretanje naelektrisane čestice u električnom polju, električni kapacitet, istosmjerna električna struja, strujna kola, magnetno polje, električna struja i magnetno polje, elektromagnetska indukcija.	Fotometrija, geometrijska optika, fizikalna optika, toplotno zračenje, fotoelektrični efekat, struktura atoma, dualna svojstva materije, atomsko jezgro, nuklearne reakcije, radioaktivnost.	/
Federalni	Sve navedeno za kantonalni nivo + Termodinamika	Sve navedeno za kantonalni nivo + Naizmjenična struja -Elektromagnetni talasi	Sve navedeno za kantonalni nivo + Elementarne čestice Poluprovodnici	Cjelokupna fizika, tj. sadržaji A, B, C i specijalna teorija relativnosti

3.7.9. Informacije o takmičarskim zadacima

Na kantonalnom takmičenju srednjih škola, učenici rješavaju četiri zadatka. Ukupan broj bodova je 100 (svaki zadatak nosi 25 bodova).

3.7.10. Dinamika takmičenja

- (1) Učenici su na takmičenje dužni doći bar 30 minuta ranije.
- (2) Izrada zadataka na kantonalnom takmičenju za srednje škole traje 180 minuta
- (3) Svako takmičenje učenici rade pod šifrom.
- (4) Listiće za pisanje šifre prikupit će u kovertu dežurni nastavnik ili član takmičarske komisije, koji će nakon zadnjeg prikupljenog listića istu zalijepiti.
- (5) Prilikom ulaska u učionicu u kojoj će se takmičiti učenici su dužni isključiti svoje mobilne telefone i pametne satove te iste odložiti na sto kod dežurnog nastavnika.
- (6) Pri izradi zadataka dozvoljena je jedino upotreba pribora za pisanje i crtanje i kalkulatora koji u svojoj memoriji nemaju zapamćeni tekst, formule ili drugi sličan materijal. Dežurni nastavnik ili član takmičarske komisije je u obavezi da učenika koji ne rješava zadatke samostalno, koristi nedozvoljeni pribor ili na drugi način ne poštuje propozicije, udalji s takmičenja.
- (7) Komisija za pregledanje zadataka objavljuje rezultate pregleda radova pod šiframa odmah po završenom pregledu odgovarajuće grupe. Rješenja zadataka se na vidljivo mjesto škole domaćina objavljuju odmah nakon isteka vremena za izradu zadataka.
- (8) Nakon objavljivanja preliminarnih rezultata, učenici imaju pravo na uvid u rad i priložiti žalbu tako što će naglasiti na koji se zadatak žale. Rok za žalbu je 1h nakon čega se objavljuju konačni rezultati.
- (9) Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
- (10) Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na vidnom mjestu škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- (11) Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.8. HEMIJA

3.8.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Hemija:

Osnovne škole

Datum održavanja takmičenja: 14. 5. 2024. godine
Mjesto održavanja takmičenja: JU Srednja škola za okoliš i drveni dizajn
Termin održavanja takmičenja: 10, 00 sati

Srednje škole

Datum održavanja takmičenja: 16. 5. 2024.
Mjesto održavanja takmičenja: JU Prva gimnazija Sarajevo
Termin održavanja takmičenja: 10, 00 sati

3.8.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola

Svi učenici 9. razreda osnovnih škola koji žive i školuju se u Kantonu Sarajevo imaju pravo da učestvuju na svim nivoima takmičenja, uključujući učenike s državljanstvom drugih zemalja. Učenici 9. razreda osnovnih škola plasiraju se na kantonalno takmičenje ako su osvojili prvo mjesto na školskom takmičenju.

Srednja škola

Za srednje škole takmičenje se provodi na školskom i kantonalnom nivou i to za učenike 2. razreda gimnazija. Svi učenici 2. razreda gimnazije koji žive i školuju se u Kantonu Sarajevo imaju pravo da učestvuju u takmičenju, uključujući učenike s državljanstvom drugih zemalja.

3.8.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test

Osnovna škola – oblasti takmičenja

Test za kantonalno takmičenje za osnovnu školu će uključivati sljedeće gradivo:

Test za kantonalno takmičenje za osnovnu školu će uključivati sljedeće gradivo	
Iz 8. razreda: Opća hemija Osnovni stehiometrijski račun	Iz 9. razreda: Anorganska hemija Organska hemija Osnovni stehiometrijski račun

Informacije o takmičarskim zadacima

Na kantonalnom takmičenju učenika osnovnih škola, učenici rješavaju 20 zadataka. Ukupan broj bodova je 100.

Srednja škola – oblasti takmičenja

Test za takmičenje za srednju školu će uključivati sljedeće gradivo:

Test za kantonalno takmičenje za 2. razred gimnazija će uključivati sljedeće gradivo:	
Iz 1. razreda: Opća hemija Anorganska hemija Osnovni stehiometrijski račun	Iz 2. razreda: Analitička hemija Fizikalna hemija Osnovni stehiometrijski račun

Na školsko takmičenje u gimnazijama mogu se prijaviti svi zainteresirani učenici u kategoriji drugog razreda. Učenici gimnazija se na kantonalno takmičenje plasiraju ako su osvojili jedno od prva tri mjesta na školskom takmičenju.

NAPOMENA: Na kantonalnom takmičenju učenici starijih razreda ne mogu se prijaviti na takmičenje u grupama nižih razreda. Dakle, isključivo učenici drugih razreda.

3.8.4. Informacije o testu

Na kantonalnom takmičenju učenika gimnazija, učenici rješavaju 20 zadataka. Ukupan broj bodova je 100.

3.8.5. Dinamika takmičenja

- (1) Učenici su na takmičenje dužni doći bar 30 minuta ranije radi registracije.
- (2) Izrada zadataka na kantonalnom takmičenju traje 120 minuta.
- (3) Takmičenje učenici rade pod šifrom.
- (4) Listiće za pisanje šifre prikupit će u kovertu dežurni nastavnik ili član takmičarske komisije, koji će nakon zadnjeg prikupljenog listića istu zalijepiti.
- (5) Prilikom ulaska u učionicu u kojoj će se takmičiti učenici su dužni isključiti svoje mobilne telefone i pametne satove te iste odložiti na sto kod dežurnog nastavnika.
- (6) Pri izradi zadataka dozvoljena je jedino upotreba pribora za pisanje i kalkulatora koji u svojoj memoriji nemaju zapamćeni tekst, formule ili drugi sličan materijal. Dežurni nastavnik ili član takmičarske komisije je u obavezi da učenika koji ne rješava zadatke samostalno, koristi nedozvoljeni pribor ili na drugi način ne poštuje propozicije, udalji s takmičenja.
- (7) Komisija za pregledanje zadataka objavljuje preliminarne rezultate pregleda radova najkasnije 3 sata od završetka takmičarskog dijela tako što predsjednik Komisije preliminarnu listu postavlja na oglasnu ploču škole - domaćina. Rezultati se objavljuju pod šiframa. Rješenja zadataka se na vidljivo mjesto škole - domaćina objavljuju odmah nakon isteka vremena za izradu zadataka.

(8) Po završetku kantonalnog takmičenja, svaki takmičar ima pravo na pisani prigovor u roku od jedan sat nakon saopštavanja preliminarnih rezultata s navedenim brojem zadatka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor. Pisane prigovore takmičari predaju koordinatoru takmičenja, nakon čega će komisija kandidatu dati rad na uvid.

(9) Ukoliko se po okončanju žalbenog roka desi da veći broj kandidata ima isti broj bodova za prva tri mjesta (npr. dva takmičara dijele prvo mesto ili dva ili više takmičara dijele drugo ili treće mjesto), organizuje se drugi krug takmičenja. Komisija objavljuje listu takmičara koji trebaju da pristupe drugom krugu. Takmičari rade 10 zadataka u trajanju od jedan sat. Komisija nakon završetka drugog kruga u roku od 30 minuta pregleda radove. Predsjednik Komisije objavljuje preliminarne rezultate na oglasnoj ploči škole-domaćina. Žalbeni rok za drugi krug je 15 minuta nakon objave rezultata tog kruga. Komisija je dužna takmičarima dati radove na uvid. Rezultati drugog kruga služe isključivo da se napravi redoslijed kod takmičara koji su imali isti broj bodova.

(10) Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.

(11) Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na oglasnoj ploči škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.

(12) Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.9. INFORMATIKA

OSNOVNA ŠKOLA

3.9.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Informatika:

Datum održavanja takmičenja: 25. 3. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: Prirodno-matematički fakultet

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

1. SILABUS KANTONALNOG TAKMIČENJA IZ INFORMATIKE (pregled oblasti i tema koje su obuhvaćene takmičarskim zadacima)

Znanja iz domena osnovne računarske pismenosti koja su preduslov za učešće na takmičenju su:

- Upotreba uobičajenih pomoćnih aplikacija u operativnom sistemu;
- Upotreba integrisanog razvojnog okruženja (IDE);
- Rad sa datotečnim sistemom (kreiranje direktorija/foldera, kopiranje, premještanje i brisanje datoteka).

(1) MATEMATIKA

- Cijeli brojevi (eng. integers) i brojevnih sistema;
- Matematičke operacije i poređenja;
- Osobine cijelih brojeva (pozitivni/negativni, parni/neparni, djeljivost, prosti brojevi);
- Razlomci;
- Tačke u Dekartovom koordinatnom sistemu (dvodimenzionalnom);
- Euklidova udaljenost (Pitagorina teorema);
- Osnovni geometrijski oblici (trougao, pravougaonik, kvadrat, krug).

(2) OSNOVE PROGRAMIRANJA, STRUKTURE PODATAKA I ALGORITMI

- Osnove sintakse i semantike programskog jezika C++, Python (samo za osnovne škole)
- Promjenljive (varijable), tipovi podataka (boolean, integer, double, character), izrazi, naredba dodjele;
- Jednostavan ulaz/izlaz (unos sa tastature i ispis u konzolu);
- Uslovi i grananje;
- Petlje;
- Funkcije, prosljeđivanje parametara;
- Strukturna dekompozicija problema (razbijanje problema na podprobleme);
- Nizovi (arrays), stringovi (strings);
- Matrice (dvodimenzionalni nizovi);
- Algoritmi za konverziju brojevnih sistema;
- Provjera prostosti broja;
- Jednostavnije strategije dizajna petlje;

- Manipulacija nizovima (popunjavanje, traženje minimalnog/maksimalnog elementa u nizu, modifikovanje elemenata niza, parcijalne sume, sekvencijalna obrada članova);
- Lociranje tačke u osnovnim geometrijskim oblicima (kružnica, pravougaonik, kvadrat).

3.9.2. Učesnici takmičenja i način prijave

Učesnici kantonalnog takmičenja su učenici (tročlana ekipa) škola, koje su na općinskom takmičenju osvojili prvo mjesto. Pored učenika koji su se na kantonalno takmičenje plasirali po osnovu rezultata sa općinskog takmičenja, organizator će pozvati i ekipe koje su imale najbolje rezultate na općinskom takmičenju do popune broja. Do popune broja sa jedne općine mogu biti pozvane najviše dvije ekipe. Učenici se na takmičenju takmiče pojedinačno, a ne ekipno. Učenici iz iste škole ne mogu raditi zadatke sjedeći za susjednim računarima.

Spisak učenika za kantonalno takmičenje formira se na osnovu izvještaja sa općinskog takmičenja. Spisak kvalifikovanih učenika za kantonalno takmičenje, dostavlja se školama iz kojih učenici dolaze kako bi se moglo planirati adekvatno učešće učenika.

3.9.3. Dinamika i okvirni program takmičenja

- (1) Učenici dolaze najkasnije pola sata prije početka takmičenja.
- (2) Pola sata prije početka takmičenja počinje razmještanje učenika po učionicama, uz uslov da učenici iz istih škola ne smiju biti na susjednim računarima.
- (3) Prije početka takmičenja učenici će preuzeti šifre i zadatke.
- (4) Učenici trebaju sjediti za računarima 15 minuta prije početka takmičenja.
- (5) Učenicima se dostavlja web-adresa na kojoj mogu pristupiti sistemu za ocjenjivanje, koji će koristiti za slanje rješenja. Eventualni problemi vezani za pristup sistemu moraju se riješiti prije početka takmičenja, u suprotnom se početak takmičenja odgađa za neophodan period.
- (6) Takmičenje počinje u unaprijed određenom terminu, osim u slučaju tehničkih problema (pogledati stavku 5).
- (7) Nakon završetka takmičenja, učenici izlaze iz učionica/kabineta.
- (8) Po završetku takmičenja rješenja se pregledaju automatski na sistemu.
- (9) Period žalbi počinje po objavi preliminarnih rezultata. Preliminarni rezultati poznati su već na završetku takmičenja, a objavljuju se najdalje pola sata nakon završetka takmičenja.
- (10) Objavljivanjem preliminarnih rezultata počinje period slanja žalbi, koji traje 1 sat. Učenici ili njihovi nastavnici u tom periodu mogu poslati e-mail na unaprijed određenu adresu sa žalbom, uz obrazloženje, na bodovanje jednog ili više zadataka. Žalbe se mogu dostaviti na mail: mibrahim2706@hotmail.com
- (11) Obrada žalbi može početi čim pristigne prva žalba, a traje onoliko koliko je neophodno da se obrade sve žalbe.
- (10) Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
- (11) Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na oglasnoj ploči škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- (12) Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

Okvirni program takmičenja je sljedeći:

RB	VRIJEME/PERIOD	AKTIVNOST
1.	do 8:30 sati	- Dolazak učenika
2.	8:30 – 9:00	- Otvaranje takmičenja i kratko uputstvo učenicima, raspoređivanje učenika u kabinetu, obraćanje organizatora, predstavljanje članova komisije, odlaganje svih komunikacijskih uređaja na predviđeno mjesto, kratko ponavljanje uputstva i otklanjanje eventualnih nejasnoća, dostavljanje pripremljenih zadataka takmičarima.
3.	9:00 – 12:00	- Izrada zadataka
4.	12,30	- Pregled i bodovanje zadataka
5.	do 13,00	- Objavljivanje preliminarne rezultata
6.	do 14,00	- Razmatranje eventualnih žalbi
7.	Po završetku prethodne aktivnosti, a najkasnije do 15,00 sati	- Objavljivanje konačnih rezultata takmičenja

Napomena

- Učenici su obavezni pojaviti se na takmičenju u skladu sa gore ispisanom agendom i terminima.
- Učenici su obavezni pratiti uputstva članova komisije.
- Bilo kakvo nepoštivanje uputstava, upotreba nedozvoljenih elektroničkih ili komunikacijskih sredstava, nedozvoljena komunikacija ili ponašanje sankcioniše se upozorenjem, a nakon upozorenja i diskvalifikacijom i udaljavanjem učenika/takmičara sa takmičenja. Upozorenje se iznosi usmeno. Informacija o diskvalifikaciji učenika dostavlja se na e-mail adresu škole i kontakt-osobe škole iz koje učenik dolazi.

Svi učesnici takmičenja su obavezni poštivati i provoditi sve mjere i uputstva tokom takmičenja.

SREDNJA ŠKOLA

Datum održavanja takmičenja: 15. 3. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: Prirodno-matematički fakultet

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

1. SILABUS KANTONALNOG TAKMIČENJA IZ INFORMATIKE (pregled oblasti i tema koje su obuhvaćene takmičarskim zadacima)

Znanja iz domena osnovne računarske pismenosti koja su preduslov za učešće na takmičenju su:

- Osnovna struktura i način rada računara (CPU, memorija, ulaz/izlaz);
- Upotreba standardnog grafičkog okruženja;
- Upotreba uobičajenih pomoćnih aplikacija u operativnom sistemu;
- Upotreba integrisanog razvojnog okruženja (IDE);
- Rad sa datotečnim sistemom (kreiranje direktorija/foldera, kopiranje, premiještanje i brisanje datoteka);
- Upotreba web-preglednika i rad sa internetom (posebno: slanje datoteke putem web-preglednika)

MATEMATIKA

Osnovno znanje (očekuje se da zadatak može uraditi učesnik sa znanjem stečenim u redovnoj srednjoškolskoj nastavi, bez posebne pripreme):

- Cijeli brojevi (engl. integers) i brojevni sistemi;
- Matematičke operacije i poređenja;
- Osobine cijelih brojeva (pozitivni/negativni, parni/neparni, djeljivost, prosti brojevi /engl. primes/);
- Razlomci, postotni račun;
- Tačke u Dekartovom koordinatnom sistemu (dvodimenzionalnom), vektori;
- Euklidova udaljenost, Pitagorina teorema;
- Osnovni geometrijski oblici: trougao, pravougaonik, kvadrat, krug;
- Matematske funkcije, relacije, skupovi;
- Osnove matematske logike (logičke operacije, istinosne tabelle).

Srednje (preporučujemo takmičarima da ponove ove oblasti)

- Uglovi;
- Permutacije i kombinacije;
- Faktorijel, binomni koeficijenti, Paskalova jednačina, binomni teorem;
- Neusmjereni i usmjereni grafovi;
- Strategije prolaska kroz grafove.

Napredne teme (teme koje su moguće na kantonalnom takmičenju (maksimalno jedan zadatak, potrebna je posebna priprema)

- Nizovi, redovi, aritmetičke i geometrijske progresije, Fibonaćijevi brojevi;
- Stabla.

Teme koje neće biti obuhvaćene kantonalnim takmičenjem, ali su moguće na državnom takmičenju iz informatike i na međunarodnoj olimpijadi (IOI)

- Duži, osobine presjeka;
- Višegaonik (poligon);
- Dirihleov princip;
- Napredne teme iz matematske logike (predikatska logika, modus ponens i modus tolens);
- Tehnike dokazivanja (direktan dokaz, dokaz preko kontradikcije, matematska indukcija);
- Spanning trees, decorated graphs, multigraphs.

OSNOVE PROGRAMIRANJA I STRUKTURE PODATAKA

Osnovno znanje (očekuje se da zadatak može uraditi učesnik sa znanjem stečenim u redovnoj srednjoškolskoj nastavi, bez posebne pripreme)

- Osnove sintakse i semantike programskog jezika C++;
- Promjenljive (varijable), tipovi podataka (boolean, integer, character), izrazi, naredba dodjele;
- Jednostavan ulaz/izlaz;

- Uslovi i grananje;
- Petlje;
- Funkcije, prosljeđivanje parametara;
- Strukturna dekompozicija problema (razbijanje problema na podprobleme);
- Nizovi (arrays);
- Slogovi (records);
- Stringovi (strings);
- Jednostavne strategije dizajna petlje;
- Algoritmi za konverziju brojevnih sistema;
- Euklidov algoritam;
- Popunjavanje niza;
- Traženje najvećeg/najmanjeg člana u nizu;
- Sumiranje niza (uključujući parcijalne sume);
- Sekvencijalna obrada članova niza (uključujući sekvencijalno pretraživanje niza).

Srednje (preporučujemo takmičarima da ponove ove oblasti)

- Strategije rješavanja programskih zadataka;
- Pojam algoritma, uloga algoritma u procesu rješavanja zadatka;
- Strategije uklanjanja grešaka (debugging);
- Statičke (static) i globalne (global) varijable;
- Algoritmi brutalne sile (brute-force), odnosno iscrpne pretrage (exhaustive search);
- Prepoznavanje uzoraka i algoritmi za rad sa stringovima (pri čemu se ne zahtijeva razumijevanje korektnosti i efikasnosti ovih algoritama);
- Provjera da li je broj prost;
- Erastotenovo sito;
- Faktorizacija;
- Efikasno stepenovanje;
- Pomjeranje niza, izbacivanje elementa iz niza, rotiranje niza;
- Okretanje niza;
- Promjena veličine niza;
- Histogram niza (prebrojavanje članova niza);
- Binarna pretraga (binary search);
- Jednostavni algoritmi sortiranja: selection sort, insertion sort, bubble sort;
- Lociranje tačke u osnovnim geometrijskim oblicima: kružnica, pravougaonik, kvadrat.

Napredne teme (teme koje su moguće na kantonalnom takmičenju (max. jedan zadatak, potrebna je posebna priprema)

- Osobine algoritama: korektnost, efikasnost;
- Linkovane liste (linked list) - implementacija preko niza;
- Grafovi (graph) i stabla (tree) - implementacija preko niza;
- Rekurzija (recursion), jednostavne rekurzivne procedure;
- Pohlepni (greedy) algoritmi;
- Operacije nad cijelim brojevima proizvoljnog broja cifara;

- Algoritmi za kretanje kroz grafove (implementirane preko niza), uključujući kretanje po dubini (depth-first search - DFS) i po širini (breadth-first search - BFS);
- Algoritmi za kretanje kroz stablo (implementirano preko niza).

Teme koje neće biti obuhvaćene kantonalnim takmičenjem, ali su moguće na državnom takmičenju iz informatike i na međunarodnoj olimpijadi (IOI)

- Stekovi (stack) i redovi (queue) - implementacija preko niza;
- Gomile (heap), Fenwick-ovo stablo;
- Strategije za izbor optimalne strukture podataka;
- Apstraktni tipovi podataka (abstract data types - ADT), prioritetni red (priority queue), dinamički skup (dynamic set), dinamička mapa (dynamic map);
- Rekurzivne matematske funkcije;
- Strategije "zavadi-pa-vladaj" (divide-and-conquer);
- Formalna specifikacija algoritama, korektnost, invarijantnost;
- Asimptotska analiza gornje granice kompleksnosti, big-O notacija;
- Standardni slučajevi kompleksnosti;
- Vremenski i prostorni kompromisi u algoritmima;
- Algoritmi "zavadi-pa-vladaj" (divide-and-conquer);
- Backtracking algoritmi (rekurzivni i nerekurzivni);
- Branch-and-bound algoritmi;
- Dinamičko programiranje (dynamic programming);
- Algoritmi diskretne aproksimacije (discrete approximation);
- Quick sort, Heap sort, Merge sort;
- Algoritmi najkraćeg puta (Dijkstra, Bellman-Ford, Floyd-Warshall);
- Algoritmi minimalnog stabla (Jarnik-Prim, Kruskal);
- Topološko sortiranje;
- Algoritmi za određivanje Eulerovog puta/ciklusa;
- Osnove teorije igara, minimaks algoritmi;
- Geometrijski algoritmi (presjeci duži, lokacija tačke u poligonu, algoritmi za određivanje konveksnog omotača /convex hull/ itd.).

3.9.4. Učesnici takmičenja i način prijave

Kantonalno takmičenje za učenike srednjih škola se održava u jednoj kategoriji - svi učenici srednjih škola takmiče se zajedno, bez obzira na razred.

Svaka škola na takmičenje može poslati najviše tri učenika.

Učenici se na takmičenju takmiče pojedinačno, a ne ekipno. Učenici iz iste škole ne mogu raditi zadatke sjedeći za susjednim računarima.

3.9.5. Dinamika takmičenja

1. Učenici dolaze najkasnije pola sata prije početka takmičenja. Ukoliko ima više mjesta takmičenja, nastavnik će biti obaviješten i obavezan je da obavijesti učenike na koje mjesto trebaju ići.

2. Pola sata prije početka takmičenja počinje razmještanje učenika po učionicama, uz uslov da učenici iz istih škola ne smiju biti na susjednim računarima.
3. Prije početka takmičenja učenici će preuzeti šifre i zadatke.
4. Učenici trebaju sjediti za računarima 15 minuta prije početka takmičenja.
5. Učenicima se dostavlja web-adresa na kojoj mogu pristupiti sistemu za ocjenjivanje, koji će koristiti za slanje rješenja. Eventualni problemi vezani za pristup sistemu moraju se riješiti prije početka takmičenja, u suprotnom se početak takmičenja odgađa za neophodan period.
6. Takmičenje počinje u unaprijed određenom terminu, osim u slučaju tehničkih problema (pogledati stavku 5).
7. Nakon završetka takmičenja, učenici izlaze iz učionica, kao i iz ustanova u kojima su radili takmičenje.
8. Po završetku takmičenja rješenja se pregledaju automatski na sistemu.
9. Period žalbi počinje najviše pola sata nakon preliminarnih rezultata. Preliminarni rezultati poznati su već na završetku takmičenja, a objavljuju se najdalje pola sata nakon završetka takmičenja.
10. Preliminarne rezultate predsjednik komisije upućuje na škole i postavlja na oglasnoj ploči ili vidnom mjestu škole domaćina.
11. Objavljivanjem preliminarnih rezultata počinje period slanja žalbi, koji traje 2 sata. Učenici ili njihovi nastavnici u tom periodu mogu poslati e-mail na unaprijed određenu adresu sa žalbom, uz obrazloženje, na bodovanje jednog ili više zadataka. Žalbe se mogu dostaviti na mail: jasna.kopic@peta-gimnazija.edu.ba
12. Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
13. Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na oglasnoj ploči škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
14. Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.9.6. Okvirni program takmičenja

Program takmičenja je sljedeći:

RB	VRIJEME/PERIOD	AKTIVNOST
1.	do 8,30	- Dolazak učenika
2.	8,30 – 9,00	- Otvaranje takmičenja i kratko uputstvo učenicima, raspoređivanje učenika u kabinetu, obraćanje organizatora, predstavljanje članova komisije, odlaganje svih komunikacijskih uređaja na predviđeno mjesto, kratko ponavljanje uputstva i otklanjanje eventualnih nejasnoća, dostavljanje pripremljenih zadataka takmičarima.
3.	9,00 – 11,30	- Izrada zadataka
4.	11,30	- Pregled i bodovanje zadataka
5.	do 12,00	- Objavljivanje preliminarnih rezultata
6.	do 14,00	- Razmatranje eventualnih žalbi

7.	Po završetku prethodne aktivnosti, a najkasnije do 15:00 sati	- Objavlivanje konačnih rezultata takmičenja
----	---	--

Svi učesnici takmičenja su obavezni poštivati i provoditi sve mjere i uputstva tokom takmičenja.

Napomena:

- Učenici su obavezni pojaviti se na takmičenju u skladu sa gore ispisanom agendom i terminima iz iste.
- Učenici su obavezni pratiti uputstva članova komisije.
- Bilo kakvo nepoštivanje uputstava komisije, upotreba nedozvoljenih elektroničkih ili komunikacijskih sredstava, nedozvoljena komunikacija ili ponašanje sankcioniše se upozorenjem, a nakon upozorenja i diskvalifikacijom i udaljavanjem učenika/takmičara sa takmičenja. Upozorenje se iznosi usmeno. Informacija o diskvalifikaciji učenika dostavlja se na e-mail adresu škole i kontakt-osobe škole iz koje učenik dolazi.

3.10. TEHNIČKA KULTURA

3.10.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i vrijeme početka takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Tehnička kultura:

Datum održavanja takmičenja: 26. 4. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: Maarif Schools of Sarajevo

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.10.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Na kantonalnom takmičenju učestvuju ekipe koje su se plasirale s općinskih takmičenja, po kvotama za svaku općinu. Ukupno je 20 ekipa. Ekipu čine po jedan učenik od V do IX razreda, ukupno 5 učenika, koji su na općinskim takmičenjima ostvarili najbolji plasman.

Pojedinačni plasman učenika se ostvaruje na osnovu broja osvojenih bodova na testu po razredu, od V do IX. Pravo učešća na kantonalnom takmičenju u pojedinačnoj konkurenciji imaju učenici koji su osvojili jedno od prva tri mjesta na općinskom takmičenju i učenici koji su osvojili više od 80% bodova na testu.

Ekipni plasman se ostvaruje na način da se saberu bodovi ekipe / škole s testova svih pet takmičara i bodovi koje je ekipa / škola ostvarila na praktičnom radu.

3.10.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test (*struktura testa*)

Takmičenje se sastoji od:

1. **Teoretskog dijela** – test znanja za učenike **V, VI, VII, VIII i IX razreda**. Testovi obuhvataju materiju iz nastave Tehničke kulture za odgovarajući razred, po važećim udžbenicima i NPiP-om. Učenici kao ekipa na testiranju mogu osvojiti maksimalno 250 bodova.

2. **Praktičnog dijela** – izrada praktičnog rada se realizuje prema tehničkom crtežu koji će biti dodijeljen na dan takmičenja. Upute za realizaciju, pripremu materijala i alata, uz naznačenu oblast, temu i opis zadatka, dostavljaju se školama 15 dana prije takmičenja.

Prvo se održava teoretski dio, a zatim praktični dio.

Teoretski dio traje 60 minuta, a praktični dio 120 minuta.

Svaka ekipa, pored teoretskog i praktičnog rada, obavezna je imati izložbu radova iz nastave Tehničke kulture i Osnova tehnike od V do IX razreda, koji se neće bodovati.

U slučaju da ekipa / škola na dan takmičenja nema izložen rad za određeni razred, toj ekipi se umanjuje broj bodova ukupnog plasmana za 10, za svaki rad koji nema izložen.

3.10.4. Dinamika takmičenja

Ekipe/škole dolaze pola sata prije početka takmičenja.

Komisije i članovi komisija:

* Komisija za testove i praktičan rad na kantonalnom nivou (predsjednik i dva člana) za V, VI, VII, VIII i IX razred.

Teoretski dio takmičenja se sastoji od 10 pitanja za učenike **V, VI, VII, VIII i IX razreda** i traje 60 minuta. Maksimalan broj bodova po testu koji učenik može ostvariti je 50 bodova, pri čemu se odgovori boduju prema sljedećoj tabeli:

Broj pitanja	Broj bodova	Maksimalan broj bodova
1, 2 i 3	3 boda po pitanju	maksimalan broj bodova je 9
4, 5, 6 i 7	5 bodova po pitanju	maksimalan broj bodova je 20
8, 9 i 10	7 bodova po pitanju	maksimalan broj bodova je 21

Na praktičnom dijelu takmičenja, ekipa je potpuna s 5 članova. Čine je učenici koji su radili testove. Ekipe / škole će najkasnije 15 dana prije takmičenja dobiti upute za realizaciju, pripremu materijala i alata uz naznačenu oblast, temu i opis zadatka, a tehničku dokumentaciju – crtež na dan takmičenja. Za praktičan rad ekipa / škola je obavezna obezbijediti sve što je potrebno za njegovu izradu (alat, mašine, pribor i materijal, prema ranije dostavljenoj specifikaciji).

Sve što nije navedeno u specifikaciji koju ekipe / škole dobiju prije realizacije takmičenja ne može biti korišteno u izradi praktičnog rada.

Sve suprotno prethodnom stavu smatrat će se povredom Propozicija i biti sankcionisano od strane Komisije.

Praktični dio se radi na dan takmičenja i traje maksimalno 120 minuta. Maksimalan broj bodova ekipe / škole je 50, pri čemu se boduju sljedeći elementi:

- tačnost i preciznost izrade,
- funkcionalnost uređaja, ako nije u pitanju maketa,
- ekonomičnost materijala,
- estetski izgled rada,
- izvještaj o obavljenom praktičnom radu, redoslijed radnih operacija i kratak opis rada.

Elementi	Bodovi
Tačnost i preciznost izrade	maksimalan broj bodova je 10
Funkcionalnost	maksimalan broj bodova je 10
Ekonomičnost materijala	maksimalan broj bodova je 10
Estetski izgled	maksimalan broj bodova je 10
Izvještaj o obavljenom praktičnom radu	maksimalan broj bodova je 10

Pravo učešća na **kantonalnom takmičenju** u ekipnoj konkurenciji imaju učenici, članovi ekipe / škole, koji su ostvarili jedno od prvih tri mjesta u ekipnom plasmanu, uvažavajući kvote svake općine.

- Preliminarne rezultate predsjednik komisije upućuje na škole i postavlja na oglasnoj ploči ili vidnom mjestu škole domaćina.
- Objavljivanjem preliminarnih rezultata počinje period slanja žalbi, koji traje 2 sata. Učenici ili njihovi nastavnici u tom periodu mogu poslati e-mail na unaprijed određenu adresu sa žalbom, uz obrazloženje, na bodovanje jednog ili više zadataka. Žalbe se mogu dostaviti na mail: hurijanalo@gmail.com.
- Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
- Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na oglasnoj ploči škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.11. ROBOTIKA

3.11.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2022/2023. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih Kantona Sarajevo iz oblasti Robotika:

Datum održavanja takmičenja: 21. 3. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ „Šip“

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.11.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Takmičenje iz oblasti Robotika je predviđeno za učenike VII razreda osnovne škole u Kantonu Sarajevo. Na kantonalnom takmičenju iz oblasti Robotika će učestvovati do 20 ekipa i to: prvorangirani učesnici sa općinskih takmičenja i učesnici koji su ostvarili najbolji rezultat (broj bodova+vrijeme), a nisu prvorangirani. Poziv će dobiti nakon sumiranja svih rezultata sa općinskih takmičenja-

Osnovna škola

Za osnovne škole takmičenje se provodi na školskom, općinskom, kantonalnom i državnom nivou i to za učenike VII razreda. Iznimno i uz odgovarajuću preporuku predmetnog nastavnika moguće je da na kantonalnom takmičenju učestvuju i učenici nižeg razreda jer se učenici takmiče kao tim.

3.11.3. Organizacija takmičenja

- (1) Škola-domaćin treba organizovati prostor za provođenje takmičenja i po potrebi računare/laptope sa softverom za programiranje mBot robota.
- (2) Oprema koja se koristi na takmičenju je isključivo Makeblock – Mbot robot.

3.11.4. Pravo na učešće

- (1) Na kantonalnom takmičenju iz oblasti Robotika učestvuje maksimalno 20 ekipa.
- (2) Pravo na učešće imaju prvorangirani učesnici sa općinskih takmičenja i učesnici koji su ostvarili najbolji rezultat (broj bodova + vrijeme) a nisu prvorangirani za koje će dobiti poziv nakon sumiranja svih rezultata sa općinskih takmičenja.
- (3) Ekipa škole se takmiči sa vlastitom (školskom) mBot opremom i laptopom sa softverom za programiranje mBot robota.
- (4) Ekipu čine dva člana koja predstavljaju školski tim.
- (5) Prijave za takmičenje će se realizovati putem forme koja će biti dostavljena na škole.

3.11.5. Upute o realizaciji kantonalnog takmičenja

- (1) Kantonalno takmičenje se provodi u jednoj od škola sa područja Kantona Sarajevo.
- (2) Škola domaćin dužna je osigurati salu ili (hol škole) sa po jednom klupom za svaku prijavljenu ekipu na takmičenje, računare/laptope po potrebi, stolice i priključak na struju.
- (3) Škola domaćin treba omogućiti komisiji pristup u salu (hol škole) sat vremena ranije radi postavljanja staza.
- (4) Konačna rang-lista se formira na osnovu najboljeg rezultata ekipe od 3 pokušaja.
- (5) Izrada zadatka traje 60 minuta.
- (6) Na kantonalnom takmičenju izvršit će se rangiranje ekipa.

3.11.6. Komisija za pregled učeničkih radova

- (1) Komisiju imenuje Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja.
- (2) Komisija se sastoji od 4 člana (predsjednik i tri člana).
- (3) Komisija je tokom takmičenja zadužena za: mjerenje vremena vožnje i formiranje rang-liste.

3.11.7. Dinamika takmičenja

- (1) Takmičenje se sastoji od jednog zadatka
- (2) Programiranje i testiranje zadatka traje 60 minuta.
- (3) Učenici nakon pripreme progama imaju tri pokušaja za bodovanje u roku od 90 minuta.
- (4) Komisija računa broj bodova koje je robot prešao na stazi i mjeri vrijeme za koje je robot izvršio određeni zadatak.
- (5) Rangiranje se vrši prema najboljem rezultatu (rezultat = broj bodova + vrijeme). Ukoliko se desi da ekipe imaju isti broj bodova tada će se gledati koja je ekipa prije završila stazu.
- (6) Svaki izlazak sa staze smatra se kraj bodovanja za ekipu.

3.12. GEOGRAFIJA/ZEMLJOPIS

3.12.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Geografija.

OSNOVNA ŠKOLA

Datum održavanja takmičenja: 9. 4. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ “Grbavica I”

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

SREDNJA ŠKOLA

Datum održavanja takmičenja: 17. 4. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: Prva bošnjačka gimnazija

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.12.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola – IX razred

Srednja škola – I, II razred I nivo i III, IV razred II nivo

3.12.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test (struktura testa)

Osnovna škola – oblasti takmičenja: Regionalna geografija Bosne i Hercegovine, Kartografija, Litosfera.

Osnovna škola – struktura testa: 40% Regionalna geografija Bosne i Hercegovine, 30% Kartografija, 30% Litosfera.

Srednja škola – oblasti takmičenja za I nivo (I, II razred): Fizička geografija, Kartografija, Demografija i Astronomija.

Srednja škola I nivo – struktura testa: po 25% iz svih oblasti takmičenja.

Srednja škola – oblasti takmičenja za II nivo (III, IV razred): Geografija naselja sa prostornim planiranjem, Ekonomska geografija i Turistička geografija.

Srednja škola II nivo – struktura testa: po 33,3% iz svih oblasti takmičenja.

3.11.4. Dinamika takmičenja

9,30 – dolazak takmičara i prijavljivanje ekipa dežurnom nastavniku

9,30 – 9,45 – raspoređivanje učenika u pratnji dežurnog nastavnika

- Izvlačenje i upisivanje šifri
- Preuzimanje i kovertiranje šifri
- Podjela zadataka i davanje uputa za rad

10:00 - 11:00 – izrada zadataka /60 minuta/,

- Po isteku vremena dežurni nastavnik preuzima radove i predaje ih rukovoditelju takmičenja, nakon čega radove preuzima Komisija za pregledanje i bodovanje.
- Preliminarnu rang listu predsjednik Komisije šalje svim školama i postavlja na vidno mjesto ili oglasnu ploču škole domaćina.
- Ukoliko dva ili više takmičara imaju isti broj bodova na nekom od prva tri mjesta rade dodatni test poslije saopćavanja preliminarne rang-liste.
- Učesnik takmičenja ima pravo uvida u svoj rad u dogovoru s voditeljem takmičenja /koordinatorom. Također, učenik ima pravo na pisani prigovor u roku od 60 minuta nakon saopštavanja preliminarnih rezultata s precizno navedenim brojem zadataka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor.
- Pisane prigovore takmičari će slati na e-mail odgovorne osobe: sead.srna@bosnjackagim.edu.ba nakon čega će Komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na žalbu na e-mail adresu pošiljaoca prigovora.
- Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara.
- Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na oglasnoj ploči škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.13. HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE

3.13.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i učešću Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet/oblast Historija Bosne i Hercegovine:

Datum održavanja takmičenja: 22. 5. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ "Osman Nuri Hadžić"

Termin održavanja takmičenja: 10,00h

3.13.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja

Učenici VII razreda osnovnih škola u Kantonu Sarajevo.

3.13.3. Oblast i tema

Fokus takmičenja iz predmeta historija za učenike osnovnih škola u školskoj 2023/24. godini je na tematskoj oblasti **Srednjovjekovna Bosanska država** s obzirom na važnost isticanja korijena bosanske državnosti i kulturno-historijskog naslijeđa srednjeg vijeka.

Odabir teme i način njene realizacije kroz takmičenje temeljen je ishodima učenja predmetnog kurikuluma za historiju Kantona Sarajevo i Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa u Bosni i Hercegovini te u fokusu ima sljedeća postignuća učenika:

- Pokazuje drugima historijsko znanje i razumijevanje.
- Tumači prošlost na temelju didaktički oblikovanih historijskih izvora i razumije šta sve može utjecati na pisanje historije.
- Otkriva različita historijska stajališta na historijske događaje i određuje kontekst u kojem su ta gledišta nastala (kritičko mišljenje).
- Koristi se različitim načinima prikazivanja historijskog vremena i hronologije.
- Razumije historijska razdoblja, kako su povezani događaji u njima, objašnjava glavne pravce, procese i probleme iz prošlosti smještajući ljude i događaje u vremenski i prostorni okvir.
- Objašnjava kako su glavni događaji u vremenu povezani jedan s drugim, i rekonstruira, prati i tumači određene oblike (društvene, ekonomske, kulturne, religijske, političke, te svakodnevni život) društva u različitim kontekstima kroz vrijeme i kroz različita historijska razdoblja.
- Razumije trajanje nekih ideja u vremenu i kako preplitanjem određenih ideja i historijskih događaja može doći do novih historijskih obrazaca.
- Utvrđuje na koji način dolazi do promjena u različitim historijskim razdobljima, objašnjava kako se neki oblici mogu promijeniti, dok drugi ostaju isti; razumije složenost promjena i

njihov utjecaj ne samo na politiku i tehnologiju već i na vrijednosti i vjerovanja; utvrđuje ključne prekretnice u svjetskoj historiji i određuje uzroke koji su doveli do promjena i dugoročnih posljedica tih promjena

- Ukazuje na povezanost između određenih historijskih događaja i širih društvenih, ekonomskih i političkih pravaca i razvoja.
- Razumije složenost historijskih uzroka i posljedica, kao i ograničenja da se utvrdi uzrok i posljedica.

3.13.4. Uputstva

U skladu sa ishodima učenja za nastavu historije te na temelju Bloomove taksonomije u kojima kreacija predstavlja najviši nivo ostvarenosti ishoda, učenici svojim istraživanjem i promišljanjem o temi Srednjovjekovna Bosanska država trebaju kreirati prezentacije u vidu izložbi, video uradaka, igrokaza, recitala, interaktivnih prezentacija i sl., u koji će se bazirati na historijskim činjenicama ali kroz koje će se pokazati funkcionalna primjena historijskog znanja i razumjevanja.

Od učenika se očekuje da demonstriraju znanja i vještine:

1. Prikupljanja i korištenja dostupnih izvora o Srednjovjekovnoj Bosanskoj državi;
2. Analize izvora i komparacije sa udžbeničkom i stručnom literaturom;
3. Rekonstrukcija i tumačenje najznačajnijih historijskih događaja koji se vezuju za Srednjovjekovnu Bosansku državu ukazujući na najznačajnije ličnosti, unutrašnje i vanjske političke prilike iz vremena njenog postojanja te naglasak na uzroke i posljedice najznačajnijih događaja koji su bili prekretnice u prošlosti Srednjovjekovne Bosne;
4. Predstavljanje društvenih, privrednih i kulturnih prilika u Srednjovjekovnoj Bosanskoj državi te posebnosti koji se vežu za ovaj period (crkvene prilike; stećci kao poseban izraz sepulkralne umjetnosti);
5. Ocjena važnosti baštine Srednjovjekovne bosanske države (Koje vrijednosti srednjovjekovne bosanske države danas baštinimo i zašto su nam važne?);
6. Prezentiranje dobijenih rezultata istraživanja u vidu interaktivnih prezentacija (igrokaz, video materijali, izložbe, recitali i sl.) u maksimalnom trajanju do 10 minuta.

Ovakva vrsta pristupa takmičenju promovira primjenu vještina i ishoda učenja iz predmeta historija na najvišem nivou. Kroz ovaj vid rada ističe se primjena historijskog znanja, kritičkog mišljenja i promišljanja o važnosti srednjovjekovne baštine za današnje vrijeme. Kroz ovaj vid rada promovira se i multidisciplinarni pristup prezentaciji teme kroz uključivanje znanja i vještina iz bosanskog jezika, likovne i muzičke kulture, informatike, geografije itd.

Radovi su rezultat rada grupa do 6 učenika (može biti manji broj ali ne više od šest).

Svi radovi imaju mogućnost dalje prezentacije u smislu dalje popularizacije historije Srednjovjekovne bosanske države te korištenja kao edukativnog materijala za nastavu historije.

3.13.5. Dinamika takmičenja

1. Registracija učenika – dolazak učenika pola sata prije početka takmičenja.
2. Objašnjenje propozicija učešća te uputa za takmičare.

3. Dostavljanje pripremljenih radova na USB-u i putem maila na adresu škole u kojoj se takmičenje održava najkasnije pola sata prije takmičenja.
4. Organiziranje javne prezentacije priređenih radova učenika u trajanju do 10 minuta, koji bi obuhvatao predstavljanje učeničkih prezentacija - svake grupa učenika će kroz kratki razgovor objasniti postupak rada primjenjen na obradi teme i značaj svoje prezentacije.
5. U učionici gdje se odvija prezentovanje takmičenje može prisustvovati ograničen broj učenika drugih grupa sa nastavnicima.
6. Ocjenjivanje radova - Stručna komisija u okviru razgovora obavezna je postaviti do tri pitanja koja se odnose na razumjevanje predstavljene teme a u vezi sa prezentacijom, što će pomoći u konačnom vrednovanju prezentacija (npr. Zbog čega je u prezentaciji naglasak stavljen na određena historijska ličnost, u čemu se ogleda njen značaj? Na koji način su dolazili do podataka?).
7. Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na oglasnoj ploči škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
8. Konačna rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.13.6. Upute i kriteriji za evaluaciju

Primjer evaluacijskog formulara za učeničke radove

PREZENTACIJA GRUPE IZ ŠKOLE _____

Ocijenite odgovore na postavljena pitanja prije prezentacije:

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

1. U prezentacijama je jasno izražen i primjenjen hronološki princip.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

2. U prezentiranom radu vidljivo je korištenje i predstavljanje historijskih izvora

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

**3. U prezentaciji su predstavljene ličnosti značajne za obrađenu temu
Navesti koje ličnosti:** _____

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

4. Kroz prezentaciju se osim političke historije obrađuju ekonomske, društvene i kulturne prilike Srednjovjekovne Bosne.

Navesti šta je prezentirano:

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

5. Kroz prezentaciju su naglašeni i objašnjeni neki od najznačajnijih fenomena(pojava) vezanih za Srednjovjekovnu Bosansku državu.

Navesti koji fenomeni:

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

6. U prezentaciji je primjenjen multiperspektivan pristup

Navesti šta je i na koji način prezentirano:

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

7. Kroz prezentaciju je naglašena ocjena značaja baštine Srednjovjekovne bosanske države

Navesti šta je i na koji način prezentirano:

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

8. U pripremu prezentacije su zastupljeni elementi više predmeta (likovna kultura, muzička kultura, Bosanski jezik, itd.)

Navesti šta je i na koji način prezentirano:

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

9. Opći dojam o prezentaciji

Dati obrazloženje za dodijeljene bodove

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

10. Kvalitet usmenog izlaganja, povezanosti i skladnosti grupe pri izlaganju.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

UKUPNO BODOVA: _____

ČLAN KOMISIJE I POTPIS: _____

DATUM: _____

3.13.7. Preporučena literatura:

Udžbenici

- Dervišagić, Edis, Hadžija Hadžiabdić, Alen Mulić, Vahidin Mehić, *Historija 7*, Sarajevo: Bosanska knjiga, 2010.
- Šabotić, Izet, Mirza Čehajić, *Historija 7*, “Vrijeme“ Zenica, “Nam“ Tuzla 2010.
- Azerina Muminović, Safer Muminović, *Historija 7*, Svjetlost, Sarajevo 2010.

Literatura

- Esad Kurtović, *Kratka historija srednjovjekovne Bosne*, Sarajevo 2019, 144 str.

Dodatna literatura

- Emir Durmišević, *Kraljevi i kraljice Bosne*, Buybook, Sarajevo 2019.
- Emir O. Filipović, *Bosansko kraljevstvo*, Mladinska knjiga, Sarajevo 2017.
- Emir O. Filipović (ur.), *Žene u srednjovjekovnoj Bosni (Women in Medieval Bosnia)*, Sarajevo, 2015, 255 pp.

Nastavnici koji pripremaju učenike mogu koristiti svu drugu literaturu koja im stoji na raspolaganju.

3.14. GRAĐANSKO OBRAZOVANJE/DEMOKRATIJA I LJUDSKA PRAVA „PROJEKT GRAĐANIN“

OSNOVNA ŠKOLA

Datum održavanja tamičenja: 18. 4. 2024. godine

SREDNJA ŠKOLA

Datum održavanja tamičenja: 16. 4. 2024. godine

3.14.1. I - Cilj i sadržaj „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ praktične nastave

„Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ praktični je dio predmetne nastave građanskog obrazovanja i obavezni dio Nastavnog plana i programa u osnovnim i srednjim školama.

U problemskoj nastavi „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ učenici i učenice demonstriraju:

- primjenu znanja koja su usvojili u teorijskom dijelu predmetne nastave Građanskog obrazovanja u prepoznavanju, analiziranju i rješavanju različitih problema javne politike i prepoznavanju nivoa, grana i institucija vlasti nadležnih za njihovo rješavanje;
- razvijene građanske vještine i dispozicije za kompetentno, aktivno i odgovorno učešće u procesima javnog odlučivanja o različitim pitanjima od javnog značaja;
- razumijevanje načina javnog odlučivanja - ciklusa donošenja javne politike i mehanizama putem kojih građani i građanke mogu djelovati na sadržaj usvojenih mjera (davati svoje prijedloge novih politika, iznositi prigovore na predložene mjere javne politike ili davati prijedloge za izmjene i dopune postojećih – ranije usvojenih mjera javne politike);
- vještine kritičkog promišljanja; znanja i vještine argumentovanog zauzimanja i iznošenja stava/stavova o nekom pitanju/ima, kao i prezentacijske vještine, te znanja i vještine javnog zagovaranja.

U fokusu „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ problemske nastave je razumijevanje ciklusa javne politike, podjele i strukture vlasti, procedura predlaganja, usvajanja, izmjena i dopuna zakona i drugih mjera javne politike kao i mehanizama direktne participacije građana u tim procesima.

Za učenike to znači zadatke koji uključuju:

- prepoznavanje problema javne politike u društvu;
- jasnu identifikaciju uzroka i posljedica prepoznatih problema;
- pravilno identifikovanje institucija vlasti nadležnih za rješavanje prepoznatih problema;
- analiziranje prednosti i nedostataka postojećih mjera javne politike koje tretiraju odabrani problem i mogućih alternativnih rješenja;
- izbor optimalnog rješenja, ocjena ustavnosti i očekivane efikasnosti predloženog rješenja;
- prepoznavanje institucije/a nadležne/ih za usvajanje mjere javne politike, koja je predložena kao novo rješenje problema – politika razreda,
- provedbu kampanje javnog zagovaranja kojom se želi osigurati podrška javnosti za usvajanje nove i/ili izmjena i dopuna postojeće mjere javne politike.

Rezultati rada predstavljaju su u digitalnom portfoliju praktične nastave, čiji će sadržaj i obim detaljnije biti predstavljen u drugom poglavlju.

Individualni rad učenika i njihov doprinos u radu na „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ portfolija vrednuje se kao individualni uspjeh učenika u praktičnoj nastavi, odnosno u drugom polugodištu predmetne nastave Građanskog obrazovanja.

3.14.2. II - Portfolio praktične nastave

Portfolio „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ praktične nastave produkt je zajedničkog rada svih učenika i učenica u odjeljenju i čine ga dva dijela:

- dio za izlaganje,
- dio za dokumentaciju.

Dio za izlaganje u digitalnom je portfoliju predstavljen u formi Power Point prezentacije jedinstvenog formata i dizajna (uzorka). U njega učenici unose:

- I. OBJAŠNJENJE PROBLEMA, odnosno, informacije o problemu javne politike koji odjeljenje istražuje, njegovoj rasprostranjenosti, karakteru problema javne politike, uzrocima, posljedicama i značaju, odnosno potrebi hitnog rješavanja prepoznatog problema;
- II. ALTERNATIVNE MJERE JAVNE POLITIKE - analizu prednosti i nedostatka postojećih rješenja - postojećih mjera javne politike; predstavljanje alternativnih rješenja, odnosno analize prednosti i nedostataka svih alternativnih rješenja: a) mjera javne politike koje predlažu i čije usvajanje zagovaraju: opozicija, niži nivoi vlasti, stručne komisije, stručnjaci i udruženja stručnjaka, aktivisti, sindikati, nevladine organizacije, druge interesne grupe građana ili b) onih mjera javne politika, koje su za iste i slične probleme usvojila zakonodavna tijela i/ili su ih usvojila i provode vlade drugih država, entiteta, kantona, odnosno lokalne vlasti drugih općina/opština i gradova;
- III. POLITIKA NAŠEG RAZREDA - novo rješenje, odnosno mjera/e javne politike čije usvajanje i provedbu zagovara odjeljenje, a koje mogu biti:
 - a) jedna od predstavljenih alternativnih mjera,
 - b) kombinacija više predstavljenih, alternativnih mjera ili
 - c) potpuno nova mjera,za koju su učenici jasno identifikovali prednosti koje može donijeti u odnosu na postojeća rješenja, budžet potreban za njenu realizaciju, instituciju/e nadležnu/e za njeno usvajanje i provedbu;
- IV. NAŠ PLAN AKCIJE - javno zagovaranje koje je odjeljenje provelo s ciljem predstavljanja predložene politike široj javnosti, dobivanja podrške za predloženu mjeru, njeno konačno usvajanje i provedbu od nadležnih institucija vlasti.

Izložbeni dio portfolija završava osvrtom na naučeno. U davanju osvrta na naučeno, kao i u izradi portfolija, učestvuju svi učenici. Svoje osvrte daju individualno i oni se kao takvi pohranjuju u Dio za dokumentaciju, a sažetak svih njihovih osvrta predstavlja se na posljednjem slajdu izložbenog dijela portfolija (PPT).

Cjeline izložbenog dijela portfolija, označene rimskim brojevima od I do IV i *Osvrt na naučeno* kao završna cjelina, u digitalnom su portfoliju predstavljene prvom početnom stranicom (PPT slajd) **ljubičaste boje**. Sadržaj svake cjeline učenici unose na stranice (PPT slajd) **žute boje**, prateći naznačene naslove i dodatna pojašnjenja, komentare (*notes*) navedene ispod stranice, tj. PPT slajda.

Izložbeni dio digitalnog portfolija čine i nasnimljena video-izlaganja učenika i učenica. U svojim izlaganjima učenici predstavljaju sve što je naznačeno u izložbenom dijelu portfolija i pozivaju se na dokaze iz Dijela za dokumentaciju.

1. Svaku cjelinu, tj. svaki od 4 dijela portfolija predstavljaju po dva učenika/dvije učenice.
2. Ukupno vrijeme izlaganja, za svaku cjelinu (4 dijela portfolija), je 4 minute.
3. Ovo vrijeme izlaganja svake cjeline (4 minute), proporcionalno će podijeliti na vrijeme od 2 x 2 minute, dva učenika/dvije učenice koji/e izlažu taj dio portfolija, tu cjelinu.

Dio za dokumentaciju čine svi materijali koji dokazuju ono što je predstavljeno na izložbenom dijelu portfolija. To mogu biti:

- stručni članci, analize i medijski prilozi koji objašnjavaju prirodu, uzroke, posljedice, ozbiljnost i zastupljenost problema koji odjeljenje istražuje;
- izvodi iz javne statistike, stručne analize i rezultati zvaničnih mjerenja i istraživanja;
- intervju i izjave stručnjaka, transkripti ili video zapisi intervjuja koje su sa stručnjacima i predstavnicima postupajućih institucija vodili učenici;
- ispunjeni anketni listići i detaljan sadržaj drugih provedenih analiza, istraživanja i ispitivanja stavova, čiji su zbirni rezultati predstavljeni u izložbenom dijelu portfolija;
- planovi, tlocrti i druge različite ilustracije idejnih rješenja, prostornih planova i sl;
- projekcije budžeta za predloženu novu mjeru javne politike;
- članci i videozapisi medijskih gostovanja, fotografije uličnih akcija i druga multimedija koja govori o kampanji javnog zagovaranja koju su učenici proveli.

Dio za dokumentaciju vodi se, priprema i prezentira, zasebno, za svaku cjelinu. Predstavlja se u formi PDF dokumenta predviđenog za tekst i fotografije s poveznicama (*links*) za audio i video sadržaje, odnosno foldera s PDF dokumentima za tekst i multimedijom različitih formata (audio, foto, video). Izbor sadržaja vrši se u zavisnosti od vrste istraživanog problema.

3.14.3. III Školska takmičenja

Školska takmičenja planira, priprema i vodi predmetni nastavnik/ca, odnosno svi predmetni nastavnici/e jedne škole, kao dio redovne nastave nastavnog predmeta građanskog obrazovanja.

U školskim takmičenjima učestvuju sva odjeljenja koja prate predmetnu nastavu Građanskog obrazovanja u osnovnoj školi, odnosno sva odjeljenja koja po Nastavnom planu i programu za srednje škole imaju nastavni predmet Građansko obrazovanje/ Demokracija i ljudska prava.

Obrazac za izložbeni dio portfolija kao i smjernice za pripremu dijela za dokumentaciju potrebno je preuzeti sa web stranice www.civitas.ba/projektgradjanin.

U svakom odjeljenju na digitalnom portfoliju praktične nastave rade svi učenici i učenice, podjeljeni u više grupa (po jedna grupa za svaku cjelinu portfolija). Oni između sebe biraju osam (8) učenika i učenica, po dvoje za svaki dio – svaku cjelinu portfolija, koji će izložiti njihov zajednički rad na školskom takmičenju.

Sudijski tim školskih takmičenja ima tri člana, koji mogu biti drugi nastavnici, članovi uprave škole, predstavnici Vijeća roditelja i/ili bivši učenici – alumni škole.

Sudijski tim školskih takmičenja u svom se radu koristi istim upitnicima i istim kriterijem vrednovanja portfolija koji se primjenjuju u „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ takmičenjima

organiziranim na višim nivoima: općinskim/opštinskim i gradskim, odnosno kantonalnim i regionalnim takmičenjima.

Učenici i učenice odjeljenja koje je proglašeno najuspješnijim na školskom takmičenju, školu predstavljaju na višim nivoima takmičenja. Oni zadržavaju pravo da, sve do općinskih/opštinskih i gradskih takmičenja, uz mentorstvo predmetnog nastavnika, dorade, dopune, pa i izmijene pobjednički protfolio. U tome im, sve do takmičenja, pomoć mogu pružiti i učenici drugih odjeljenja njihove škole, bez prava da pobjednički portfolio izlažu na općinskom/opštinskom ili gradskom takmičenju.

3.14.4. IV Viši nivoi takmičenja

Prijave za takmičenje

Predmetni nastavnik/ca dostavlja izvještaj o realiziranom školskom takmičenju i prijavljuje pobjedničko odjeljenje za više nivoje takmičenja saradniku Instituta za preduniverzitetsko obrazovanje Kantona Sarajevo (sedzida.hadzic@irpo.ba).

Detaljne informacije o načinu prijave tima i dostavljanju digitalnog portfolija nastavnik/ca može pronaći i na web stranici www.civitas.ba/projektgradjanin.

Za prijavu na takmičenje predmetni nastavnik dostavlja portfolio pobjedničkog odjeljenja školskog takmičenja koji čini:

- Izložbeni dio: PPT s nasnimljenim video-izlaganjima učenika.
- Dio za dokumentaciju: PDF file s tekstom, fotografijama i poveznicama (*links*) za audio i video-sadržaje ili folderom s PDF dokumentima za tekst i mutimedijalnim sadržajima različitih formata.

Takmičenja viših nivoa organiziraju se na nivou:

1. općine/opštine, odnosno grada – na nivou jedinice lokalne samouprave,
2. kantona, regije, odnosno distrikta.

Za organizaciju općinskih/opštinskih i gradskih takmičenja potrebne su prijave najmanje tri škole – tri školska tima.

- a) Ako se u jednoj općini/opštini, odnosno jednom gradu prijave najmanje tri školska tima za njih se organizuje općinsko/opštinsko, odnosno gradsko takmičenje. Pobjednik ovog takmičenja predstavlja njihovu općinu/opštinu, odnosno grad na kantonalnom takmičenju.
- b) Ako se u jednoj općini/opštini, odnosno jednom gradu prijavi samo jedan ili eventualno dva školska tima, nema uslova za organizaciju općinskog/opštinskog, odnosno gradskog takmičenja, a prijavljeni se tim, odnosno timovi direktno plasiraju na kantonalno takmičenje.

I općinska/opštinska, odnosno gradska i kantonalna takmičenja organiziraju se za dvije kategorije u kojima se ocjenjuju „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ portfolija učenika i učenica:

- Kategorija 1: osnovne škole
- Kategorija 2: srednje škole (jedinствена kategorija za gimnazije i srednje stručne škole)

Na višim nivoima takmičenja, svaku školu predstavlja samo jedan tim – pobjedničko odjeljenje školskog takmičenja. Jedan predmetni nastavnik/ca može izvesti više školskih timova, unutar iste ili

različitih starosnih kategorija učenika, ukoliko predaje nastavni predmet građanskog obrazovanja u više škola.

Imenovani saradnik/ca Instituta ili CIVITAS koordinator/ca najavljuje datum i vrijeme održavanja takmičenja najmanje 15 dana ranije. Iznimno, termin takmičenja se može pomjeriti ako za to postoje opravdani razlozi, koje je potrebno pismeno obrazložiti i to obrazloženje dostaviti svim predmetnim nastavnicima građanskog obrazovanja koji su svoje školske timove prijavili za takmičenje.

Viši nivoi takmičenja organiziraju se isključivo u online formatu putem različitih platformi za online učenje – učenje na daljinu, koje škole redovito koriste za ovaj format nastave i/ili platformama za videokonferencije (Zoom i slično).

Za svako takmičenje i za svaku od dvije starosne kategorije takmičara i takmičarki imenuje se po jedan tročlani sudijski tim iz reda sudija sa završenim naprednim programom obuke, certificiranim za suđenje "Projekt građanin" online takmičenja s digitalnim portfolijem praktične nastave, za koje organizator takmičenja, u nominaciji, daje kratki pregled njihovih biografija, navodi godinu certifikacije i izjavu nominovanog sudije da nije u sukobu interesa i da će u svom radu i ocjeni portfolija postupati objektivno, nepristrasno i prema ovim Pravilima i smjernicama.

Tročlani sudijski tim kantonalnog takmičenja može biti sastavljen od sudija i sutkinja koji su sudili i općinska/opštinska, odnosno gradska takmičenja.

S ciljem osiguranja kvalitete, objektivnosti i eliminacije sukoba interesa u izboru i radu sudijskih timova, organizator osigurava razmjenu sudijskih timova s drugim kantonima te tročlani sudijski tim čine suci i sutkinje iz drugih kantona. Recipročno, certificirane sudije i sutkinje sa područja Kantona Sarajevo sude takmičenja u drugim kantonima.

Tok takmičenja

Na početku takmičenja, organizator traži od svih predmetnih nastavnika da potvrde prisustvo takmičarskih timova. Oni su se unaprijed izjasnili da li će svih osam učenika koristiti svako svoj korisnički profil ili će se školski tim predstaviti preko jednog, jedinstvenog korisničkog profila predmetnog nastavnika ili škole. Ovo izjašnjavanje uključuje i dostavljanje svih naziva/imena korisničkih računa (profila) ili predregistraciju za videopoziv.

Nakon potvrde prisustva svih takmičarskih timova zatvaraju se virtualni prostori za video-pozive. Naknadni pristup („ulasci“) dopušteni su samo za one profile, koji su u trenutku otvaranja takmičenja bili prisutni, ali su tokom programa izgubili konekciju. Svim učesnicima isključen je mikrofonski. Za vrijeme izlaganja organizator u ulozi admina/hosta uključuje učeniku koji izlaže i mikrofonski i kameru. Tokom izlaganja sudije trebaju vidjeti i čuti učenika koji izlaže.

Organizator takmičenja dužan je da učenike, učenice i predmetne nastavnike i nastavnice upozna s informacijom da se takmičenje snima i da naglasi da će se snimak koristiti samo i isključivo u slučaju žalbi na rezultate takmičenja i to interno, od strane stručnog tijela, koje imenuje organizator takmičenja.

Organizator takmičenja dužan je da predstavi sve goste takmičenja koji će pratiti takmičenje i da obrazloži razlog i opravdanost njihovog prisustva, te da omogući predmetnim nastavnicima da iznesu eventualni prigovor na prisustvo predloženih gostiju. Iznošenje prigovora može biti omogućeno predmetnim nastavnicima i prije početka takmičenja, u pismenoj formi, putem e-pošte, o čemu će organizator takmičenja izvijestiti sve prisutne u svom uvodnom obraćanju.

Organizator će zatim predstaviti članove sudijskih timova i proglasiti početak takmičenja.

Organizator će, nakon toga, započeti pozivanje školskih timova, a o načinu utvrđivanja redoslijeda njihovih izlaganja ranije će, pismenim putem, obavijestiti predmetne nastavnike i nastavnice.

Sudije su ranije pregledale i ocijenile dostavljene portfolije školskih timova, koji uključuju i nasnimljena video izlaganja učenika i učenica. Učenici imaju pravo u ponovljenim izlaganjima uživo/live iznositi nove podatke u odnosu na nasnimljena video izlaganja, koja su predstavljena u njihovom protfoliju školskog takmičenja, sve dok za te podatke postoje valjani dokazi i druga prateća dokumentacija, predstavljeni u Dijelu za dokumentaciju. Izlaganja uživo organiziraju se s ciljem da se učenicima omogući javni nastup i demonstracija prezentacijskih vještina, a sudijama da prilika da učenicima postavljaju pitanja i traže dodatna pojašnjenja.

Vrijeme predviđeno za ova izlaganja, za svaku od 4 cjeline portfolija je 4 minute, koje dva učenika proporcionalno dijele na 2 x 2 minute.

Nakon izlaganja, slijedi 6 minuta za ispitivanje. Pitanja postavljaju sudije. Konsultacije s drugim učenicima i učenicama unutar istog školskog tima su dozvoljene. Mjeri se vrijeme. U vrijeme ispitivanja ulazi i vrijeme za postavljanje pitanja i vrijeme za odgovaranje na pitanje.

Organizator takmičenja ili neka druga osoba koju on/ona zaduži ima zadatak da upozori prisutne kada je do isteka vremena ostala još jedna minuta, a nakon isteka vremena zadržava pravo isključiti mikrofone govornicima.

Ocjene i proglašenje pobjednika

Članovi i članice sudijskih timova ocjenjuju:

- izložbeni dio portfolija (PPT s nasnimljenim video-izlaganjima);
- dokumentaciju (PDF ili folder s multimedijalnom dokumentacijom i PDF files);
- izlaganje uživo i odgovore koje su učenici dali na pitanja sudija.

Sudije će imati dva do tri radna dana zavisno o broju prijavljenih školskih timova, prije početka takmičenja, da pregledaju i ocijene dostavljene portfolije, njihov dio za izlaganje i dio za dokumentaciju. Ocjene daju individualno, prema jedinstvenim obrascima za ocjenu portfolija.

Ocjene portfolija sudije će, prije početka takmičenja, dostaviti e-poštom organizatoru takmičenja, u pisanoj formi, odnosno kao ocjene upisane u obrasce koje dobiju za suđenje ovih takmičenja. Ocjene portfolija se neće objavljivati, niti će o njihovom sadržaju učenici i predmetni nastavnici biti obaviješteni, sve do konačne objave rezultata.

Kriterij kojim se sudije vode u ocjeni portfolija uključuju:

- USTAVNOST – argumentaciju kojom je dokazano da je mjera javne politike predložena kao rješenje problema (*Politika razreda*) ustavna, kao i to da predložena mjera nije u suprotnosti sa univerzalnim načelima i vrijednostima demokratskog društva, međunarodnim pravnim standardima zaštite i promocije prava i temeljnih sloboda;
- JASNOST – jasno uočene i predstavljene odnose uzroka i posljedica problema, prednosti i nedostataka postojećih i alternativnih mjera;
- RELEVANTNOST I POTPUNOST INFORMACIJA kojima se učenici služe, na koje se pozivaju;
- PODRŠKA koju su dobili od različitih vladinih institucija, stručnjaka i stručnih komisija, udruženja, komora i odbora, nevladinih organizacija, medija i građana (*potpisi na peticijama, pisma podrške, javni skupovi*);

- GRAFIKONI kojima su ilustrirani svi relevantni podaci o problemu, rezultati analiza, mjerenja i istraživanja;
- DOKUMENTACIJA – sistematičnost, preglednost, jasnost i potpunost sadržaja koji čini Dio za dokumentaciju.

Kod ocjene usmenih izlaganja i ukupnog dojma sudije će razmatrati uvjerljivost, praktičnost, koordinaciju i osvrt na naučeno.

I u obrazac za ocjenu usmenih izlaganja, članovi i članice sudijskih timova ocjene unose individualno, u toku takmičenja. Ocjene, upisane u odgovarajuće obrasce, dostavljaju organizatoru takmičenja e-poštom, neposredno nakon izlaganja svih školskih, takmičarskih timova, na način da koriste opcije Odgovori (Replay) ili Odgovori svima (Replay all) i obrasce prosljede kao odgovor na e-mail u kojem su prethodno dostavili svoje ocjene portfolija takmičarskih timova. Na ovaj način prati se redoslijed i egzaktno vrijeme dostavljanja ocjena.

Ukoliko sudije/sutkinje zaključe da neki školski tim nije predstavio problem javne politike ili da njihovo predloženo rješenje nije mjera javne politike, u tekstu e-pošte u kojoj dostavljaju svoje ocjene organizatoru trebaju predložiti da taj školski tim bude neocijenjen. Ako sva tri člana sudijskog tima predlože isto, organizator takmičenja će bez dalje provjere isključiti ocjene za taj školski tim. Ukoliko tek jedan ili dva člana sudijskog tima predlože neocjenjivanje, organizator takmičenja će pregledati portfolio i donijeti konačnu odluku o neocjenjivanju tima, što je jednako diskvalifikaciji. Zbog toga je važno da organizator bude ili da direktno saraduje s certificiranim nastavnikom i/ili sudijom ovog takmičenja, koji ima višegodišnje iskustvo rada u ovom programu, kako bi mogao pravilno procijeniti da li neki školski tim treba biti diskvalifikovan ili ne.

Svaki će sudija ocijeniti svaki školski tim, bez obzira na eventualnu preporuku diskvalifikacije, jer ni jedan od njih ne zna i ne treba znati ocjene i preporuke drugo dvoje sudija.

Organizator unosi sve ocjene u jedinstven tabelarni pregled u kojem je naznačeno koliko bodova je koji tim dobio od svakog sudije za: a) portfolio i za b) usmenu prezentaciju. U tabelarnom pregledu ocjene sudija evidentiraju se kao ocjene Sudije 1, Sudije 2 i Sudije 3. Samo je organizatoru i sudijama poznato koji se sudija vodi pod kojom oznakom. Tabela završava zbirnim brojem bodova ili napomenom za neocjenjivanje/diskvalifikaciju školskog tima.

Ukoliko dva ili više školskih timova imaju isti broj bodova, više mjesto na rang-listi ili pobjeda pripada onom školskom timu, koji ima ukupno više najviših ocjena u pojedinačnim ocjenama, koje su dale sudije.

Ako i nakon toga postoji izjednačenje, organizator će sazvati sudije, koji će o pobjedniku odlučiti na način da će prednost dati onom timu za koji naknadno zaključe da je:

- uspio u namjeri da se njihova, predložena mjera usvoji ili
- timu koji je predložio mjeru javne politike kao rješenje problema, koji se izravno tiče ostvarivanja prava djece i mladih.

Kod izjednačenja u bodovima, kod kojih se naknadno odlučivalo o pobjedniku, sudije i sutkinje trebaju sačiniti i svim takmičarima i takmičarkama predstaviti Zapisnik o naknadnom odlučivanju o pobjedniku u slučaju dvostrukog izjednačenja.

U zavisnosti od broja školskih timova koji su prijavili učešće na takmičenju, organizator će istog dana poslijepodne ili u toku narednog dana objaviti rezultate. Prethodno će tražiti očitovanje sudija i

njihovu potvrdu da su pojedinačne ocjene pravilno evidentirane u zbirnoj tabeli rezultata. U slučaju izjednačenja i dodatnog vijećanja o pobjedniku, organizator će u naznačenom roku izvijestiti sve učesnike takmičenja o ovoj situaciji i najaviti odgodu objavljivanja rezultata za dodatnih 12 do 24 sata.

Pismene potvrde o ostvarenom uspjehu dodjeljuju se kao diplome i/ili certifikati:

- a. za osvojeno prvo (I), drugo (II) i treće (III) mjesto s istaknuto označenim osvojenim rezultatom;
- b. za učešće – za sva druga osvojena mjesta, druge plasmane na takmičenju.

Pismena priznanja, diplome i/ili certifikati ne dodjeljuju se onim školskim timovima, koji su odlukom sudija ostali neocijenjeni, odnosno koji su diskvalificirani.

Priznanja se uručuju:

- a) naslovljena na školu,
- b) svim učenicima i učenicama koji/e su izlagali rad svog odjeljenja,
- c) predmetnom nastavniku.

Žalbeni postupak

U roku od tri (3) radna dana, od dana objavljivanja rezultata, svi školski timovi imaju pravo iznijeti prigovor na rezultate takmičenja i tražiti dodatna pojašnjenja sudija i sutkinja. Svoje prigovore iznose koordinatoru, odnosno saradniku Instituta odgovornom za organizaciju takmičenja.

Školskom timu koji je podnio žalbu – uložio prigovor na rezultate takmičenja, organizator treba, u roku od pet (5) radnih dana od dana podnošenja prigovora, dostaviti svoje pismeno očitovanje – odgovor na prigovor, koje može uključivati i očitovanje sudijskog tima, čiji će članovi i članice sami odlučiti da li se žele očitovati pojedinačno ili kao sudijski tim, ovisno o prirodi uloženog prigovora i njihovom slaganju ili neslaganju u ocjeni portfolija i/ili odgovoru na prigovor.

Ukoliko školski tim i nakon dodatnog obrazloženja odluke sudija smatra da je značajno oštećen i da ima dokaze da sudije nisu postupale u skladu s ovim Pravilima i smjernicama, te da je došlo do ozbiljnih i namjernih propusta u tehničkoj organizaciji takmičenja, prigovor dalje podnosi Obrazovnom centru za demokratiju i ljudska prava CIVITAS, koji će za potrebe odlučivanja po ovim prigovorima - žalbama formirati drugostepene žalbene komisije.

Drugostepena žalbena komisija formira se iz redova CIVITAS certificiranih i nagrađivanih sudija, koordinatora, mentor i eksperata, koji su certificirane sudije i sutkinje za „Projekt građanin/Projekt Ja građanin“ praktičnu nastavu i takmičenja.

Lista svih potencijalnih članova CIVITAS drugostepених žalbenih komisija, objavljuje se prije početka takmičenja. Konkretna imena biraju se po podnošenju prigovora/žalbe, pri čemu se u obzir uzima:

- koji stručnjaci s ove liste rade i/ili sude prema istom jezičnom NPP-u prema kojem se školuje i takmiči školski tim koji podnosi prigovor/žalbu, te
- koji stručnjaci nisu na bilo koji način u sukobu interesa za odlučivanje o žalbi koja će biti predmet njihovog postupanja, rada i odlučivanja, pri čemu se prvenstveno isključuju oni koji su predmetni nastavnici i oni koji su bili sudije takmičenja koje je predmet postupanja u žalbi.

Imena i biografije svih članova i članica tročlanih, drugostepenih žalbenih komisija CIVITAS će podijeliti s organizatorom takmičenja, sudijama i sutkinjama koji su sudili takmičenje i svim predmetnim nastavnicima koji su izveli svoje školske timove na takmičenje koje je predmet postupanja i odlučivanja Komisije.

Odluke drugostepene žalbene komisije/a mogu biti:

1. potvrda prvobitne sudijske odluke;
2. ukazivanje na evidentirane propuste u organizaciji takmičenja i/ili propuste u ocjenjivanju portfolija, uz preporuku da se takve prakse ubuduće izbjegnu, bez izmjene konačnih rezultata, onda kada članovi ove/ovih žalbenih komisija smatraju da bi bodovni rang ostao isti i da uočenih propusta nije bilo;
3. oduzimanje ili naknadno priznavanje određenog broja bodova;
4. utvrđivanje promjene ranga takmičarskih timova, bez ponavljanja takmičenja, ukoliko se promjena broja bodova (oduzimanje ili naknadno priznavanje određenog broja bodova) ne odnosi na promjenu odnosa između pobjednika i drugoplasiranog i ne predstavlja težu povredu i namjerno zanemarivanje ovih Pravila i smjernica;
5. poništavanje rezultata i ponavljanje takmičenja onda kada drugostepene žalbene komisije zaključče da je došlo do težih povreda i namjernog zanemarivanja Pravila i smjernica u organizaciji takmičenja ili samom ocjenjivanju, pri čemu je teško oštećen jedan ili više školskih timova što u konačnici ima, odnosno može za posljedicu imati značajnu izmjenu rezultata takmičenja, drugačiji poredak na konačnoj rang-listi, uključujući i izbor pobjednika.

Završne odredbe

Ova Pravila i smjernice primjenjuju se od školske 2022/23. godine i mogu biti predmet daljih izmjena i dopuna na prijedlog bilo koje od strana uključenih u njihovu realizaciju, a uz saglasnost organizatora, autora programa i pozitivno očitovanje učesnika Godišnje konferencije CIVITAS školskih programa građanskog obrazovanja.

3.15. LIKOVNA KULTURA - Mladi voljenom gradu (*likovni radovi srednje škole*)

Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se termini održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Likovna kultura, za školsku 2023/2024. godinu:

Zadana tema	Adresa za slanje radova	Rok za slanje radova
Likovni radovi na temu: Sarajevo ljubavi moja	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo Aleja Bosne Srebrene bb/IXC 71000 Sarajevo	20.3.2024.

Izložba likovnih radova učenika srednjih škola Kantona Sarajevo i podjele nagrada i priznanja najuspješnijim učenicima i nastavnicima (3 priznanja i nagrade učenicima za osvojeno 1., 2. i 3. mjesto i 3 priznanja njihovim nastavnicima/likovnim pedagozima). Datum, mjesto i termin održavanja izložbe radova će biti naknadno utvrđen.

Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Učenici srednjih škola Kantona Sarajevo, od I do IV razreda (učenici gimnazija i srednjih stručnih škola u kojima su zastupljeni nastavni predmeti čije su oblasti izučavanja srodne oblastima zastupljenim u nastavi likovne kulture).

Kategorije / oblasti takmičenja / test (*struktura testa*)

Svaka od srednjih škola, učesnica takmičenja, moći će konkurisati s jednim likovnim radom urađenim u tehnici po slobodnom izboru:

- crtež, urađen u nekoj od crtaćih tehnika, kao što su: olovka, ugljeni štapići, tuš-pero i sl.;
- slika, urađena nekom od slikarskih tehnika, kao što su: akvarel, tempera, pastel i sl.,
- radovi urađeni na papiru maksimalnog A2 formata (594 mm x 420 mm).

Na poleđini likovnog rada treba čitko ispisati sljedeće podatke: ime i prezime učenika, razred koji pohađa, tema rada, tehnika rada, ime i prezime likovnog pedagoga i naziv škole.

Dinamika takmičenja

Vertikala takmičenja: Kantonalno (bez prethodnih općinskih takmičenja i bez daljeg plasmana na federalni, državni i međunarodni nivo).

Komisija/žiri za odabir najuspješnijih likovnih radova, kojeg čine predsjednik, imenovan od strane Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, i tri člana iz reda istaknutih nastavnika, pregledat će sve likovne radove prispjele do zakazanog roka i odabrat 3 najuspješnija stvaralačka rada kao veoma važan pokazatelj u razumijevanju i odazivu na likovni izazov.

3.16. OSNOVNE MUZIČKE ŠKOLE I SREDNJA MUZIČKA ŠKOLA

3.16.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se mjesto, datum i termini održavanja takmičenja za učenike osnovnih muzičkih škola i Srednje muzičke škole za školsku 2023/2024. godinu:

Datum održavanja takmičenja: 26. i 27. 3. 2024. godina

Mjesto održavanja takmičenja:

- Srednja muzička škola Sarajevo i Osnovna muzička škola „Mladen Pozajić“- Koncertna dvorana „Cvjetko Rihtman“ – **Violina, Viola, Violončelo i Kontrabas**
- Osnovna muzička i baletska škola „Novo Sarajevo“ – **Solo pjevanje i Solfeggio**
- Osnovna muzička škola Ilidža – **Klavir i Udaraljke**

Termin održavanja takmičenja: 9:00 sati

3.16.2. Cilj održavanja takmičenja

Cilj takmičenja je promocija talentovanih mladih umjetnika Kantona Sarajevo, promocija i vrednovanje rada učenika i profesora, poticanje saradnje obrazovno-odgojnih, umjetničkih i naučnih institucija, te izgradnja i afirmacija mlade umjetničke scene u Kantonu Sarajevo.

Učešće talentovanih mladih umjetnika sa području Kantona Sarajevo na takmičenju je neophodan i ključan element u razvoju kvalitetnog umjetnika.

Na takmičenjima mladi umjetnici stiču:

- stvaranje pozitivnog takmičarskog duha;
- motiviranje mladih umjetnika na javno predstavljanje njihovog rada;
- jačanje samosvijesti i razvijanje scenske ličnosti od ranog uzrasta;
- izlaganje visokostručnoj kritici;
- promovisanje umjetnosti i mladih talenata sa ciljem otkrivanja novih;
- povećanje zainteresovanosti djece i mladih u osnovnim i srednjoj školama za potencijal njihovog budućeg profesionalnog angažmana u umjetnosti.

3.16.3. Pravila takmičenja

Takmičenje se dijeli po disciplinama, kategorijama, pravilima, propozicijama i nagradama; isto prati Federalno takmičenje učenika i studenata muzičkih i baletnih škola koje se svake godine organizuje od strane Udruženja muzičkih i baletnih pedagoga federacije Bosne i Hercegovine i održava u nekom od gradova u Federaciji Bosne i Hercegovine u drugoj polovini aprila mjeseca. Na taj način bi se učenicima i nastavnicima koji planiraju učešće na ovom takmičenju federalnog nivoa, omogućilo da sa istim učenicima i programom učestvuju i na takmičenju kantonalnog nivoa, što bi uveliko doprinijelo masovnijem odzivu takmičara.

3.16.4. Učesnici takmičenja

Učesnici takmičenja su učenici osnovnih muzičkih škola KS i učenici Srednje muzičke škole Sarajevo.

Oblasti takmičenja za 2023/24. šk.god, su:

- **Klavir**
- **Violina**
- **Viola**
- **Violončelo**
- **Kontrabas**
- **Solo pjevanje**
- **Udaraljke**
- **Solfeggio**

3.16.5. Propozicije

DISCIPLINA: KLAVIR

SOLO

KATEGORIJA I	rođeni 2013. i mlađi
KATEGORIJA II	rođeni 2011. i mlađi
<u>KATEGORIJA III</u>	<u>rođeni 2009. i mlađi</u>
KATEGORIJA IV	rođeni 2007. i mlađi
<u>KATEGORIJA V</u>	<u>rođeni 2005. i mlađi</u>

KATEGORIJA I

Trajanje programa do 10 minuta

Kompozicije po slobodnom izboru iz najmanje dvije stilske epohe.

KATEGORIJA II

Trajanje programa do 15 minuta

Dvije ili više kompozicija po slobodnom izboru iz najmanje 2 stilske epohe (izabrane u skladu sa nastavnim planom i programom)

KATEGORIJA III

Trajanje programa do 20 minuta

1. Kompozicija iz perioda baroka
2. Stav sonate (sonatni oblik) ili varijacije, fantazija
3. Jedna ili više kompozicija po slobodnom izboru

KATEGORIJA IV

Trajanje programa do 25 minuta

1. Kompozicija iz perioda baroka
2. Stav sonate (sonatni oblik) ili varijacije ili koncert
3. Jedna ili više kompozicija po slobodnom izboru

KATEGORIJA V

Trajanje programa do 30 minuta

1. Kompozicija iz perioda baroka
2. Stav sonate (sonatni oblik) ili varijacije ili koncert
3. Jedna ili više kompozicija po slobodnom izboru

KLAVIR UPOREDNI (Srednja škola)

KATEGORIJA I rođeni 2007. i mlađi

KATEGORIJA II rođeni 2005. i mlađi**KATEGORIJA I***Trajanje programa do 15 minuta*

Slobodan izbor programa.

Djela kompozitora iz tri različite epohe, izabrana u skladu sa nastavnim planom i programom.

KATEGORIJA II*Trajanje programa do 15 minuta*

Slobodan izbor programa.

Djela kompozitora iz tri različite epohe, izabrana u skladu sa nastavnim planom i programom.

DISCIPLINA: VIOLINA

KATEGORIJA I rođeni 2013. i mlađi

KATEGORIJA II rođeni 2011. i mlađi

KATEGORIJA III rođeni 2009. i mlađi

KATEGORIJA IV rođeni 2007. i mlađi

KATEGORIJA V rođeni 2005. i mlađi**KATEGORIJA I***Trajanje programa do 15 minuta*

1. Etida po slobodnom izboru (po važećem nastavnom planu i programu)
2. I ili II i III stav končertina ili ciklična forma po izboru
3. Komad po izboru

KATEGORIJA II*Trajanje programa do 20 minuta*

1. Etida po slobodnom izboru (po važećem nastavnom planu i programu)
2. I ili II i III stav končertina ili koncerta ili ciklična forma po izboru
3. Komad

Napomena: Obavezna upotreba pozivija u bilo kojem dijelu programa

KATEGORIJA III*Trajanje programa do 25 minuta*

1. Etida po slobodnom izboru (po važećem nastavnom planu i programu)
2. I ili II i III stav koncerta (Portnoff, Janščinov, Accolay, Vivaldi i sl.)
3. Komad po izboru

Napomena: obavezna upotreba visokih pozicija u bilo kojem dijelu programa

KATEGORIJA IV*Trajanje programa do 30 minuta*

1. Etida po slobodnom izboru (po važećem nastavnom planu i programu)
2. I ili II i III stav koncerta (J.S. Bach: Koncert u a-mollu ili E-duru, Viotti: Koncert u G-duru ili D-duru, Haydn: Koncert u G-duru i sl.)
3. Komad po izboru odgovarajuće težine za IV kategoriju

Napomena: obavezna upotreba dvoglasa u bilo kojem dijelu programa

KATEGORIJA V*Trajanje programa do 35 minuta*

1. Etida ili Capriccio po slobodnom izboru (po važećem nastavnom planu i programu)
2. J.S. Bach: dva stava iz neke od sanata ili partita za violinu solo

3. I ili II i III stav jednog od koncerta sa kadencom (Viotti: Koncert D-duru ili a-mollu, Spohr, Kreutzer, Beriot, Tartini, Boccherini, Mozart: Koncert u G-duru, D-duru, A-duru, Bruch g-moll i sl.)

4. Virtuozna kompozicija po izboru

DISCIPLINA: VIOLA

KATEGORIJA I rođeni 2009. i mlađi

KATEGORIJA II rođeni 2007. i mlađi

KATEGORIJA III rođeni 2005. i mlađi

KATEGORIJA I

Trajanje programa do 20 minuta

1. Etida po slobodnom izboru
2. Kompozicija po slobodnom izboru
3. Komad po izboru

Napomena: Izbor kompozicija za takmičenje izvršiti iz važećeg nastavnog plana i programa

KATEGORIJA II

Trajanje programa do 25 minuta

1. Etida po slobodnom izboru
2. I ili II i III stav koncerta po izboru ili G.Ph.Teleman (spori i brzi stav)
3. Komad po izboru

Napomena: Izbor kompozicija za takmičenje izvršiti iz važećeg nastavnog plana i programa

KATEGORIJA III

Trajanje programa do 30 minuta

1. Etida po slobodnom izboru
2. J.S. Bach: dva stava iz sanate ili partite za violinu solo ili svite za violoncello-solo
3. I ili II i III stav koncerta
4. Virtuozni komad

Napomena: Izbor kompozicija za takmičenje izvršiti iz važećeg nastavnog plana i programa

DISCIPLINA: VIOLONČELO

KATEGORIJA I rođeni 2013. i mlađi

KATEGORIJA II rođeni 2011. i mlađi

KATEGORIJA III rođeni 2009. i mlađi

KATEGORIJA IV rođeni 2007. i mlađi

KATEGORIJA V rođeni 2005. i mlađi

KATEGORIJA I

Trajanje programa do 10 minuta

Tri kompozicije različitog karaktera po slobodnom izboru

KATEGORIJA II

Trajanje programa do 18 minuta

1. Jedan stav iz ciklične forme
2. Dvije kompozicije različitog karaktera po slobodnom izboru

KATEGORIJA III

Trajanje programa do 25 minuta

1. Jedan stav iz ciklične forme
2. Dvije kompozicije različitog karaktera po slobodnom izboru

KATEGORIJA IV

Trajanje programa do 30 minuta

1. Jedna etida ili capriccio po slobodnom izboru

2. Koncert ili sonata iz perioda klasicizma ili romantizma: Prvi stav/drugi i treći stav ili prvi i drugi stav/treći i četvrti stav (ako postoje četiri stava) po slobodnom izboru
3. Jedan komad po slobodnom izboru
4. Jedan stav iz svite J. S. Bacha po slobodnom izboru

KATEGORIJA V*Trajanje programa do 35 minuta*

1. Jedna etida ili capriccio po slobodnom izboru
2. Dva stava iz svite J. S. Bacha po slobodnom izboru
3. Koncert ili sonata iz perioda romantizma: prvi stav/drugi i treći ili prvi i drugi/treći i četvrti stav (ako postoje četiri stava) po slobodnom izboru
4. Jedan komad po slobodnom izboru

DISCIPLINA: KONTRABAS (Srednja škola)

KATEGORIJA I rođeni 2007. i mlađi

KATEGORIJA II rođeni 2005. i mlađi

KATEGORIJA I*Trajanje programa do 15 minuta*

1. Etida po slobodnom izboru
2. Ciklična forma (I ili II i III stav koncerta ili spori i brzi stav sonate)
3. Komad po slobodnom izboru

KATEGORIJA II*Trajanje programa do 20 minuta*

1. Etida po slobodnom izboru
2. Ciklična forma (I ili II i III stav koncerta *Capuzzi, Pichl i sl.* ili spori i brzi stav sonate)
3. Komad po slobodnom izboru

DISCIPLINA: SOLO PJEVANJE (Srednja škola)

KATEGORIJA I rođeni 2007. i mlađi

KATEGORIJA II rođeni 2005. i mlađi

KATEGORIJA I:*Trajanje programa do 10 minuta*

1. STARI MAJSTOR (16. 17. ili 18. stoljeće).
2. ROMANTIČAR – kompozicija/skladba po slobodnom izboru.
3. PJESME BOSANSKOHERCEGOVAČKIH, SLAVENSKIH ILI DRUGIH SVJETSKI PRIZNATIH AUTORA – kompozicija/skladba po slobodnom izboru u okviru školskog programa.

KATEGORIJA II:*Trajanje programa do 10 minuta*

1. STARI MAJSTOR (16. 17. ili 18. stoljeće).
2. ROMANTIČAR – kompozicija/skladba po slobodnom izboru.
3. PJESME BOSANSKOHERCEGOVAČKIH, SLAVENSKIH ILI DRUGIH SVJETSKI PRIZNATIH AUTORA – kompozicija/skladba po slobodnom izboru koja se obrađuje u okviru školskog programa.
4. KOMPOZICIJA/SKLADBA PO SLOBODNOM IZBORU (lakša operna arija, lakša oratorijska arija ili kompozicija/skladba iz 20. stoljeća koja se obrađuje u okviru školskog programa).

DISCIPLINA: UDARALJKE

KATEGORIJA I rođeni 2013. i mlađi

KATEGORIJA II rođeni 2011. i mlađi

KATEGORIJA III rođeni 2009. i mlađi

KATEGORIJA IV rođeni 2007. i mlađi

KATEGORIJA V rođeni 2005. i mlađi**KATEGORIJA I**

1. DOBOŠ: Kruno Schonhof: etida br. 26
2. KSILOFON: Kevin Hathway, Ian Wright: "Simple Gifts"

KATEGORIJA II

1. DOBOŠ: Kruno Schonhof: etida br. 30
2. DOBOŠ: Eckehardt Keune: etida br. 39
3. KSILOFON: Jedna kompozicija po izboru

KATEGORIJA III

1. DOBOŠ: Eckehardt Keune: etida br. 47
2. TIMPANI: Eckehardt Keune: etida br. 33
3. KSILOFON: Dobri Paliev: "Pajduško Horo" i jedna kompozicija po izboru

KATEGORIJA IV

Recital ukupnog trajanja do 15 min

Zadani instrumentarij: Kompozicija za mali bubanj (doboš)

Kompozicija za klavijaturne udaraljke za 3 ili 4 palice

Kompozicija za dva ili više timpana

Kompozicija za set udaraljki (multipercussion)

KATEGORIJA V

Recital ukupnog trajanja do 20 min

Zadani instrumentarij: Kompozicija za mali bubanj (doboš)

Kompozicija za klavijaturne udaraljke za 4 palice

Kompozicija za tri ili četiri timpana

Kompozicija za set udaraljki (multipercussion)

DISCIPLINA: SOLFEGGIO

KATEGORIJA I prvi i drugi razred osnovne muzičke škole

KATEGORIJA II treći i četvrti razred osnovne muzičke škole

KATEGORIJA III peti i šesti razred osnovne muzičke škole

KATEGORIJA IV prvi i drugi razred srednje muzičke škole

KATEGORIJA V treći i četvrti razred srednje muzičke škole

KATEGORIJA I**Prva etapa, pismeni dio, ukupno 82 boda****A) Melodijsko područje (ukupno 42 b)**

1. Zaokruži jednu od ponuđene tri melodije koja odgovara zvučnom zapisu (4b, 3 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere: četvrtinka; tonaliteti: C, G, F dur.

2. Datoj melodiji dodati predznake kako bi odgovarala zvučnom zapisu (6b, 3 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere: četvrtinka; tonaliteti: C, G, F dur; predznake pisati ispred nota.
3. U datom notnom primjeru, na osnovu zvučnog zapisa, odrediti i dopisati mjeru i taktice (6b, 3 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka; tonaliteti: C, G, F dur; predznake pisati iza ključa.
4. Na osnovu zvučnog zapisa dopisati dijelove takta koji nedostaju (10b, 5 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka; tonaliteti: C, G, F dur; predznake pisati iza ključa; podjela dobe na dva; jedinica mjere četvrtinska.
5. Zapiši meloritamsku frazu (16b, 4 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni takt; tonaliteti: C, G, F dur; predznake pisati iza ključa; podjela dobe na dva; jedinica mjere četvrtinka; dužina: do 4 (četiri) takta.

NAPOMENA: Prije izvođenja svakog zadatka čuje se kadenca (T-S-D-T), tonični ton početnog tonaliteta i otkucaji jednog takta za određivanje tempa.

B) Ritamsko područje (ukupno 31 b)

1. Poslušaj ritamski obrazac i prepoznaj grešku u notnom primjeru. Grešku obilježi znakom „x“ ispod odgovarajućeg dijela dobe (4b, 3 ponavljanja)
dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka; podjela dobe na dva; ligatura, tačka/točka pored dobe; dužina do 4 (četiri) takta; broj grešaka 2 (dvije).
2. Na osnovu zvučnog zapisa ponuđene taktove poredaj po redosljedu izvođenja (5b, 3 ponavljanja)
dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka; podjela dobe na dva; ligatura, tačka/točka pored dobe; broj taktova: do 4 (četiri).
3. Dopiši ligature kako bi notni primjer odgovarao zvučnom zapisu (4b, 3 ponavljanja)
dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka; podjela dobe na dva; tačka/točka pored dobe; broj taktova: do 4 (četiri); do 2 (dvije) ligature.
4. Na osnovu zvučnog zapisa datoj melodiji dopiši odgovarajući ritam (9b, 3 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere: četvrtinka; tonaliteti: C, G, F dur; podjela dobe na dva; ligatura, tačka/točka pored dobe; dužina 3 (tri) takta. Napomena: prije izvođenja zadatka čuje se kadenca (T-S-D-T), tonični ton početnog tonaliteta i otkucaji jednog takta za određivanje tempa.
5. Zapiši ritamsku cjelinu (9b, 4 ponavljanja)
dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka; podjela dobe na dva; ligatura, tačka/točka pored dobe; dužina do 3 (tri) takta.

NAPOMENA: Prije izvođenja svakog zadatka čuje se otkucaj jednog takta za određivanje tempa.

C) Analitičko područje (ukupno 9b)

1. Odsvirana melodija je u: (9b)
meloritamski primjer (može iz literature) uz harmonijsku pratnju: dur i prirodni mol. Napomena: harmonijska pratnja mora da odgovara vrsti mola u melodiji

NAPOMENA: Takmičar/natjecatelj pristupa drugoj etapi takmičenja/natjecanja ukoliko je u prvoj etapi ostvario minimalno 65 bodova

Druga etapa, usmeni dio, ukupno 18 bodova

1. Izvođenje primavista ritamskog primjera (6 b)
dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere: četvrtinka; podjela dobe na dva i četiri; sinkopa, četvrtinka sa tačkom/točkom, ligature, pauza na pola dobe, na dobu i dva; broj taktova: 6 (šest); izvođenje ritamskih primjera se ne ispravlja, primjer se izvodi u cijelosti; takmičar/natjecatelj primjere izvodi metodom rada koja se primjenjuje u školi iz koje dolazi; tempo po izboru takmičara/natjecatelja.
2. Izvođenje primavista meloritamskog primjera (12b)

violinski ključ; dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere: četvrtinka; podjela dobe na dva; tonaliteti: C dur; broj taktova: 8 (osam); takmičari/natjecatelji imaju 5 minuta za pripremu; intonacija prije izvođenja meloritamskog primjera se daje u obliku potpune autentične kadenca (T-S-D-T) i odsviranog toničnog tona; izvedene meloritamske primjere ispravlja ispitivač na klaviru/glasoviru; takmičar/natjecatelj primjere izvodi metodom rada koja se primjenjuje u školi iz koje dolazi; dozvoljena je promjena oktave pri izvođenju; tempo po izboru takmičara/natjecatelja.

KATEGORIJA II

Prva etapa, pismeni dio, ukupno 82 boda

A) Melodijsko područje (ukupno 42 b)

1. Zaokruži jednu od ponuđene tri melodije koja odgovara zvučnom zapisu (4b, 3 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i osminka; tonaliteti: a, e, d, h, g, c (prirodni, harmonijski mol).
2. Datoj melodiji dodati predznake kako bi odgovarala zvučnom zapisu (6b, 3 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i osminka; tonaliteti: a, e, d, h, g, c (prirodni, harmonijski mol); predznake pisati iza ključa.
3. U datom notnom primjeru, na osnovu zvučnog zapisa, odrediti i dopisati mjeru i taktice (6b, 3 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i osminka; tonaliteti: a, e, d, h, g, c (prirodni, harmonijski mol); predznake pisati iza ključa.
4. Na osnovu zvučnog zapisa dopisati dijelove takta koji nedostaju (10b, 5 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni, trodobni i četverodobni takt; tonaliteti: a, e, d, h, g, c (prirodni, harmonijski mol); predznake pisati iza ključa; podjela dobe na dva i četiri; jedinica mjere četvrtinka i osminka.
5. Zapiši meloritamsku frazu (16b, 4 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i osminka; tonaliteti: a, e, d, h, g, c (prirodni, harmonijski mol); predznake pisati iza ključa; podjela dobe na dva i četiri; dužina: do 4 (četiri) takta.

NAPOMENA: Prije izvođenja svakog zadatka čuje se kadenca (T-S-D-T), tonični ton početnog tonaliteta i otkucaji jednog takta za određivanje tempa.

B) Ritamsko područje (ukupno 31 b)

1. Poslušaj ritamski obrazac i prepoznaj grešku u notnom primjeru. Grešku obilježi znakom „x“ ispod odgovarajućeg dijela dobe (4b, 3 ponavljanja)
dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i osminka; podjela dobe na dva i četiri, ligatura, tačka/točka pored dvije dobe, tačka/točka pored dobe i tačka/točka pored pola dobe; dužina do 4 (četiri) takta; broj grešaka 2 (dvije).
2. Na osnovu zvučnog zapisa ponuđene taktove poredaj po redosljedu izvođenja (5b, 3 ponavljanja)
dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i osminka; podjela dobe na dva i četiri, ligatura, tačka/točka pored dvije dobe, tačka/točka pored dobe i tačka/točka pored pola dobe; broj taktova do 5 (pet).
3. Dopiši ligature kako bi notni primjer odgovarao zvučnom zapisu (4b, 3 ponavljanja)
dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i osminka; podjela dobe na dva i četiri, ligatura, tačka/točka pored dvije dobe, tačka pored dobe i tačka/točka pored pola dobe; broj taktova: do 5 (pet); do 3 (tri) ligature
4. Na osnovu zvučnog zapisa datoj melodiji dopiši odgovarajući ritam (9b, 3 ponavljanja)
violinski ključ; dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, osminka; tonaliteti: a, e, d, h, g, c (prirodni, harmonijski mol); podjela dobe na dva i četiri, ligatura, tačka/točka pored dvije dobe, tačka/točka pored dobe i tačka/točka pored pola dobe; dužina 3 (tri) takta. Napomena: prije izvođenja zadatka čuje se kadenca (T-S-D-T), tonični ton početnog tonaliteta i otkucaji jednog takta za određivanje tempa.
5. Zapiši ritamsku cjelinu (9b, 4 ponavljanja)
dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, osminka; podjela dobe na dva i četiri, ligatura, tačka/točka pored dvije dobe, tačka/točka pored dobe i tačka/točka pored pola dobe; dužina do 3 (tri) takta

NAPOMENA: Prije izvođenja svakog zadatka čuje se otkucaj jednog takta za određivanje tempa.

C) Analitičko područje (ukupno 9b)

1. Odsvirana melodija je u: (3b, 2 ponavljanja)

meloritamski primjer (može iz literature) uz harmonijsku pratnju: dur, prirodni i harmonijski mol.

Napomena: harmonijska pratnja mora da odgovara vrsti mola u melodiji

2. Zaokruži kvintakord koji čuješ (6b, 2 ponavljanja)

D5/3 M5/3; razloženo sviranje na različitoj tonskoj visini

NAPOMENA: Takmičar/natjecatelj pristupa drugoj etapi takmičenja/natjecanja ukoliko je u prvoj etapi ostvario minimalno 65 bodova

Druga etapa, usmeni dio, ukupno 18 bodova

1. Izvođenje primavista ritamskog primjera (6 b)

dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere: četvrtinka, osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, sinkopa, tačka/točka na pola dobe, dobu i dvije dobe, ligatura; pauza na četvrtinu dobe, pola dobe, na dobu, dvije dobe; broj taktova: 6 (šest); izvođenje ritamskih primjera se ne ispravlja, primjer se izvodi u cijelosti; takmičar/natjecatelj primjere izvodi metodom rada koja se primjenjuje u školi iz koje dolazi; tempo po izboru takmičara/natjecatelja.

2. Izvođenje primavista meloritamskog primjera (12b)

violinski ključ; dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere: četvrtinka; podjela dobe na dva i četiri (tatefe, tafate, tafatefe); tonaliteti: a, e, d, h, g, c (prirodni, harmonijski mol); broj taktova: 8 (osam); takmičari/natjecatelji imaju 5 minuta za pripremu; intonacija prije izvođenja meloritamskog primjera se daje u obliku potpune autentične kadenca (T-S-D-T) i odsviranog toničnog tona; izvedene meloritamske primjere ispravlja ispitivač na klaviru/glasoviru; takmičar/natjecatelj primjere izvodi metodom rada koja se primjenjuje u školi iz koje dolazi; dozvoljena je promjena oktave pri izvođenju; tempo po izboru takmičara/natjecatelja.

KATEGORIJA III

Prva etapa, pismeni dio, ukupno 82 boda

A) Melodijsko područje (ukupno 42 b)

1. Zaokruži jednu od ponuđene tri melodije koja odgovara zvučnom zapisu (4b, 3 ponavljanja)

violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i polovinka; tonaliteti: dur i sve tri vrste mola do 4 (četiri) predznaka.

2. Datoj melodiji dodati predznake kako bi odgovarala zvučnom zapisu (6b, 3 ponavljanja)

violinski i bas ključ; dvodobni i trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i polovinka; tonaliteti: dur i sve tri vrste mola do 4 (četiri) predznaka; predznake pisati iza ključa.

3. U datom notnom primjeru, na osnovu zvučnog zapisa, odrediti i dopisati mjeru i taktice (6b, 3 ponavljanja)

violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i polovinka; tonaliteti: dur i sve tri vrste mola do 4 (četiri) predznaka; predznake pisati iza ključa.

4. Na osnovu zvučnog zapisa dopisati dijelove takta koji nedostaju (10b, 5 ponavljanja)

violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i polovinka; tonaliteti: dur i sve tri vrste mola do 4 (četiri) predznaka; predznake pisati iza ključa; podjela dobe na dva, tri, četiri.

5. Zapiši meloritamsku frazu (16b, 4 ponavljanja)

violinski i bas ključ; dvodobni i trodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i polovinka; tonaliteti: dur i sve tri vrste mola do 4 (četiri) predznaka; predznake pisati iza ključa; podjela dobe na dva, tri i četiri; dužina do 4 (četiri) takta.

NAPOMENA: Prije izvođenja svakog zadatka čuje se kadenca (T-S-D-T), tonični ton početnog tonaliteta i otkucaji jednog takta za određivanje tempa.

B) Ritamsko područje (ukupno 31 b)

1. Poslušaj ritamski obrazac i prepoznaj grešku u notnom primjeru. Grešku obilježi znakom „x“ ispod odgovarajućeg dijela dobe (3b, 3 ponavljanja)
četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i polovinka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note; dužina do 4 (četiri) takta; broj grešaka 3 (tri).
2. Na osnovu zvučnog zapisa ponuđene taktove poredaj po redosljedu izvođenja (6b, 3 ponavljanja)
četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i polovinka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note; broj taktova do 6 (šest).
3. Dopiši ligature kako bi notni primjer odgovarao zvučnom zapisu (4b, 3 ponavljanja)
četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i polovinka; podjela dobe na dva, tri i četiri, tačka/točka pored note; broj taktova: do 6 (šest); do 4 (četiri) ligature
4. Na osnovu zvučnog zapisa datoj melodiji dopiši odgovarajući ritam (9b, 3 ponavljanja)
violinski i bas ključ; tonaliteti: dur i sve tri vrste mola do 4 (četiri) predznaka; dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i polovinka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligatura, tačka/točka pored note; dužina 3 (tri) takta. Napomena: prije izvođenja zadatka čuje se kadencia (T-S-D-T), tonični ton početnog tonaliteta i otkucaji jednog takta za određivanje tempa.
5. Zapiši ritamsku cjelinu (9b, 4 ponavljanja)
četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka i polovinka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note; dužina do 3 (tri) takta.

NAPOMENA: Prije izvođenja svakog zadatka čuje se otkucaj jednog takta za određivanje tempa.

C) Analitičko područje (ukupno 9b)

1. Odsvirana melodija je u: (3b, 2 ponavljanja)
meloritamski primjer (može iz literature) uz harmonijsku pratnju: dur i sve tri vrste mola.
Napomena: harmonijska pratnja mora da odgovara vrsti mola u melodiji
2. Zaokruži intervale koje čuješ (3b, 2 ponavljanja)
V2, M2, V3, M3, Č4 i Č5; zaokruži jedan od ponuđenih odgovora; razloženo sviranje na različitoj tonskoj visini.
3. Zaokruži kvintakorde koje čuješ (3b, 2 ponavljanja)
D5/3 M5/3, P5/3, umanjeni/smanjeni 5/3; zaokruži jedan od ponuđenih odgovora; razloženo sviranje na različitoj tonskoj visini.

NAPOMENA: Takmičar/natjecatelj pristupa drugoj etapi takmičenja/natjecanja ukoliko je u prvoj etapi ostvario minimalno 65 bodova

Druga etapa, usmeni dio, ukupno 18 bodova

1. Izvođenje primavista ritamskog primjera (6 b)
dvodobni, trodobni i četverodobni, šestodobni takt; jedinica mjere: četvrtinka, polovinka; podjela dobe na dva, tri i četiri, sinkopa na jednu i dvije dobe, tačka/točka na pola, dobu i dvije dobe, ligatura; pauza na četvrtinu dobe, pola dobe, na dobu, dvije dobe, triola na pola dobe; broj taktova: 6 (šest); izvođenje ritamskih primjera se ne ispravlja, primjer se izvodi u cijelosti; takmičar/natjecatelj primjere izvodi metodom rada koja se primjenjuje u školi iz koje dolazi; tempo po izboru takmičara/natjecatelja.
2. Izvođenje primavista meloritamskog primjera (12b)
violinski ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni takt; jedinica mjere: četvrtinka; podjela dobe na dva, tri i četiri; tonaliteti: dur i sve tri vrste mola do 3 (tri) predznaka; broj taktova: 8 (osam); takmičari/natjecatelji imaju 5 minuta za pripremu; intonacija prije izvođenja meloritamskog primjera se daje u obliku potpune autentične kadenca (T-S-D-T) i odsviranog toničnog tona; izvedene meloritamske primjere ispravlja ispitivač na klaviru/glasoviru; takmičar/natjecatelj primjere izvodi metodom rada koja se primjenjuje u školi iz koje dolazi; dozvoljena je promjena oktave pri izvođenju; tempo po izboru takmičara /natjecatelja.

KATEGORIJA IV**Prva etapa, pismeni dio, ukupno 82 boda****A) Melodijsko područje (ukupno 41 b)**

1. Zaokruži jednu od ponuđene tri melodije koja odgovara zvučnom zapisu (3b, 3 ponavljanja)
violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; dur i sve tri vrste mola; do 5 (pet) predznaka.
2. Datoj melodiji dodati predznake kako bi odgovarala zvučnom zapisu (6b, 3 ponavljanja)
violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; dur i sve tri vrste mola; do 5 (pet) predznaka.
3. U datom notnom primjeru, na osnovu zvučnog zapisa, odrediti i dopisati mjeru i taktice (6b, 3 ponavljanja)
violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka, osminka; dur i sve tri vrste mola; do 5 (pet) predznaka.
4. Na osnovu zvučnog zapisa dopisati dijelove takta koji nedostaju (10b, 5 ponavljanja)
violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka, osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri; dur i sve tri vrste mola; do 5 (pet) predznaka.
5. Zapiši meloritamsku frazu (16b, 4 ponavljanja)
violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka, osminka; dur i sve tri vrste mola; do 5 (pet) predznaka; podjela dobe na dva, tri i četiri; dužina do 4 (četiri) takta.

NAPOMENA: Prije izvođenja svakog zadatka čuje se kadenca (T-S-D-T), tonični ton početnog tonaliteta i otkucaji jednog takta za određivanje tempa.

B) Ritamsko područje (ukupno 33 b)

1. Poslušaj ritamski obrazac i prepoznaj grešku u notnom primjeru. Grešku obilježi znakom „x“ ispod odgovarajućeg dijela dobe (3b, 3 ponavljanja)
dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligatura, tačka/točka pored note, duola, velika triola; dužina do 4 (četiri) takta; broj grešaka 3 (tri).
2. Na osnovu zvučnog zapisa ponuđene taktove poredaj po redosljedu izvođenja (6b, 3 ponavljanja)
dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note, duola, velika triola; broj taktova do 6 (šest).
3. Dopiši ligature kako bi notni primjer odgovarao zvučnom zapisu (4b, 3 ponavljanja)
dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note, duola, velika triola; broj taktova: do 6 (šest); do 4 (četiri) ligatura.
4. Na osnovu zvučnog zapisa datoj melodiji dopiši odgovarajući ritam (8b, 3 ponavljanja)
violinski i bas ključ; tonaliteta: dur i sve tri vrste mola do 5 (pet) predznaka; dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligatura, tačka/točka pored note; dužina 4 (četiri) takta. Napomena: prije izvođenja zadatka čuje se kadenca (T-S-D-T), tonični ton početnog tonaliteta i otkucaji jednog takta za određivanje tempa.
5. Zapiši ritamsku cjelinu (12b, 4 ponavljanja)
dvodobni, trodobni, četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note, duola, velika triola; dužina do 4 (četiri) takta.

NAPOMENA: Prije izvođenja svakog zadatka čuje se otkucaj jednog takta za određivanje tempa.

C) Analitičko područje (ukupno 9b)

1. Odsvirana melodija je u: (1b, 2 ponavljanja)
meloritamski primjer (može iz literature) uz harmonijsku pratnju: dur i sve tri vrste mola.
Napomena: harmonijska pratnja mora da odgovara vrsti mola u melodiji.

2. Zaokruži intervale koje čuješ (4b, 2 ponavljanja)

intervali u okviru oktave (bez tritonusa); zaokružiti 4 (četiri) od više ponuđenih odgovora; harmonijsko sviranje na različitoj tonskoj visini.

3. Zaokruži trozvuke koje čuješ (4b, 2 ponavljanja)

durski i molski - osnovni oblik i obrtaji/obrtati; umanjeni/smanjeni i prekomjerni/povećani u osnovnom obliku; zaokružiti 4 (četiri) od više ponuđenih odgovora; harmonijsko sviranje na različitoj tonskoj visini.

NAPOMENA: Takmičar/natjecatelj pristupa drugoj etapi takmičenja/natjecanja ukoliko je u prvoj etapi ostvario minimalno 65 bodova

Druga etapa, usmeni dio, ukupno 18 bodova

1. Izvođenje primavista ritamskog primjera (6 b)

dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note, duola, velika triola; dužina do 8 (osam) taktova; izvođenje ritamskih primjera se ne ispravlja, primjer se izvodi u cijelosti; takmičar/natjecatelj primjere izvodi metodom rada koja se primjenjuje u školi iz koje dolazi; tempo po izboru takmičara/natjecatelja.

2. Izvođenje primavista meloritamskog primjera (12b)

MUTACIJA dur-mol-dur / mol-dur-mol; violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; do 4 (četiri) predznaka prema durskom tonalitetu; podjela dobe na dva, tri, četiri, duola; dužina: do 8 (osam) taktova; takmičari/natjecatelji imaju 5 minuta za pripremu; intonacija prije izvođenja meloritamskog primjera se daje u obliku potpune autentične kadence (T-S-D-T) i odsviranog toničnog tona; izvedene meloritamske primjere ispravlja ispitivač na klaviru/glasoviru; takmičar/natjecatelj primjere izvodi metodom koja se primjenjuje u školi iz koje dolazi.; dozvoljena je promjena oktave pri izvođenju; tempo po izboru takmičara/natjecatelja.

KATEGORIJA V

Prva etapa, pismeni dio, ukupno 82 boda

A) Melodijsko područje (ukupno 41 b)

1. Zaokruži jednu od ponuđene tri melodije koja odgovara zvučnom zapisu (3b, 3 ponavljanja)

violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; dur, sve vrste mola, modusi; do 7 (sedam) predznaka.

2. Datoj melodiji dodati predznake kako bi odgovarala zvučnom zapisu (6b, 3 ponavljanja)

violinski i bas ključ, c ključevi; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka, osminka; dur, sve vrste mola, modusi; do 7 (sedam) predznaka.

3. Na osnovu zvučnog zapisa i notnog teksta prepoznati modulacije dijatonskog tipa (6b, 3 ponavljanja)

violinski, bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; modulacija dijatonskog tipa; prepoznati mjesto modulacije i tonalitet; tonaliteti do 7 (sedam) predznaka.

4. Na osnovu zvučnog zapisa dopisati dijelove takta koji nedostaju (10b, 5 ponavljanja)

violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka, osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri; dur, sve vrste mola, modusi; do 7 (sedam) predznaka.

5. Zapiši meloritamsku frazu (16b, 4 ponavljanja)

violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; dur, sve vrste mola i modusi; do 7 (sedam) predznaka; podjela dobe na dva, tri i četiri, triola na pola dobe; dužina do 4 (četiri) takta.

NAPOMENA: Prije izvođenja svakog zadatka čuje se kadenca (T-S-D-T), tonični ton početnog tonaliteta i otkucaji jednog takta za određivanje tempa.

B) Ritamsko područje (ukupno 33 b)

1. Poslušaj ritamski obrazac i prepoznaj grešku u notnom primjeru. Grešku obilježi znakom „x“ ispod odgovarajućeg dijela dobe (3b, 3 ponavljanja)
dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note, duola, velika i mala triola, kvartola, kvintola i sekstola; dužina do 5 (pet) taktova; broj grešaka 3 (tri).
2. Na osnovu zvučnog zapisa ponuđene taktove poredaj po redoslijedu izvođenja (6b, 3 ponavljanja)
dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note, duola, velika i mala triola, kvartola, kvintola i sekstola; broj taktova do 8 (osam).
3. Dopiši ligature kako bi notni primjer odgovarao zvučnom zapisu (4b, 3 ponavljanja)
dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note, duola, velika i mala triola, kvartola, kvintola i sekstola; broj taktova: do 8 (taktova); do 5 (pet) ligatura.
4. Na osnovu zvučnog zapisa datoj melodiji dopiši odgovarajući ritam (8b, 3 ponavljanja)
violinski i bas ključ; tonaliteti: dur i sve tri vrste mola do 7 predznaka; dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligatura, tačka/točka pored note; dužina 4 (četiri) takta. Napomena: prije izvođenja zadatka čuje se kadenca (T-S-D-T), tonični ton početnog tonaliteta i otkucaji jednog takta za određivanje tempa.
5. Zapiši ritamsku cjelinu (12b, 4 ponavljanja)
dvodobni, trodobni, četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka/točka pored note, duola, velika triola, kvartola, kvintola, sekstola; dužina do 4 (četiri) takta.

NAPOMENA: Prije izvođenja svakog zadatka čuje se otkucaj jednog takta za određivanje tempa.

C) Analitičko područje (ukupno 9b)

1. Odsvirana melodija je u: (2b, 2 ponavljanja)
meloritamski primjer (može iz literature), modusi: dorski, frigijski, lidijski i miksolidijski
Napomena: u zvučnom primjeru zastupljen je samo jedan modus.
2. Zaokruži intervale koje čuješ (3b, 2 ponavljanja)
intervali u okviru oktave, tritonus; zaokružiti 3 (tri) od više ponuđenih odgovora; harmonijsko sviranje na različitoj tonskoj visini. Napomena: moguća promjena registra
3. Zaokruži akorde koje čuješ (4b, 2 ponavljanja)
trozvuci: durski i molski sa obrtajima/obratima; prekomijerni/povećani i umanjeni/smanjeni - osnovni oblik; D7 sa obrtajima/obratima; zaokružiti 4 (četiri) od više ponuđenih odgovora; harmonijsko sviranje na različitoj tonskoj visini. Napomena: moguća promjena registra.

NAPOMENA: Takmičar/natjecatelj pristupa drugoj etapi takmičenja/natjecanja ukoliko je u prvom etapu ostvario minimalno 65 bodova

Druga etapa, usmeni dio, ukupno 18 bodova

1. Izvođenje primavista ritamskog primjera (6 b)
dvodobni, trodobni i četverodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka i osminka; podjela dobe na dva, tri i četiri, ligature, tačka pored note, mala triola, duola, velika triola, kvartola, kvintola, sekstola; do 8 (osam) taktova; izvođenje ritamskih primjera se ne ispravlja, primjer se izvodi u cijelosti; takmičar/natjecatelj primjere izvodi metodom rada koja se primjenjuje školi iz koje dolazi; tempo po izboru takmičara/natjecatelja.
2. Izvođenje primavista meloritamskog primjera (12b)
ALTERACIJE (prolaznice i skretnice); violinski i bas ključ; dvodobni, trodobni, četverodobni i šestodobni takt; jedinica mjere četvrtinka, polovinka, osminka; do 7 (sedam) predznaka; podjela dobe na dva, tri, četiri, duola, mala triola; dužina do 8 (osam) taktova; takmičari/natjecatelji imaju 5 minuta za pripremu; intonacija prije izvođenja meloritamskog primjera se daje u obliku potpune autentične kadenca (T-S-D-T) i odsviranog toničnog tona; izvedene meloritamske primjere ispravlja ispitivač na klaviru/glasoviru; takmičar/natjecatelj

primjere izvodi metodom koja se primjenjuje u školi iz koje dolazi; dozvoljena je promjena oktave pri izvođenju; tempo po izboru takmičara/natjecatelja.

Dinamika takmičenja/natjecanja

1. predviđeno vrijeme za pisanje testa je 30 - 40 minuta za sve kategorije
 2. Takmičari/natjecatelji se takmiče/natječu pod šifrom/lozinkom
 3. Svi zadaci pismenog dijela su unaprijed snimljeni u audio formatu, uz "živo" sviranje na klaviru/glasoviru u cilju jednakih uslova/uvjeta za sve takmičare/natjecatelje.
 4. Dozvoljeno je:
 - dozvoljena je upotreba/uporaba grafitne olovke i gumice tokom/tijekom rješavanja testa. Konačna verzija testa mora biti napisana neizbrisivom hemijskom/kemijskom olovkom plave ili crne boje;
 - po isteku izrade testa, 10 (deset) minuta je omogućeno podebljavanje kemijskom olovkom
 - dozvoljeno je postaviti pitanje dežurnom nastavniku, dozvolu tražiti podizanjem ruke;
 - ukoliko takmičar/natjecatelj pogriješi neizbrisivom hemijskom/kemijskom olovkom, podizanjem ruke poziva dežurnog nastavnika kako bi svojim potpisom označio grešku/pogrešku.
 5. Nije dozvoljeno:
 - nepridržavanje uputa dežurnog nastavnika;
 - unošenje u učionicu bilo koje vrste grafičkih prikaza ili pomagala na dodatnim papirima;
 - ometanje drugih takmičara/natjecatelja;
 - prepisivanje;
 - upotreba/uporaba mobilnih telefona, pametnih satova i drugih elektronskih pomagala;
 - lažno predstavljanje
 6. Nakon što takmičar/natjecatelj završi pisanje testa i podebljavanje hemijskom/kemijskom olovkom, test okreće licem prema stolu. Dežurni nastavnik preuzima testove.
 7. Testove pregleda/pregledava stručni žiri koji imenuju koordinatori takmičenja.
 8. Zadaci se boduju prema unaprijed utvrđenim bodovima koji su napisani pored svakog zadatka.
 9. Zadatak će se vrednovati s 0 bodova ako je:
 - netačan/netočan;
 - zaokruženo ili napisano više odgovora, a traži se manji broj;
 - ako je nečitko i nejasno napisan.
 10. Uz rezultate prve etape (pismenog dijela) objavljuje se i raspored sa okvirnom satnicom za drugu etapu (usmeni dio). Drugoj etapi pristupaju takmičari/natjecatelji koji su osvojili minimalno 65 bodova u prvoj etapi (pismeni dio).
 11. Svi testovi jedne kategorije se skeniraju pod šifrom/lozinkom i objavljuju u PDF formatu na web stranici škola. U PDF formatu se objavljuje i rješenje za svaku kategoriju u cilju uporedbe/usporedbe.
 11. Usmenom dijelu istovremeno pristupaju 2 (dva) takmičara/natjecatelja (oko 10 min po grupi) koji ne izvode iste primjere.
 12. Prigovor na rezultate je regulisan/reguliran Pravilima takmičenja
- Preporuka: na svakih 32 (trideset i dva) takmičara/natjecatelja formira se jedan tročlani žiri/ocjenjivački sud. Članovi žirija/ocjenjivačkog suda mogu biti: a) dežurni stručni član + ispravak pismenog dijela (prva etapa); b) dežurni stručni član + usmeni dio (druga etapa)

3.16.6. Registracija takmičara

Registracija takmičara počinje 45 minuta prije početka takmičenja.

3.16.7. Žiri

Žiri je sastavljen od profesora/nastavnika iz sve tri osnovne muzičke škole Kantona Sarajevo i Srednje muzičke škole (4 člana žirija po oblasti). Predstavnike žirija ispred škola daju na prijedlog koordinatorima takmičenja stručni aktivisti. Rok da škole dostave ime nastavnika za člana žirija po disciplinama je 3. 3. 2024. godine.

3.16.8. Nagrade

U svakoj kategoriji je pojedinačno ocjenjivanje takmičara, te na osnovu osvojenih bodova se dodjeljuje diplome za osvojeno jedna od tri mjesta (uključujući pohvalu).

Bodovanje:

90 - 100 bodova – prvo mjesto

80 - 89.99 bodova – drugo mjesto

70 - 79.99 bodova – treće mjesto

60 - 69.99 bodova – pohvala

Može biti dodijeljeno više prvih, drugih i trećih mjesta, kao i pohvala. Ukoliko dva kandidata imaju isti broj bodova prednost u rangiranju ima mlađi kandidat. Laureat mora imati najmanje 98 poena. U okviru prvog mjesta treba definisati prva tri rangirana takmičara (I-1, I-2 i I-3).

3.16.9. Žalbe

Odluka žirija na bodovanje i dodjelu nagrada je neopoziva.

3.16.10. Izvještavanje i dokumentacija

Takmičari se prijavljuju na takmičenje putem elektronske prijave, koja će biti dostavljena svim školama, a rok za podnošenje prijave je 17. mart 2024. god. Razvrstavanje prijave vrši se po kategorijama, na osnovu kojeg se pravi raspored nastupa takmičara i bodovnih lista za članove žirija. Konačne rang-liste koordinator takmičenja postavlja na vidno mjesto škole domaćina. Za oblast solfeggio prvo će biti objavljena preliminarna rang lista te nakon sprovođenja žalbenog roka biti postavljena konačna lista za navedenu oblast.

Konačne rang-liste bit će dostupne na web-stranici JU Institut za preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.17. TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ / SPORT

3.17.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se termini održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Tjelesni i zdravstveni odgoj/Sport za školsku 2023/2024. godinu:

Datum održavanja takmičenja: Druga polovina aprila 2024. godine
Mjesto održavanja takmičenja: Informacija će biti naknadno dostavljena
Termin održavanja takmičenja: 08:00 do 16:00 sati

3.17.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola

Takmičarsku ekipu čine učenici starijih razreda (VI –IX razred).

Srednja škola

Takmičarsku ekipu čine učenici od 1. do 4. razreda.

3.17.3. Kategorije/oblasti takmičenja

Odbojka za učenike i učenice

3.17.4. Dinamika takmičenja

Osnovne škole

Nakon održanih općinskih takmičenja, prvoplasirane ekipe iz svake općine u M i Ž konkurenciji, nastavljaju takmičenje na kantonalnom nivou. Iz općina Ilidža, Novi Grad, Novo Sarajevo i Centar plasiraju se ove godine dvije ekipe tako da će u kantonalno takmičenje ući po 12 ekipa iz osnovnih škola u obje konkurencije. Pobjednik će se na kraju dobiti razigravanjem ili ako se organizatori drugačije dogovore.

Srednje škole

Planirani početak takmičenja za srednje škole je 15. 4. 2024. godine radi blagovremene pripreme pobjedničkih ekipa za za pripreme za nastavak takmičenja na federalnom i eventualno, državnom nivou. Nakon završetka takmičenja za osnovne škole na općinskom nivou i prijave ekipa srednjih škola za takmičenje, odnosno, nakon održanog sastanka sa voditeljima ekipa, odredit će se dinamika rasporeda utakmica sa tačnim terminima i satnicom.

Prijava ekipa srednjih škola treba se otvoriti odmah s početkom drugog polugodišta.

Prije svake utakmice, ekipe dolaze najmanje pola sata ranije. Utakmice se igraju prema posebnim propozicijama.

P O S E B N E P R O P O Z I C I J E

ODBOJKA

Član 1.

Utakmice se igraju po modificiranim Pravilima Odbojkaškog saveza BiH.

Član 2.

Utakmice se igraju u 2 / dva / dobijena seta.

Član 3.

Ekipu čini 12 / dvanaest / igrača.

Član 4.

Voditelj ekipe je dužan prije početka utakmice predati zapisničkom stolu spisak igrača sa naznačenim brojevima igrača od nižeg ka višem broju.

Član 5.

U svakom setu je dozvoljen po 1 / jedan / time-out po ekipi u trajanju od 30 / trideset / sekundi.

Član 6.

Ekipa koja ne izađe na teren najduže 10 / deset / minuta od vremena predviđenog satnicom za početak utakmice gubi susret službenim rezultatom 2 : 0.

3.18. ISLAMSKA VJERONAUKA

3.18.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se mjesto i termini održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet Islamska vjeronauka za školsku 2023/2024. godinu:

Osnovna škola

Datum održavanja takmičenja: VIII razred 26. 3. 2024. / IX razred 28. 3. 2024.

Mjesto održavanja takmičenja: JU Gazi Husrev-begova medresa

Termin održavanja takmičenja: 9,00-10,00 h

Srednja škola

Datum održavanja takmičenja: 20. 3. 2024.

Mjesto održavanja takmičenja: JU Gazi Husrev-begova medresa

Termin održavanja takmičenja: 9,00-10,00 h

Takmičenja i smotre u organizaciji MOOKS i IRPO KS	NIVOI TAKMIČENJA							
	OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI	MEĐUNARODNI
	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola		
Islamska Vjeronauka	-	-	26. 3. VIII razred 28. 3. IX razred	20. 3. I razred (sve srednje škole Kantona Sarajevo)	Regionalno takmičenje-Muftijstvo sasrajevski 20. 4. VIII i IX razred	Regionalno takmičenje-Muftijstvo sasrajevski 20. 4. I razred	25. 5. 11. državno takmičenje VIII i IX razred; I razred	29. 6. 10. međunarodno takmičenje VIII i IX razred; I razred
Mjesto takmičenja	-	-	JU Gazi Husrev-begova medresa	JU Gazi Husrev-begova medresa	Prema terminu organizato	Prema terminu organizato	Prema terminu organizato	Prema terminu organizatora
Vrijeme	-	-	9:00 h	9:00 h	Prema terminu organizator	Prema terminu organizator	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora

3.18.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Osnovna škola

Ciljna grupa za osnovne škole obuhvata učenike **osmih i devetih razreda** koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu pohađaju nastavu Islamske vjeronauke.

Svaka škola prijavljuje **po jednog predstavnika za VIII razred i jednog predstavnika za IX razred** osnovne škole, odabranog po kriterijima škole nakon provedenog školskog takmičenja.

Srednja škola

Ciljna grupa za srednje škole obuhvata učenike **prvih razreda** svih srednjih škola koji u redovnoj nastavi prema važećem Nastavnom planu i programu pohađaju nastavu Islamske vjeronauke.

Svaka škola prijavljuje **po jednog predstavnika** odabranog po kriterijima škole nakon provedenog školskog takmičenja.

3.18.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test

Takmičenje se realizira popunjavanjem ZOT / testova.

Za oba nivoa takmičenja, se sastoje iz tri dijela:

I dio – 15 zadataka, alternativna pitanja T – N (30 bodova);

II dio – 15 zadataka višestrukog izbora A-B-C-D (45 bodova);

III dio – 5 zadataka, dopunjavanja, povezivanja (25 bodova).

Test se sastoji od 35 pitanja, s ukupno 100 bodova.

Ponuđena će biti još tri bonus / dodatna pitanja, koja će Komisija vrednovati samo u slučaju kada su učenici jednako rangirani na prvom, drugom ili trećem mjestu (s istim brojem bodova).

3.18.4. Dinamika takmičenja (osnovna i srednja škola)

- Dolazak takmičara pola sata prije takmičenja i prijavljivanje zaduženoj osobi.
- Raspoređivanje učenika u pratnji zadužene osobe. U jednoj učionici može biti maksimalno 20 učenika. Zabranjeno je unošenje mobilnih telefona i druge digitalne opreme, za što je odgovoran dežurni nastavnik.
- Izvlačenje šifri i upisivanje podataka.
- Testovi se rade pod šiframa. Šifre se stavljaju u kovertu, a šifrirani završeni test u drugu kovertu. Dežurni nastavnik je dužan da preuzme sve koverta sa šiframa od učesnika takmičenja i stavi ih u posebnu kovertu A4 formata i zatvorenu predaje predsjedniku Komisije.
- Vrijeme predviđeno za izradu testa je 60 minuta. Test se popunjava hemijskom olovkom. Prije rješavanja testa učenik će na test napisati dobivenu šifru. Učenik koji popuni test prije predviđenog vremena, učionicu može napustiti 45 minuta od početka izrade testova. Učenik koji želi promijeniti svoj odgovor, čini to na način da se javi dežurnom nastavniku koji crvenom hemijskom precrtava prvobitni odgovor, pored njega stavlja svoj potpis, a potom se učeniku daje mogućnost da ponudi novi odgovor. Na jednom zadatku može biti jedna korekcija.
- Nakon što svi učesnici takmičenja odlože svoje testove u koverta, dežurni nastavnik ih prikuplja i objedinjuje.
- Testove ispravlja Komisija za pregled testova i bodovanje rezultata takmičenja. Predsjednik Komisije čita rješenja, a članovi komisije ispravljaju testove. Nakon prvog čitanja, ispravljani

testovi se ponovo provjeravaju od strane drugog člana Komisije. U predviđenu tabelu upisuje se ostvareni broj bodova i potpisuju ga oba člana Komisije.

- Testove treba ispravljati i upisivati broj postignutih bodova trajnom crvenom olovkom te dogovorenim oznakama naznačiti tačnost / netačnost odgovora.
- Nakon utvrđivanja rang-liste, testovi se dešifruju i pripremaju preliminarni rezultati.
- Preliminarnu rang-listu koordinator / voditelj takmičenja/predsjednik komisije šalje svim školama na službenu e-mail.
- Nakon objavljivanja preliminarnih rezultata učesnik takmičenja ima pravo uvida u svoj rad u trajanju od sat vremena. Također, učenik ima pravo na pisani prigovor nakon saopštavanja preliminarnih rezultata s precizno navedenim brojem zadataka i obrazloženjem zašto se ulaže prigovor.
- Pisane prigovore takmičari će slati na e-mail odgovorne osobe: adisa.milic@osmalta.edu.ba, nakon čega će Komisija u pisanoj formi dostaviti odgovor na žalbu na e-mail adresu pošiljaoca prigovora.
- Konačna rang-lista formira se prema ukupnom broju osvojenih bodova takmičara. Nakon rješavanja svih žalbi koordinator / voditelj takmičenja/predsjednik komisije upućuje konačnu rang-listu svim školama i postavlja na oglasnoj ploči škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.
- Tri učesnika koja na kantonalnom takmičenju osvoje najveći broj bodova za svaki navedeni razred plasiraju se na regionalno takmičenje koje organizira Sarajevsko muftijstvo.

3.19. ŠAH

3.19.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se mjesto i termini održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo u šahu za školsku 2023/2024. godinu:

Osnovna škola

Datum održavanja takmičenja: 27. 2. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ „Hrasno“

Termin održavanja takmičenja: I – III u 9,00
IV – VI u 12,00
VII – IX u 15,00

Srednja škola

Datum održavanja takmičenja: 29. 2. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU Srednja mašinska tehnička škola Sarajevo

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

Propozicije takmičenja

3.19.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja

Osnovna škola

Učenici osnovnih škola natjecat će se po trijadama: I–III / IV–VI / VII–IX / odvojeno M i Ž, ukupno šest takmičarskih grupa.

Svaka škola može poslati do tri takmičara za svaku grupu. Primjer: Jedna osnovna škola može poslati tri učenika i tri učenice za grupu I - III (M/Ž), isto toliko za grupu IV-VI, kao i za grupu VII-IX.

Srednja škola

I–IV razred odvojeno M i Ž, dvije takmičarske grupe. Jedna srednja škola može poslati do tri učenika za grupu M i do tri učenice za grupu Ž.

3.19.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test:

Pojedinačno takmičenje, Šahovski rapid-turnir, 5 kola po 15 minuta, po pravilima FIDE za rapid-turnire. FIDE – Svjetska šahovska organizacija.

3.19.4. Dinamika takmičenja

OSNOVNE ŠKOLE

- I-III razreda: dolazak takmičara do 9,00; otvaranje turnira, čitanje pravilnika, parovanje za prvo kolo; početak u 9,15; proglašenje pobjednika u 11,15;

- IV-VI razreda: dolazak takmičara do 12,00; otvaranje turnira, čitanje pravilnika, parovanje za prvo kolo; početak u 12,15; proglašenje pobjednika u 14,15,
- VII-IX razreda: dolazak takmičara do 15,00; otvaranje turnira, čitanje pravilnika, parovanje za prvo kolo; početak u 15,15; proglašenje pobjednika u 17,15;
- Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na vidnom mjestu škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

SREDNJE ŠKOLE

- dolazak takmičara do 9,00;
- prvo kolo u 9,15;
- proglašenje pobjednika u 11,30 sati.
- Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na vidnom mjestu škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

Napomene:

- Osnovci (posebno najmlađi) potrebno je da znaju matirati damom/topom te preporučujemo da škole provedu prethodni postupak testiranja.
- Prijave takmičara: prema uputama u općem dijelu Uputstva. Ovo je važno zbog obimne tehničke pripreme i kreiranja baze u elektronskoj formi za ŠSKS.
- Eventualne žalbe će biti rješavane na licu mjesta.
- Takmičari koji ne budu uredno prijavljeni (zamijenjeno godište, škola i sl.) *neće moći pristupiti* takmičenju.
- Roditeljima i trenerima će biti zabranjen ulazak u zone u kojima se igra šah.
- Tri prvoplasirana takmičara iz svake grupe će dobiti medalje koje će obezbijediti ŠSKS.
- U slučaju jednakog broja bodova (diobe mjesta) odlučuju dodatni kriteriji po FIDE pravilima.

3.20. SCIENCE

3.20.1. Mjesto, datum i vrijeme/termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se mjesto i termini održavanja takmičenja za učenike srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavne oblasti/ predmete: Science (Biologija, Fizika, Hemija), takmičenja za školsku 2023/2024. godinu.

Mjesto održavanja takmičenja: JU Druga gimnazija Sarajevo

Datum održavanja takmičenja: 15. 12. 2023. godine

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.20.2. Ciljne grupe/učesnici takmičenja

Ciljna grupa za srednje škole obuhvata učenike prvih, drugih i trećih razreda srednjih škola Kantona Sarajevo koji mogu pristupiti SCIENCE takmičenju na engleskom jeziku iz sljedećih oblasti/predmeta: Science (Biologija, Fizika, Hemija). Tematske cjeline iz pojedinačnih predmeta koje će biti zastupljene na SCIENCE kantonalnom takmičenju su identificirane u ovom dokumentu.

2.1 Kategorije/oblasti takmičenja

Takmičenje se sastoji iz teorijskog dijela, a obuhvata sadržaje predmeta: Biologija, Fizika i Hemija. Takmičenje se realizira na način da učenici takmičari učestvuju individualno u rješavanju zadataka teorijskog i/ili računskog tipa, odabirom jednog od ponuđenih 4 odgovora, MCQ.

Testovi će sadržavati zadatke iz prethodno navedenih predmeta na engleskom jeziku: Biologija, Fizika i Hemija.

2.2 Struktura testa:

Test iz oblasti SCIENCE će se sastojati od 30 pitanja - po 10 pitanja iz Biologije, Hemije i Fizike, a vrijeme trajanja će biti 60 minuta.

1.1. Odabrane teme na takmičenju za pojedinačne predmete:

PHYSICS- Fizika

Prvi razred / First grade:

- Mechanics (Motion, Forces, Work, energy & power)

Drugi razred / Second grade:

- Electromagnetism: Electric circuits (DC&AC), Understanding electric and magnetic fields, electromagnetic induction.

Treći razred / Third grade:

- Waves: Simple harmonic motion, Properties of waves, Wave phenomena. Thermodynamics: Heat transfer, Laws of thermodynamics.

CHEMISTRY-Hemija

1. razred / First grade

- Atomic Structure and Periodic Properties: In-depth study of atomic structure, quantum numbers, and periodic trends.
- Chemical Bonding: Advanced concepts of chemical bonding, hybridization, and molecular orbital theory.
- Acids and Bases: Properties of acids and bases, pH scale, and acid-base titrations.

2. razred/ First grade

- Chemical Equilibrium: Understanding reversible reactions, Le Chatelier's principle, and equilibrium constants.
- Thermodynamics: Enthalpy, entropy, and Gibbs free energy in chemical reactions.
- Redox Reactions: Balancing redox equations and electrochemical cells.

3. razred/ First grade

- Organic Chemistry: In-depth study of organic compounds, functional groups, and reaction mechanisms.
- Environmental Chemistry: Analyzing chemical processes affecting the environment.

BIOLOGY- Biologija

1. Razred / First grade:

- Cell Biology: Advanced understanding of cell structure, organelles, and cellular processes.
- Genetics and Biotechnology: Advanced concepts in genetics, DNA technology, and genetic engineering.

2. Razred / First grade:

- Physiology: In-depth study of human physiology and regulatory mechanisms in the body.
- Ecology: ecological interactions.
-

3. razred / First grade:

- Evolution: Mechanisms of evolution, evidence for evolution.
- Biotechnology and Genetic Engineering: Applications of biotechnology, genetic engineering, and ethical considerations.

1.2. Prijava takmičara

Škola prijavljuje takmičara najkasnije 5 dana prije početka takmičenja popunjavanjem elektronskog obrasca – online prijava.

Link za online prijavu: <https://forms.gle/2J6uSBSU55CkQYJb7>

Napominjemo, prijavu takmičara škola može izvršiti samo putem navedenog linka.

Maksimalan broj prijavljenih učenika za takmičenje iz jedne škole je po 5 učenika po generaciji: 5 učenika prvih razreda, 5 učenika drugih razreda i 5 učenika trećih razreda srednjih škola.

Učenici koji su prošle godine ostvarili jedno od prva tri mjesta na kantonalnom SCIENCE - STEM takmičenju se mogu direktno plasirati i ne ulaze u broj prijavljenih takmičara po generaciji. Učenici koji su ostvarili direktni plasman se prijavljuju na prethodno navedenom linku i biraju opciju direktni plasman.

- a. Učenici koji su na SCIENCE - STEM kantonalnom takmičenju za školsku 2022/2023. godinu osvojili prva tri mjesta u kategoriji prvih razreda, a sada su ostvarili direktni plasman za takmičenje samo iz oblasti SCIENCE u drugom razredu su:

	Ime i prezime učenika	Naziv škole
1.	Imran Tabaković	Prva Bošnjačka gimnazija
2.	Maximilian Aaron Jelačić	Katolički Školski Centar
3.	Samel Ribić	Treća gimnazija

- b. Učenici koji su na SCIENCE - STEM kantonalnom takmičenju za školsku 2022/2023. godinu osvojili prva tri mjesta u kategoriji drugih razreda (izborna gimnazija), a sada su ostvarili direktni plasman za takmičenje samo iz oblasti SCIENCE u trećem razredu su:

	Ime i prezime učenika	Naziv škole
1.	Nedim Begović	JU Druga gimnazija Sarajevo
2.	Afan Isaković	JU Treća gimnazija Sarajevo
2.	Haris Ćoralić	Prva Bošnjačka gimnazija
3.	Emina Tabaković	JU Treća gimnazija Sarajevo

- c. Učenici koji su na SCIENCE - STEM kantonalnom takmičenju za školsku 2022/2023. godinu osvojili prva tri mjesta u kategoriji drugih razreda (opća gimnazija), a sada su ostvarili direktni plasman za takmičenje samo iz oblasti SCIENCE u trećem razredu su:

	Ime i prezime učenika	Naziv škole
1.	Dženan Hećo	JU Gimnazija Obala
2.	Nina Demirović	Gimnazija Dobrinja
3.	Hena Alihodžić	Peta gimnazija

- d. Učenici koji su osvojili jedno od prvih tri mjesta na takmičenju za treće razrede (opća i izborna gimnazija) ove godine ne mogu uzeti učešće u kantonalnom SCIENCE - STEM takmičenju zbog propozicija iSTEM olimpijade, ali su svojim ostavarenim rezultatima omogućili da njihove škole umjesto pet učenika po generaciji iz oblasti SCIENCE, a na osnovu školskog takmičenja, dodatno odrede učenika koji će direktno učestvovati na takmičenju.

Broj mjesta direktnog plasmana na osnovu rezultata SCIENCE - STEM kantonalnog takmičenja iz školske 2022/2023. godine za učenike trećih razreda su:

IZBORNA GIMNAZIJA:

	Naziv škole
1.	Druga gimnazija Sarajevo – jedno dodatno mjesto
2.	Treća gimnazija Sarajevo- jedno dodatno mjesto
3.	Prva bošnjačka gimnazija Sarajevo- jedno dodatno mjesto

OPĆA GIMNAZIJA:

	Naziv škole
1.	Druga gimnazija - jedno dodatno mjesto
2.	Druga gimnazija- jedno dodatno mjesto
3.	Gimnazija “Dobrinja”- jedno dodatno mjesto
3.	Četvrta gimnazija- jedno dodatno mjesto

Napomena:

Ukoliko na takmičenje dođu učenici u pratnji predmetnih profesora, a da se nisu prethodno prijavili putem odgovarajućeg linka, neće moći pristupiti takmičenju.

Ukoliko se utvrdi da je škola prijavila učenika koji ne ispunjava navedene uvjete, takmičar će biti eliminiran iz tekućeg takmičenja.

Učenici dolaze pola sata prije početka takmičenja radi registracije i pripreme za početak takmičenja.

1.3. Dinamika takmičenja

1. Dolazak učenika na takmičenje - učenici dolaze pola sata prije početka takmičenja radi registracije i pripreme za početak takmičenja;
2. Takmičari se takmiče pod šifrom koju upisuju na test (answer sheet). Lične podatke upisuju na listić koji ubacuju u kovertu i zatvorenu predaju predsjedniku takmičarske komisije;

3. Predviđeno vrijeme za rad testova je 60 minuta;
4. Nakon utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih bodova, članovi Komisije otvaraju kovertu, identificiraju imena prema šiframa i prave preliminarnu listu rezultata takmičenja prema ukupnom broju osvojenih bodova i imenima i prezimenima takmičara.
5. Ukoliko dva ili više takmičara osvoje isti broj bodova za prva tri mjesta, njihov konačni poredak na rang listi određuje se nakon što takmičari urade dodatni test koji se sastoji 15 pitanja;
6. Učenici rade dodatne testove 30 minuta. Ova odredba se odnosi samo na prva tri mjesta na rang-listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto.
7. Predsjednik Komisije predstavlja preliminarne rezultate takmičenja istovremeno dostavlja školama i postavlja na oglasnoj ploči škole sat vremena nakon završenog takmičenja.
8. Uvid u radove učenici imaju nakon objavljivanja preliminarnih rezultata u trajanju od jednog sata.
9. Konačnu rang-listu takmičenja predsjednik Komisije postavlja na oglasnoj ploči i šalje na mail školama.

3.21. LIGA PREGOVARANJA

3.21.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja i smotri u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo određuju se mjesto i termini održavanja takmičenja za učenike srednjih škola Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu:

Datum održavanja takmičenja: 13. 5. 2024. godine
Mjesto održavanja takmičenja: JU Prva gimnazija Sarajevo
Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

Odvijanje takmičenja bi se trebalo organizirati u većoj prostoriji, učionici ili fiskulturnoj sali u školi koja bude nominirana kao domaćin takmičenja. Potrebno je osigurati deset (10) radnih stolova te dvadeset (20) stolica, postaviti ih tako da takmičarski par zauzima jedan sto, a stolice su postavljene da takmičari sjede jedan nasuprot drugog. Stolove je potrebno numerirati. Potrebno je osigurati dodatni sto i stolice za koordinateure.

Potrebno je da domaćin osigura vodu za takmičare i hemijske olovke, te da isprinta numeracije za stolove i imena takmičara.

3.21.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Pravo učešća u Ligi pregovaranja imaju učenici 3. razreda gimnazija u Kantonu Sarajevo.

Konkurs odnosno poziv za prijave na takmičenje u pregovaranju se objavljuje sredinom marta. Prijave se vrše putem gimnazije koja treba da imenuje koordinatora u školi i koji Koordinator takmičenja dostavlja spisak 4 odabrana učenika. Svaka od 10 gimnazija na području Kantona Sarajevo, odnosno imenovani koordinator, dostavlja spisak 4 odabrana učenika koji će učestovati u takmičenju Liga pregovaranja. Ukupno 40 takmičara. Preporučuje se da koordinatori u školama pripreme rezervni spisak učenika u slučaju eventualnog odustajanja.

Takmičarski par čine dva takmičara u kojem će jedan takmičar imati ulogu *bankara*, a drugi takmičar ulogu *klijenta*. Od 40 učenika formirat će se 20 takmičarskih parova. Radi lakšeg upravljanja i organizovanja procesom učesnici će biti podjeljeni u dvije grupe, po 20 učesnika.

Raspored parova za svaki zadatak takmičenja će izvršiti koordinator takmičenja. Pripremanje i raspored takmičarskih parova, će se izvršiti na osnovu rang-liste takmičara koje su dostavile škole, prema ostvarenom prosjeku ocjena. Najbolji iz jedne škole se stavlja u par sa najboljim iz druge škole i tako redom. Voditi računa da se međusobno ne raspoređuju takmičari iz iste škole.

3.21.3. Kategorije / oblasti takmičenja / test

Oblast takmičenja je pregovaranje. Takmičenje simulira poslovne situacije u kojima se učesnici stavljaju u različite uloge u poslovnom odnosu u bankarstvu, te pregovaraju detalje poslovnog odnosa između banke i klijenta.

3.21.4. Dinamika takmičenja

Prilikom ulaska u prostoriju takmičari se upućuju prema određenom takmičarskom stolu i poziciji koju zauzimaju za stolom. Nakon kratkih uvodnih uputa, uruči im se zadatak i počinje prvo sučeljavanje. Koordinator iz škola nadziru takmičenje i eventualno obavještavaju takmičare o preostalom vremenu predviđenom za to sučeljavanje. Po okončanju prvog sučeljavanja, koordinatori prikupe takmičarske materijale, spajajući heftaricom zadatak od svakog takmičarskog para (zadatak bankara i takmičara).

Pristupa se realizaciji drugog (2.), pa tako i trećeg (3.) i četvrtog (4.) takmičarskog zadatka te se takmičari raspoređuju da zauzmu nova mjesta u pogledu broja stola i pozicije takmičara. Nastavlja se postupak kao u prvom takmičarskom zadatku.

Način izvođenja takmičenja:

Liga pregovaranja će biti organizovana u četiri (4) takmičarska zadatka, odnosno četiri (4) međusobna sučeljavanja sa svojim protukandidatima, gdje će u dva (2) duela će biti u ulozi "bankara" i u dva (2) će biti u ulozi "klijent".

Predviđeno je da jedan (1) takmičarski zadatak, sučeljavanje ili duel traje dvadeset (15) minuta. Potrebno vrijeme za organizatore u realizaciji četiri (4) sučeljavanja takmičenja je oko devedeset (90) minuta za cijelu grupu, tojeste period za korištenje predviđene prostorije. Prostorija za takmičenje za kompletiranje cijelog takmičarskog kruga bi trebala biti zauzeta oko 2 sata.

Koordinatori u školi će biti obavješteni od strane Koordinatora takmičenja o mjestu, datumu i satnici održavanja takmičenja za svaku takmičarsku grupu kako bi mogli obavijestiti takmičare.

Koordinator takmičenja osmišljava, priprema i printa takmičarske materijale. Svaki zadatak se sastoji od dva dijela: jedan sa tekstom koji je namijenjen za "bankara", a drugi dio zadatka koji je namijenjen za "klijenta". Zadaci sadrže parametre, u različitim skalama – vrijednostima za ulogu "bankara" i "klijenta", međutim, zadate skale vrijednosti se preklapaju u određenom dijelu.

Žiri čine imenovani koordinatori iz škola. Njihov zadatak je da nadziru takmičenje i eventualno obavještavaju takmičare o preostalom vremenu predviđenom za sučeljavanje. Po okončanju sučeljavanja, koordinatori prikupe takmičarske materijale, spajajući heftaricom zadatak od svakog takmičarskog para (zadatak "bankara" i "takmičara"). Prilikom prikupljanja materijala potrebno je da koordinator provjeri da li su unesene iste dogovorene vrijednosti kod oba takmičara.

Pristupa se pregledu postignutih rezultata u takmičenju te se isti unose u već predviđen sistem / tabelu za vrednovanje, bodovanje ispregovaranih vrijednosti. Po okončanju unosa u sistem pokreće se rangiranje takmičara shodno ostvarenim rezultatima takmičenja.

Rezultati se dostavljaju koordinatorima škola te se objavljuju u prostorijama škole ili putem nekog digitalnog kanala komunikacije koje posjeduje škola

Koordinator takmičenja će pripremiti tekst takmičarskih zadataka za sučeljavanja i kompletno takmičenje.

Po okončanju sučeljavanja, koordinatori prikupljaju takmičarske materijale, spajajući heftaricom zadatak od svakog takmičarskog para (zadatak „bankara“ i „takmičara“). Prilikom prikupljanja materijala potrebno je da koordinator provjeri da li su unesene iste dogovorene vrijednosti kod oba takmičara.

Pristupa se pregledu postignutih rezultata u takmičenju te se isti unose u već predviđen sistem / tabelu za vrednovanje, bodovanje ispregovanih vrijednosti. Po okončanju unosa u sistem pokreće se rangiranje takmičara shodno ostvarenim rezultatima takmičenja.

- Konačnu rang-listu predsjednik Komisije upućuje svim školama i postavlja na oglasnoj ploči škole domaćina. Poslije objavljivanja konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
- Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.22. DEBATNE PARLAONICE

3.22.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za oblast Debatne parlaonice:

Datum održavanja takmičenja: 8. 4. 2024. godine

Mjesto održavanja takmičenja: JU Treća gimnazija Sarajevo

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.22.2. Ciljne grupe/učesnici takmičenja

Učesnici u takmičenju mogu biti svi učenici srednjih škola od I-IV razreda u Kantonu Sarajevo, bez obzira da li su škole privatne ili javne. Svaka škola nakon školskih takmičenja nominuje jedan četveročlani tim učenika koji će tu školu predstavljati na kantonalnom takmičenju. Škola može povesti dodatna dva člana koji ne učestvuju, ali mogu biti podrška. Ti učenici se mogu pripremati i da učestvuju za slučaj da neko od takmičara na dan takmičenja ne dođe. U njihovoj pratnji uvijek ide i jedan nastavnik.

3.22.3. Kategorije/oblasti takmičenja

Debatne parlaonice se Realiziraju kroz školsko i kantonalno takmičenje. Škole prijavljuju svoje timove nakon provedenih školskih takmičenja. Nakon toga, na kantonalnom takmičenju svaki učenik govori na prethodno poznate teme i jednu nepoznatu opću temu, koja će biti poznata na dan takmičenja.

3.22.4. Teme školskog i kantonalnog takmičenja su:

U prilogu se nalazi spisak od 13 tema od kojih će 8 biti odabrano kantonalno takmičenje. Odabrane teme za kantonalno takmičenje se šalju školama koje su realizovale školska takmičenja i prijavila timove za kantonalno takmičenje 15 dana pred takmičenje. Ponuđene teme se mogu iskoristiti za realizaciju školskih takmičenja.

Teme su:

1. Mladi mogu promijeniti svijet samo ako im se da šansa.
2. Naučno-tehnička dostignuća poboljšavaju život čovjeka.
3. Odlazak mladih iz BiH je opravdan.
4. Konvencija o pravima djeteta se poštuje.
5. Kulturu govora kao metodu treba uvesti u nastavu.
6. Mladi trebaju biti politički aktivni.
7. Internet povećava uticaj mladih na društvo.
8. Odgoj je važniji od obrazovanja.
9. Učenici trebaju dobiti priliku da ocjenjuju svoje nastavnike.

10. U škole je potrebno uvesti neformalne sesije između profesora i učenika.
11. Prava mladih u školama i fakultetima se poštuju.
12. Kako se možemo boriti protiv vršnjačkog nasilja?
13. Gdje se ja vidim 2033.?

3.22.5. Dokumentacija i izvještavanje

Škole na memorandumu škole dostavljaju kratak opis kako su dobili sastav tima za kantonalno takmičenje. Nakon zaprimljenih prijava školskih reprezentacija, školama se upućuje detaljan dopis sa informacijama o kantonalnom takmičenju, od sistema takmičenja, tema, satnice, sudija i slično. Kantonalno takmičenje kroz tabelarne prikaze pokazuje proces biranja parova u više nivoje takmičenja. Dokumentacija se predaje prije početka takmičenja i predstavlja pristupni dio za učee u takmičenju. Svaki član školskih timova treba da ima otkucan tekst na sve teme takmičenja u formi: word dokument 1 do 1,5 list pisanog teksta, font slova 12-14 Times New Roman, prored 1,5. Stil citiranja po izboru. Ukoliko nedostaje jedan i više elemenata u pisanim govorima ocjenu za dokumentaciju snižavati srazmjerno tome nedostacima. Ukoliko nedostaju govori učenik se boduje sa 0 bodova iz dokumentacije.

3.22.6. Žiri

Školsko takmičenje – tročlani sudijski tima nastavnika iz škole.

3.22.7. Reklamacije na kantonalnom takmičenju

U roku od sat vremena nastavnici-treneri timova imaju pravo na uvid u sudačke listove u prisustvu koordinatora takmičenja i sudija.

3.22.8. Plan aktivnosti

Januar 2024. – Koordinator organizuje sastanak profesora koji će pripremati učenike za takmičenje na kojem će se detaljno predstaviti sve detaljne informacije vezane za realizaciju takmičenja.

Februar 2024. – Edukacija koordinatora školskih takmičenja koji su izrazili želju da organizuju školsko takmičenje. Edukacija može biti urađena putem Zoom platforme, ali može biti i organizovana kroz radionicu uživo. Tom prilikom će se nastavnicima – koordinatorima ponuditi odgovori na sva eventualna pitanja i toku takmičenja, kako da što kvalitetnije pripreme ekipu svoje škole, kako da odaberu najbolje predstavnike i sl. Taj mjesec je također prilika da se svi aktivno pripremaju za školska takmičenja.

Mart 2024. –Škole realizuju školska takmičenja do sredine marta. Sudijski tim školskog takmičenja čine tri nastavnika koji biraju školsku reprezentaciju od četiri člana za kantonalno takmičenje i eventualna 2 u pratnji i slučaju odsustva prva četverprasilirana učenika.

April 2024. - Kantonalno takmičenje.

3.22.9. Dinamika takmičenja

U skladu s prijavljenim brojem takmičara učenici će biti podjeljeni u grupe kojima će biti dodjeljena dva sudca. U idealnom slučaju 36 ekipa prijavi svoje učešće. To je ukupno 144 učenika. Bit će podjeljeni u 8 skupine po 18 učenika. Svaku skupinu sudi 2 suca. Svako izlaganje traje 5 minuta. Nakon 90 minuta kvalifikacione runde bit će organizirano osvježanje dok se unesu i zbroje svi rezultati. Kada se svi rezultati unesu bit će poznato koja triučenika iz svake skupine idu dalje. Moguće je da ih ne bude tri iz svake skupine ukoliko budu imali isti broj bodova. Polufinale bi trebalo činiti 24 -30 učenika ponovo podjeljenih ovaj put u svije skupine. Polufinale sudi po 5 sudija u svakoj skupini. Nakon polufinala bit će poznato kojih troje prolazi u finale iz svake skupine (možda ne bude troje ukoliko budu imali isti broj bodova). Finale sudi 7 sudija. Komisija formira konačnu rang lista koju koordinator takmičenja šalje na sve škole i postavlja na oglasnoj ploči škole domaćina. Rezultati takmičenja će biti dostupini i na web stranici JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.23. REVIJA KULTURNO-UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA DJECE PREDŠKOLSKIH USTANOVA I USTANOVA ZA SPECIJALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE KANTONA SARAJEVO

Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova Kantona Sarajevo, školska 2023/2024. godina, kao što sam i naziv ističe, ima naglasak na revijalno predstavljanje predškolskih ustanova, bez primjesa takmičarskog karaktera.

U školskoj **2023/2024.** godini djeca iz JU „Djeca Sarajeva“ i privatnih registrovanih predškolskih ustanova Kantona Sarajevo, kao i predškolska djeca Ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje i Doma bez roditeljskog staranja (Mali porodični dom - MPD) Kantona Sarajevo će nakon obavijesti i popunjene prijave za učešće učestvovati i prikazati bogato dječije kreativno stvaralaštvo i izražavanje kroz smotru pod nazivom „**Predškolski dani**“.

Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece iz predškolskih ustanova i Ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo u školskoj 2023/2024. godini će se održati tokom tri (3) dana u periodu maj/juni 2024. godine. Za predškolske ustanove Kantona Sarajevo (javni i privatni sektor) ne postoji općinsko takmičenje, već se predškolske ustanove predstavljaju na kantonalnom nivou, pa će radna grupa organizovati sastanke krajem mjeseca februara i tokom mjeseca marta 2024. godine, zbog dogovora oko organizacije prostora, utvrđivanja i usklađivanja datuma narednih aktivnosti prateći vremensku prognozu, prosljeđivanje dopisa za obezbijedenje prostora i opreme, osvježenja za djecu, neophodnog materijala i izrade formulara (link) za učešće predškolskih ustanova na trodnevnoj smotri („Prijava za učešće“), nabavku enciklopedija i izrade Zahvalnica za sve učesnike tj. predškolske ustanove.

Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova Kantona Sarajevo obuhvata predškolske ustanove koje će učestvovati i moći će se prijaviti prema uputama to na sljedeći slijed planiranih aktivnosti: **prvi dan** na sportskim igrama pod nazivom „**Igre, nekad i sad** „ (uzrast 4, 5 i 6 godina) koje će se održati na svim općinama Kantona Sarajevo gdje su locirane predškolske ustanove; **drugi dan**, kroz kreativno izražavanje kroz ples, recital, igrokaze, vokalnu muziku, folklor na svim općinama Kantona Sarajevo gdje su registrovane predškolske ustanove pod nazivom „**Radosno djetinjstvo**“ (uzrast 4, 5 i 6 godina), i zadnji, **treći dan** će se organizovati izložba didaktičkog materijala „**Igrajmo se zajedno!**“ - kao vid društvene igre koju će odgajatelji, roditelji i djeca napraviti od raznovrsnog materijala i koristiti u igri kroz učenje u vrtiću. Tom prilikom će se na pripremljenoj otvorenoj sceni **djeca iz Obaveznog programa za djecu u godini pred polazak u školu** (program trajanja: 60 minuta) predstaviti kroz kreativno izražavanje, kroz ples, recital, igrokaze, vokalnu muziku, folklor pod nazivom „**Radosno djetinjstvo**“. Planirana je manifestacija u Centru „Safet Zajko“, općina Novi Grad. Učesnici će dobiti Zahvalnice i enciklopediju, nakon svake održane manifestacije. Svi mediji će biti blagovremeno obaviješteni, uz pozivnice i pripremljene agende. Program će se pripremati nakon dostavljenih prijava. Obrazac (link) za prijavu učesnika sa ponuđenim aktivnostima će se pravovremeno proslijediti predškolskim ustanovama i Ustanovama za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo s ponuđenim sadržajima, rokom

popunjavanja i pripremljenim uputstvom. (evidentirano 99 objekata u sastavu javnih ustanova i privatnih registrovanih predškolskih ustanova Kantona Sarajevo).

SPORTSKE AKTIVNOSTI „IGRE NEKAD I SAD“ (Prvi dan)

Prvi dan se organiziraju sportske aktivnosti pod nazivom „Igre nekad i sad“ primjerene za predškolski uzrast. Svaki vrtić se predstavlja sa jednom odgojnom grupom. (uzrast 4, 5 i 6 godina). Igre će se pripremiti na lokaciji ispred svake općine gdje su locirane registrovane predškolske ustanove u Kantonu Sarajevo. Radna grupa koja je formirana u skladu prema Rješenju će se pismenim putem obratiti općinama i dogovoriti prostor. Planirano je da se koriste otvoreni prostori primjereni za održavanje navedenih aktivnosti. Bit će uključena i djeca iz Ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo. Prema toku aktivnosti će se nabaviti i pojedini rekviziti (npr. vreće od jute i sl.). Program će trajati od 45-60 minuta kako bi se svako dijete uključilo u realizaciju igre. Tok aktivnosti pripremaju članovi radne grupe sa odgajateljima. Učesnici - predškolske ustanove, sa transparentima se na početku manifestacije predstavljaju i voditelj najavljuje program aktivnosti. *Planirani termini za održavanje igara „Igre nekad i sad“ za predškolsku djecu su kraj mjeseca maja (29. ili 30. maj 2024. godine), ovisno o vremenskim prilikama, od 11,00 – 12,00 sati.* Učesnici vrtića pripremaju medalje (rad s djecom), kako bi svako dijete, učesnik, dobilo priznanje za svoj trud i aktivnost. Na kraju aktivnosti će se sva djeca uhvatiti u kolo i zaplesati i zapjevati zajedničku pjesmu „Drugarstvo“.

“RADOSNO DJETINJSTVO“ (Drugi dan)

Izvođenje programa kreativnog dječijeg izražavanja i stvaralaštva kroz muziku, ples, recital, folklor, igrokaz, pjesmu u terminu od 11,00 - 12,00 h (program do 11 vrtića- tačaka koji se predstavljaju). Datum održavanja je planiran 3.6. ili 4.6.2024. godine ovisno o vremenskim prilikama. Učestvuju djeca uzrasne dobi od 4, 5 i 6 godina života. U saradnji sa lokalnom zajednicom i u dogovoru sa nadležnim općinama, radna grupa će obezbijediti prostore uz adekvatnu tehničku podršku, ozvučenje, scenografiju. Organizatori Revije će obezbijediti flaširanu vodu. Svaka manifestacija će biti popraćena stručnim zdravstvenim i ostalim službama vezano za bezbjednost i sigurnost djece. Planirano je odštampati nazive predškolskih ustanova koji će učestvovati zbog ujednačenosti naziva, boja i sl. i to će biti jedan od važnih detalja scenografije. Pripremljene cerade (natpis revije) koje smo nabavili će se koristiti i u školskoj 2023.-2024. godini.

„IGRAJMO SE ZAJEDNO“ (Treći dan)

Početak mjeseca juna, tačnije 5.6.2024. godine) u terminu od 11,00 -12,00 h organizovat će se izložba didaktičkog materijala „Igrajmo se zajedno!“- kao vid društvene igre koju će odgajatelji, roditelji i djeca napraviti od raznovrsnog materijala u vrtiću i koristiti u igri kroz učenje u vrtiću (djeca iz Cjelovitog razvojnog programa). Tom prilikom, dana 5.6.2024. godine, od 11,00-12,00 sati će se na pripremljenoj otvorenoj sceni **djeca iz Obaveznog programa za djecu u godini pred**

polazak u školu (program trajanja: 60 minuta) predstaviti kroz kreativno izražavanje kroz ples, recital, igrokaze, vokalnu muziku, folklor pod nazivom „**Radosno djetinjstvo**“. Učesnici će dobiti Zahvalnice i enciklopediju, nakon svake održane manifestacije. Planirano je odštampati nazive učesnika (vrtići/škole) iz Obaveznog programa za djecu u godini pred polazak u školu zbog ujednačenosti naziva, boja i sl. koji će učestvovati u kulturno-umjetničkom programu i to će biti jedan od važnih detalja scenografije. Svi mediji će biti blagovremeno obaviješteni, uz pozivnice i pripremljene agende. Planirano je da svaku manifestaciju „Predškolski dani“ poprate roditelji, saradnici iz lokalne zajednice, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i mediji, koje bi Press služba Kantona Sarajevo obavijestila, te eventualno organizirala gostovanje djece i njihovih roditelja, eventualno odgajatelja, u nekoj televizijskoj emisiji koja se bavi temama iz kulture ili direktno sudjelovali tokom održavanja aktivnosti.

B) Ciljne grupe / učesnici Revije kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova Kantona Sarajevo „Predškolski dani“, školska 2023/2024. godina su:

djeca iz privatnih predškolskih ustanova Kantona Sarajevo i predškolskih ustanova JU »Djeca Sarajeva«, Sarajevo. Pravo učešća imaju i štićenici Kantonalne Javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja (Bjelave 52), djeca iz Centra za slušnu i govornu rehabilitaciju (Asima Ferhatovića 2), JU Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj-vrtić “Sunce u Mjedenici” (Mjedenica 34), kao i djeca predškolskog odjela Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju “Vladimir Nador” (Kemala Kapetanovića 43) - ukupno 99 objekata u sastavu predškolskih ustanova Kantona Sarajevo, tri ustanove za specijalni odgoj i obrazovanje i Dom za djecu bez roditeljskog staranja. (*registrovane predškolske ustanove Kantona Sarajevo kontinuirano se otvaraju, pa je i broj varijabilan*).

Svaka predškolska ustanova, učesnica Revije kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova i Ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo pod nazivom “Predškolski dani”, školska 2023/2024. godina, pripremit će i donijeti izrađen transparent s logom svog vrtića, koji će sačinjavati dio scenografije na planiranim svečanostima i aktivnostima, te će imati obavezu da blagovremeno obavještavaju roditelje o narednim aktivnostima i manifestaciji.

3.24. REVIJA KULTURNO-UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA UČENIKA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA KANTONA SARAJEVO

3.24.1. Mjesto, datum i vrijeme / termin održavanja takmičenja

Na osnovu Kalendara takmičenja, smotri/revija i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i učešću Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu, određuju se datum, mjesto i termin održavanja takmičenja za učenike osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo za nastavni predmet/oblast Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola:

Datum održavanja takmičenja: Maj 2024.

Mjesto održavanja takmičenja: JU OŠ „Aleksa Šantić”

Termin održavanja takmičenja: 10,00 sati

3.24.2. Ciljne grupe / učesnici takmičenja – propozicije takmičenja

Pravo učešća u Reviji kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola na kantonalnom nivou imaju osnovne i srednje škole sa područja Kantona Sarajevo, sa svojim redovnim učenicima u ovoj školskoj godini.

3.24.3. Kategorije/oblasti takmičenja

Učenici osnovnih škola na kantonalnom nivou mogu prezentirati svoj rad u kategoriji - Hor/ Zbor uz instrumentalnu pratnju (od 16 učenika i više).

Učenici srednjih škola na kantonalnom nivou mogu prezentirati svoj rad u kategoriji Hor/ Zbor uz instrumentalnu pratnju (od 16 učenika i više).

Muzička pratnja pored učeničkih instrumentalnih sastava, može biti:

- sa matricom CD-a; (prednost pri ocjenjivanju imaju instrumentalni sastavi)
- uz pratnju nastavnika (klavir/sintisajzer, gitara itd);

Napomena: Uz nastavnika mogu svirati i učenici koje je nastavnik naučio svirati instrument.

- uz pratnju učenika u instrumentalnom sastavu može biti orffov instrumentarij, melodika ili blok flauta.

3.24.4. Dinamika takmičenja

- Stručni žiri se sastoji od 4 (četiri) člana (predsjednik i tri člana).
- Stručni žiri ocjenjuje: intonaciju, višeglasje, tempo, dinamiku, frazu, dikciju, umjetnički dojam i odabir kompozicije.
- Stručni žiri ocjenjuje trud nastavnika u osposobljavanju učenika za sviranje pojedinih instrumenata.

- Stručni žiri proglašava jedno prvo, jedno drugo i jedno treće mjesto,
- Pravo na žalbe na rad i ocjenu žirija podnosi se predsjedniku žirija u roku od sat vremena nakon objavljivanja rezultata. Predsjednici Komisija konačne rang-liste upućuju na sve škole i postavljaju na vidno mjesto škole domaćina.
- Ukoliko škola u bilo kojem segmentu odstupa od propozicija njen nastup neće se vrednovati, već se diskvalificira. O diskvalifikaciji škole odluku donosi stručni žiri većinom glasova.
- Konačne rang-liste će biti dostupne na internetskoj stranici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

3.25. BOŠNJAČKA ZAJEDNICA KULTURE *PREPOROD*

- 1. Takmičenje:** 22. po redu godišnji KONKURS za najbolje literarne i likovne radove polaznika predškolskih ustanova i učenika osnovnih škola Kantona Sarajevo, na temu “Kralj bosanski”...
- 2. Organizator takmičenja:** Bošnjačka zajednica kulture “Preporod”. Konkurs se realizira u saradnji sa Institutom za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo i uz podršku Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.
- 3. Vertikala takmičenja:** Državno (bez prethodnih općinskih, kantonalnih i federalnog takmičenja i bez daljeg plasmana na međunarodno takmičenje).
- 4. Cilj održavanja takmičenja:** Svaki projekat ima svoj prirodni završetak, pa i ovaj treba da znači da su djeca/učenici zadovoljili svoju znatiželju ili su došli do stepena kada istraživanje nadilazi njihove mogućnosti da samostalno funkcionišu. Na djeci predškolskog uzrasta i učenicima osnovnih škola je da odluče kako će podijeliti, tj. prezentirati ono što su naučili. U ovom slučaju prezentacija može biti u obliku pisanja literarnog rada ili nacrtanog, naslikanog ili otisnutog likovnog rada. Cilj je predstaviti svojevrsnu kulminaciju projektnog rada, ne samo zato jer su djeca samostalno istražujući došla do odgovora, već zato što su kroz taj samostalan rad razvijala samopouzdanje i vjeru u svoje sposobnosti i mogućnosti da se upuste u istraživanja i rješavanja problema. Ovo takmičenje je pokazatelj koliko su djeca, na kraju školske godine, ovladala i terminima i pojmovima koje su koristila međusobno komunicirajući za vrijeme igre prezentirane u obliku likovnog i literarnog rada.

5. Pravila takmičenja – po oblastima

- a. Učesnici takmičenja:** Pravo učešća imaju djeca iz predškolskih ustanova Kantona Sarajevo (javna ustanova i predškolske registrovane ustanove) - ukupno 98 predškolskih ustanova (sa organizacionim jedinicama/podružnicama), u koje su uključene i Ustanove za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, a to su: JU Centar „Vladimir Nazor“-vrtić „More nade“, PU „Sunce“ u Zavodu Mjedenica, JU Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju“ i djeca JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja, Sarajevo. Samo tri škole nisu obuhvaćene ovim konkursom, a to su osnovne muzičke i baletske škole, čija djeca već pohađaju neku od osnovnih škola obuhvaćenih ovim Konkursom.
- b. Kategorije/oblasti takmičenja:** Svaka predškolska ustanova i svaka osnovna škola moći će konkurisati s literarnim i likovnim radovima urađenim u tehnici po slobodnom izboru – crtež, urađen u nekoj od suhih slikarskih tehnika, kao što su: olovka, ugljeni štapići, suhi pasteli, krede u boji i sl.; slika, urađena nekom od slikarskih tehnika, kao što su: akvarel, lavir tuš, tempera i sl. ili grafički tisak, otisnut u tehnici duboki, plošni ili visoki tisak), maksimalnog A3 formata (297 mm x 420 mm). Naziv teme je zajednički i za likovni i za literarni rad: “**Kralj bosanski**”... Na svakom radu moraju biti jasno navedeni: ime i prezime autora, razred, naziv vrtića ili škole, ime odgajatelja ili predmetnog nastavnika i grad. Radove treba, direktno ili preko odgajatelja/predmetnih nastavnika i sekretarijata predškolskih ustanova/škola, dostaviti na adresu: BZK “Preporod”, Branilaca Sarajeva 30, 71000 Sarajevo, najkasnije do 14. 5. 2024. godine. Prispjeli radovi se ne vraćaju. Za dodatne informacije zainteresirani se mogu obratiti na tel: 033/483-590.

- c. **Mjesto održavanja:** „Prva Bošnjačka gimnazija“ (mjesto organiziranja likovne izložbe kojom prilikom će se saopštiti rezultati i pročitati nagrađeni literarni radovi), koja se nalazi na adresi Petrakijina 22.
- d. **Vrijeme održavanja – kalendar:** 17. 10. 2024. godine, utorak, u 13:00 sati, Prva bošnjačka gimnazija – otvaranje izložbe likovnih radova i čitanje nagrađenih literarnih radova djece iz predškolskih ustanova i učenika osnovnih škola Kantona Sarajevo, te dodjela nagrada. Izložba bi za posjetioce bila otvorena 10 dana, od 17. 10. do 26. 10. 2024. godine, a posjetioci bi je mogli pogledati svakim radnim danom od 11:00 do 18:00 sati.
- e. **Stručni žiri čine:** Za literarne i likovne radove Bošnjačka zajednice kulture “Preporod” imenuje Stručni žiri.
- f. **Kriteriji,** kao mjerila vrijednosti literarnog i likovnog djela, trebali bi glasiti: da taj likovni ili literarni rad djeteta predškolskog uzrasta, odnosno učenika osnovne škole bude potpun, ne u savršenosti detalja, već u impresiji cjelovitosti, prije svega, u konstrukciji i koordinaciji raznih elemenata od kojih je sastavljeno; da tematikom koja je zastupljena odgovara zahtjevima konkursa, odnosno, da je urađeno prema propozicijama koje uslovljavaju njegovo učešće na manifestaciji.
- g. **Nagrade:** Tri najbolja literarna i tri najbolja likovna rada bit će nagrađena novčano i prikladnim knjigama iz izdavačke produkcije BZK “Preporod”, a također će biti nagrađeni i prosvjetni radnici koji na Konkursu pokažu istaknuto učešće. Od likovnih radova koji uđu u najuži izbor za dodjelu nagrada bit će priređena prigodna likovna izložba u „Prvoj Bošnjačkoj gimnaziji“ u Sarajevu, kojom prilikom će se saopštiti rezultati i pročitati nagrađeni literarni radovi.
- h. **Finansijska projekcija:** Rješenjem ili ugovorom menadžment BZK “Preporod” imenuje Komisiju za odabir i proglašenje najuspješnija tri likovna i tri literarna rada djece iz predškolskih ustanova i učenika osnovnih škola Kantona Sarajevo, na 22. po redu objavljenom Konkursu, sa zajedničkom temom “Kralj bosanski”... Organizator Konkursa snosi troškove štampanja kataloga, priznanja i pozivnica.
- i. **Marketinški okvir:** Planirano je da otvaranje izložbe likovnih radova i uručivanje nagrada djeci/učenicima i njihovim odgajateljima/nastavnicima poprate mediji, koje bi trebalo pravovremeno obavijestila o njenom održavanju, te eventualno organizirati gostovanje nagrađene djece u pratnji roditelja i učenika u nekoj televizijskoj emisiji koja se bavi temama iz kulture.
Informacija o održavanju Izložbi bit će objavljena na službenim web stranicama: “Preporod” i “Biserje”, službenim facebook stranicama “Preporod” i “Biserje”, te objava konkursa u dnevnim novinama “Oslobođenje”.
- j. **Izvještavanje:** Izvještaj Komisije o realiziranim aktivnostima nakon završenog Konkursa (nakon podjele nagrada i zatvaranja izložbe).

4. PRILOZI

4.1. Kalendar takmičenja, revija/smotri i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i s učešćem Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i JU Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu

Kalendar takmičenja, revija/smotri i drugih manifestacija koje su/nisu u organizaciji i učešću Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2023/2024. godinu

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA							Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI		MEDUNARODNI
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola			
1.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova i specijalnih zavoda Kantona Sarajevo	-	-	Maj/Juni 2024. PU i JU „Djeca Sarajevo“		-	-	-	-	Ašica Kapetanović ašica.kapetanovic@rpo.ba
2.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo	Mart 2024. Hor uz pratnju	-	Maj 2024. Hor uz pratnju	Maj 2024. Hor uz pratnju	-	-	-	-	Azra Pohara azra.pohara@rpo.ba Ana Andrić mamovic anaandri@rpo.ba
3.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (predmetna nastava)	-	-	7.5. Test (gramatika i književnost) VII i VIII razred	8.5. Srednje stručne škole III i III razred Gimnazije II i III razred Test (gramatika i književnost)	-	-	-	-	Indira Buljubašić buljubasicindira@gmail.com Sabina Begić sabina.begic@rpo.edu.ba

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA							Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI		MEDUNARODNI
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola			
4.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (razredna nastava)	-	-	Mart 2024. (literarni rad na zadanu temu) III, IV i V razred	-	-	-	-	-	Lemana Terzimehić lemana.terzimehic@toshvrasno.edu.ba
5.	Engleski jezik (prvi strani jezik)	-	-	25.4. IX razred	28.3. III i IV razred gimnazije III i IV razred srednje škole za stručno obr. i obuku	-	-	-	-	Amila Islamović amilaislamovic@gmail.com Stanislava Matić stanislava.matic@rpo.ba
6.	Engleski jezik (prvi strani jezik – nastava se izvodi na engl. jeziku)	-	-	25.4. IX razred	28.3. IV razred (gimnazije)	-	-	-	-	Amila Islamović amilaislamovic@gmail.com Stanislava Matić stanislava.matic@rpo.ba
7.	Njemački jezik (drugi strani jezik)	-	-	4.3. IX razred	6.3. I, II i III razred	-	-	Prema terminu organizatora	-	Amra Ešlić amraduljan8@gmail.com Kenita Seto kenita.seto@zgmnazija.edu.ba
8.	Francuski jezik (drugi strani jezik)	-	-	-	25.4. III razred	-	-	-	-	Ana Močnjaj amocnjaj@hotmail.com
9.	Turski jezik (drugi strani jezik)	-	-	9.5. VII, VIII i IX razred	-	-	-	-	-	Amina Duranović kosovicamina@hotmail.com

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA							Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI		MEDUNARODNI
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola			
10.	Matematika	28.2. VI, VII, VIII / IX razred	-	19.3. VI, VII, VIII / IX razred	12.3. I - IV razred (sve srednje škole Kantona Sarajevo)	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Mirela Avdićbegović mirela.avdicbegovic@opofkci.edu.ba Lejla Tušak lejla.tusak@trpo.ba
11.	Fizika	8.4. VIII / IX razredi	-	22.4. VIII / IX razredi	19.3. I - IV razred grupe A1, B, A3 i C (sve srednje škole)	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Sanela Karović karovic.sanela@trpo.ba Jasmina Baluković jasmina.balukovic@trpo.ba
12.	Hemija	-	-	14.5. IX razred	16.5. II razred gimnazije	-	-	-	-	Ajla Šabić-Husić ajlasabic@trpo.ba Amira Okerić amira.okeric@bosnjackagim.edu.ba
13.	Informatika	11.3. I - IX razred (jedno takmičenje za sve razrede)	-	25.3. I - IX razred (jedno takmičenje za sve razrede)	15.3. I - IV razred (sve srednje škole)	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Ibrahim Muharemović ibrahim2705@trpo.ba Jasna Kopic jasna.kopic@trpo.ba

3

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA							Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI		MEDUNARODNI
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola			
14.	Tehnička kultura	12.4. V - IX razred	-	26.4. V - IX razred	-	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Hurija Nalo hurijanalo@trpo.ba
15.	Robotika	7.3. VII razred	-	21.3. VII razred	-	-	-	9.6.	Prema terminu organizatora	Ajla Halilović ajla.halilovic@trpo.ba
16.	Geografija/Zemljopis	18.3. IX razred	-	9.4. IX razred	17.4. I, II (sve srednje škole) III / IV razred gimnazije	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	Evropska geografska olimpijada Internacionalna geografska olimpijada	Snad Srno snad.srno@bosnjackagim.edu.ba
17.	Historija BiH	8.5. VII razred	-	22.5. VII razred	-	-	-	-	-	Azerina Muminović azerina.muminovic@trpo.ba
18.	Građansko obrazovanje/ Demokracija (ljudskih prava „Projekat građanin“ takmičenja)	2.4. – 5.4. VII razred	2.4. – 5.4. III razred	18.4. VII razred	16.4. III razred	-	-	-	-	Sedilica Hadžić sedilica.hadzic@trpo.ba
19.	Likovna kultura (Mladi voljenom gradu (likovni radovi učenika srednje škole)	-	-	-	Mart 2024. I-IV razredi	-	-	-	-	Daria Osmanbegović daria.osmanbegovic@bosnalkas.edu.ba

4

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA							DRŽAVNI	MEĐUNARODNI	Voditelj takmičenja
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI					
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola				
20.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	-	-	26. i 27.3. I-VI (Osnovne muzičke škole) I-IV (Srednja muzička škola)		15.4. – 18.4. I-VI razred (Osnovne muzičke škole) I-IV razred (Srednja muzička škola) (Klavir, violina, viola, violončelo, kontrabas, udaraljke, solo pjevanje i saffeggio)		-	-	Sva međunarodna takmičenja (Osnovne muzičke škole) (Srednja muzička škola) (klavir, gitara, harmonika, gudači, duvači, udaraljke, solista, ansambl/kamer-ni sastavi, arkestri, hor, klasični balet, solo pjevanje)	Amsal Ganović amsalganovic@gmail.com Tajana Romančić Piralić tajana.romanic@vuzikasa.edu.ba Mustafa Mujbegović emsmp@omsmp.com.ba Lamija Šošić lamija.sosic@gmail.com
21.	Sport / Šport	Najkasnije do 10.4.2024. Odbojka – ekipa (M) i (D) – učenici od VI do IX razreda	-	Druga polovina aprila 2024. Odbojka – ekipa (M) i (D) – učenici od VI do IX razreda	Druga polovina aprila 2024. Odbojka – ekipa (M) i (D) – učenici od I do IV razreda	-	-	-	-	Suada Krenić suada.krenic@trgcasimnazija.edu.ba Lejla Telarević lejla.telarevic@gmail.com	
22.	Islamska vjeronauka	-	-	26.3. VIII razred 28.3. IX razred	20.3. I razred (sve srednje škole)	Regionalna takmičenje – Muftiluk sarajevski 20.4. I razred (sve srednje škole)	Regionalna takmičenje – Muftiluk sarajevski 20.4. I razred (sve srednje škole)	25.5. 11. državno takmičenje VIII i IX razred I razred (sve srednje škole)	29.6. 10. međunarodna takmičenje VIII i IX razred I razred (sve srednje škole)	Ajla Milić ajlamilic@windsquad.ba	

5

R. br.	Takmičenja i revije/smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA							DRŽAVNI	MEĐUNARODNI	Voditelj takmičenja
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI					
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola				
23.	Šah	-	-	27.2. 1. grupa I - III razred 2. grupa IV - VI razred 3. grupa VII - IX razred M i Ž grupe	29.2. I, II, III i IV razred (sve srednje škole) M i Ž grupe	-	-	-	-	Aza Mahmutović mahmutovic.aza64@gmail.com Vahidin Omanović vahidin@ssks.ba	
24.	Science	-	-	-	15.12. I, II i III razred srednje škole	-	-	-	-	Dženica Buljupić dzenica.buljupic@2jgimnazija.edu.ba	
25.	Liga pregovaranja	-	-	-	13.5. 3. razred gimnazije	-	-	-	-	Kerim Hadžić kerim1997@live.com	
26.	Debatne parloaone	-	-	-	8.4. I-IV razredi	-	-	-	-	Alma Ahmethodžić almahmethodjic@gmail.com	

6

R. br.	Takmičenja i revije/smotre koje nisu u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA							Voditelj takmičenja	
		OPĆINSKI		KANTONALNI		FEDERALNI		DRŽAVNI		MEĐUNARODNI
		Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola	Osnovna škola	Srednja škola			
1.	Bošnjačka zajednica kulture Preporod	-	-	Februar 2024. Konkurs za literarne i likovne radove za učenike/djecu u osnovnih/pr edškolskih ustanova	-	-	-	Konkurs mart /april 2024. Završna manifestacija	Bošnjačka zajednica kulture Preporod info@preporod.ba	-
2.	Upozoravanje na opasnost od mina CRVENI KRIŽ	Centar 3.11.2023. Ilićia 8.11.2023. Stari Grad 1.11.2023. Ilijaš 9.11.2023. Novo Sarajevo 9.11.2023. Vogošća 3.11.2023. Novi Grad 28.10.2023. Hadžići 1.11.2023. Trnovo. Školsko takmičenje	-	23.11.	-	2.12.	-	-	-	-

7

3.	Pružanje prve pomoći CRVENI KRIŽ	Novo Sarajevo 9.3. Novi Grad 20.4. Ilićia 9.3. Centar 20.4. Vogošća 13.4. Ilijaš 9.3. Stari Grad 13.4. Hadžići April 2024. Trnovo Školsko takmičenje (jedna škola)	Novo Sarajevo 9.3. Novi Grad 20.4. Ilićia 9.3. Centar 20.4. Vogošća 13.4. Ilijaš 9.3. Stari Grad 13.4. Hadžići April 2024. Trnovo Školsko takmičenje (jedna škola)	27.4.	27.4.	-	-	-	-	-
4.	Vjeronauk	-	-	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	-	-	Prema terminu organizatora	Prema terminu organizatora	-
5.	Smotra naučno-tehničkog stvaralaštva	-	-	-	-	Prema terminu organizatora	-	Prema terminu organizatora	-	Naradna tehnika
6.	Festivali rada srednjih stručnih i tehničkih škola	-	-	-	-	-	-	Prema terminu organizatora	-	-
7.	XXV saobraćajno obrazovno takmičenje učenika osnovnih škola	-	-	Prema terminu organizatora	-	-	-	-	-	-

MINISTRICA

Naida Hota-Muminović

8

4.2. Tabelarni pregled mjesta i satnice održavanja takmičenja, smotri/revija za predškolske ustanove i osnovne škole - kantonalni nivo

R.B.	Nastavni predmet/oblast	Datum	Razred	Mjesto	Termin	Voditelj takmičenja
1.	Šah	27.2.	1. grupa I - III 2. grupa IV - VI 3. grupa VII – IX M i Ž grupe	JU OŠ “Hrasno”	III razred u 9h IV-VI razred u 12h VII-IX razred u 15h	Azra Mahmutagić mahmutagic.azra64@gmail.com
2.	Njemački jezik (drugi strani jezik)	4.3.	IX	JU OŠ „Isak Samokovlija“	10,00h	Amra Đulan amradjulan8@gmail.com Kenita Šeta kenita.seta@2gimnazija.edu.ba
3.	Matematika	19.3.	VI, VII, VIII i IX	PU Richmond Park International Secondary School	10,00h	Mirela Avdibegović mirela.avdibegovic@ospofalici.edu.ba
4.	Robotika	21.3.	VII	JU OŠ „Šip“	10,00h	Ajla Halilović ajla.halilovic@irpo.ba
5.	Informatika	25.3.	I - IX (jedno takmičenje za sve razrede)	Prirodno-matematički fakultet	10,00h	Ibrahim Muharemović mibrahim2706@hotmail.com
6.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	26.3. 27.3.	I-VI (Osnovne muzičke škole)	Osnovne muzičke škole	10,00h	Amsal Ganović amsalganovic@gmail.com . Mustafa Mujbegović omsmp@omsmp.com.ba Lamija Šošić lamija.sosic@gmail.com
7.	Islamska vjeronauka	26.3. 28.3.	VIII IX	JU Gazi Husrev-begova medresa	10,00h	Adisa Milić adisamilic@windowlive.com
8.	Geografija/Zemljopis	9.4.	IX	JU OŠ “Grbavica I”	10,00h	Sead Srna sead.srna@bosnjackagim.edu.ba

9.	Građansko obrazovanje/ Demokratija i ljudska prava „Projekt građanin“ takmičenja	18.4.	VII	Online	Online	Sedžida Hadžić sedzida.hadzic@irpo.ba
10.	Fizika	22.4.	VIII i IX	JU OŠ „Grbavica II“	10,00h	Sanela Karović karovic.sanela@gmail.com
11.	Engleski jezik (prvi strani jezik) (prvi strani jezik – nastava se izvodi na engl. jeziku)	25.4.	IX	JU OŠ „Osman Nakaš“	10,00h	Amila Islamović amilaislamovic@gmail.com
12.	Tehnička kultura	26.4.	V - IX	Maarif Schools of Sarajevo	10,00h	Hurija Nalo hurijanalo@gmail.com
13.	Tjelesni i zdravstveni odgoj / Sport	April 2024.	Odbojka - ekipa (M) i (D) učenici od VI do IX razreda	Informacija će biti naknadno dostavljena		Suada Krezić suada.krezic@trecagimnazija.edu.ba Lejla Telarević lejla.telarevic1@gmail.com
14.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (predmetna nastava)	7.5.	VII i VIII Test (gramatika i književnost)	JU Prva osnovna škola Ilidža	10,00h	Indira Buljubašić buljubasicindira1@gmail.com
15.	Turski jezik (drugi strani jezik)	9.5.	VII, VIII i IX	JU OŠ „Edhem Mulabdić“	10,00h	Amina Duranović kosovicamina@hotmail.com
16.	Hemija	14.5.	IX	JU Srednja škola za okoliš i drveni dizajn	10,00h	Ajla Šaćić-Husić ajlasacichusic@gmail.com

17.	Historija BiH	22.5.	VII	JU OŠ „Osman Nuri Hadžić“	10,00h	Azerina Muminović azerina.muminovic@irpo.ba
18.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova i ustanova za specijalni odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo	<i>Maj/Juni 2024.</i>	PU i JU „Djeca Sarajeva“	Prema uputi organizatora		Abida Kapetanović abida.kapetanovic@irpo.ba
19.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih škola Kantona Sarajevo	<i>Maj 2024.</i>	<i>Ho/Zbor uz instrumentalnu pratnju</i>	JU OŠ “Aleksa Šantić”	10,00h	Azra Pohara azra.pohara@gmail.com

4.3. Tabelarni pregled mjesta i satnice održavanja takmičenja, smotri/revija za srednje škole - kantonalni nivo

R.B.	Nastavni predmet/oblast	Datum	Razred	Mjesto	Termin	Voditelj takmičenja
1.	Science – STEM	15.12.2023.	<i>I, II i III razred gimnazije</i>	JU Druga gimnazija Sarajevo	9,00h	Dženisa Buljugić dzenisa.buljugic@2gimnazija.edu.ba
2.	Šah	29.2.	<i>I, II, III i IV razred (sve srednje škole) M i Ž Grupe</i>	JU Srednja mašinska tehnička škola Sarajevo	9,00h	Vahidin Omanović vahidin@ssks.ba
3.	Njemački jezik (<i>drugi strani jezik</i>)	6.3.	<i>I, II i III razred</i>	JU Peta gimnazija	10,00h	Amra Đulan amradjulan8@gmail.com Kenita Šeta kenita.seta@2gimnazija.edu.ba
4.	Matematika	12.3.	<i>I - IV razred (sve srednje škole)</i>	PU Richmond Park International Secondary School	10,00h	Lejla Tuzlak lejla.tuzlak@irpo.ba
5.	Informatika	15.3.	<i>I - IV razred (sve srednje škole)</i>	Prirodno-matematički fakultet	10,00h	Jasna Kopic jasna.kopic@peta-gimnazija.edu.ba
6.	Fizika	19.3.	<i>I - IV razred grupe A1, B, A3 i C (sve srednje škole)</i>	JU Gimnazija Dobrinja	10,00h	Jasmina Baluković jasmina.balukovic@2gimnazija.edu.ba
7.	Islamska vjeronauka	20.3.	<i>I razred (sve srednje škole)</i>	JU Gazi Husrev-begova medresa	10,00h	Adisa Milić adisamilic@windowslive.com
8.	Osnovne muzičke škole i	26.3. 27.3.	<i>I-IV razred</i>	JU Srednja muzička škola	10,00h	Tatjana Romanić-Piralić tatjana.romanic@muzickasa.edu.ba

	Srednja muzička škola					
9.	Engleski jezik (prvi strani jezik) (prvi strani jezik – nastava se izvodi na engl. jeziku)	28.3.	<i>II i IV razred gimnazije III i IV razred srednje škole za stručno obr. i obuku IV razred (gimnazije)</i>	JU Srednja ekonomska škola	10,00h	Stanislava Matić stanislava.matic@irpo.ba
10.	Debatne parlaonice	8.4.	<i>I-IV razredi</i>	PU Gimnazija "Richmond Park College" Sarajevo	10,00h	Alma Ahmethodžić almaahmethodzic@gmail.com
11.	Građansko obrazovanje/ Demokratija i ljudska prava „Projekt građanin“ takmičenja	16.4.		Online	10,00h	Sedžida Hadžić sedzida.hadzic@irpo.ba
12.	Geografija/Zemljopis	17.4.	<i>I, II (sve srednje škole) III i IV razred gimnazije</i>	Prva bošnjačka gimnazija	10,00h	Sead Srna sead.srna@bosnjackagim.edu.ba
13.	Francuski jezik (drugi i treći strani jezik)	25.4.	<i>III razred gimnazije</i>	JU Gimnazija Obala	10,00h	Ana Mocnaj amocnaj@hotmail.com
14.	Tjelesni i zdravstveni odgoj / Sport	<i>Druga polovina aprila 2024.</i>	<i>Odbojka - ekipa (M) i (D) učenici od I do IV razreda</i>	Informacija će biti naknadno dostavljena	9,00h	Suada Krezić suada.krezic@trecagimnazija.edu.ba Lejla Telarević lejla.telarevic1@gmail.com
15.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (predmetna nastava)	8.5.	<i>Srednje stručne škole II i III razred Gimnazije II i III razred</i>	JU Četvrta gimnazija Ilidža	10,00h	Sabina Begić sabina.begic@rps.edu.ba

16.	Liga pregovaranja	13.5.	III razred gimnazije	JU Prva gimnazija Sarajevo	10,00h	Kerim Hadžić kerim1997@live.com
17.	Revija kulturno- umjetničkog stvaralaštva učenika srednjih škola Kantona Sarajevo	Maj 2024.	Hor uz pratnju	JU OŠ "Aleksa Šantić"	10,00h	Ana Andrlje Imamović annaglazba@gmail.com
18.	Hemija	16.5.	II razred	JU Prva gimnazija Sarajevo	10,00h	Amira Okerić amira.okeric@bosnjackagim.edu.ba

4.4. Tabelarni pregled nastavnih predmeta/oblasti koji za realizaciju imaju formu konkursa za radove učenika

R.b.	Nastavni predmet/Oblast	Zadana tema	Adresa za slanje radova	Rok za slanje radova
1.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (razredna nastava)	<i>Literarni rad na zadanu temu:</i> Treći razred: Da imam krila.. Četvrti razred: Postidio/la sam se... Peti razred: Sarajevo kakvo sanjam....	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo Aleja Bosne Srebrene bb/IXC 71000 Sarajevo	10.3.2024. (do 15.00h)
2.	Bošnjačka zajednica kulture Preporod	<i>Konkurs za literarne i likovne radove za učenike/djecu osnovnih/predškolskih ustanova</i> Tema: “Kralj bosanski...”	BZK “Preporod” Branilaca Sarajeva 30	do 14.5.2024.
3.	Likovna kultura	Tehnika po slobodnom izboru »Mladi voljenom gradu«	Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Aleja Bosne Srebrene bb/IXC 71000 Sarajevo	do 20.3.2024.

4.5. Koordinator / voditelj takmičenja

Red. broj	Nastavni predmet / Oblast	Ime i prezime	Mail adresa
1.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost - predmetna nastava - OŠ	Indira Buljubašić	buljubasicindira1@gmail.com
2.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost - predmetna nastava - SŠ	Sabina Begić	sabina.begic@rps.edu.ba
3.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost - razredna nastava - OŠ	Lemana Terzimehić	lemana.terzimehic@oshrasno.edu.ba
4.	Engleski jezik - prvi strani jezik- OŠ	Amila Islamović	amilaislamovic@gmail.com
5.	Engleski jezik - prvi strani jezik - SŠ	Stanislava Matic	stanislava.matic@irpo.ba
6.	Njemački jezik - drugi strani jezik	Amra Đulan	amradjulan8@gmail.com
7.	Njemački jezik - drugi strani jezik	Kenita Šeta	kenita.seta@2gimnazija.edu.ba
8.	Francuski jezik - drugi strani jezik	Ana Mocnaj	amocnaj@hotmail.com
9.	Turski jezik - drugi strani jezik	Amina Duranović	kosovicamina@hotmail.com
10.	Matematika - OŠ	Mirela Avdibegović	mirela.avdibegovic@ospofalici.edu.ba
11.	Matematika - SŠ	Lejla Tuzlak	lejla.tuzlak@irpo.ba
12.	Fizika - OŠ	Sanela Karović	karovic.sanela@gmail.com
13.	Fizika - SŠ	Jasmina Baluković	jasmina.balukovic@2gimnazija.edu.ba
14.	Hemija - OŠ	Ajla Šaćić-Husić	ajlasacichusic@gmail.com
15.	Hemija - SŠ	Amira Okerić	amira.okeric@bosnjackagim.edu.ba
16.	Informatika - OŠ	Ibrahim Muharemović	mibrahim2706@hotmail.com
17.	Informatika - SŠ	Jasna Kopic	jasna.kopic@peta-gimnazija.edu.ba
18.	Tehnička kultura	Hurija Nalo	hurijanalo@gmail.com
19.	Robotika	Ajla Halilović	ajla.halilovic@irpo.ba
20.	Geografija/Zemljopis	Sead Srna	sead.srna@bosnjackagim.edu.ba
21.	Historija BiH	Azerina Muminović	azerina.muminovic@irpo.ba
22.	Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava „Projekt građanin“ takmičenja	Sedžida Hadžić	sedzida.hadzic@irpo.ba
23.	Likovna kultura - Mladi voljenom gradu, likovni radovi srednje škole	Daria Osmanbegović	daria.osmanbegovic@osonakas.edu.ba
24.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	Lamija Šošić	ombsns@gmail.com

25.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	Mustafa Mujbegović	omsmp@omsmp.com.ba
26.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	Amsal Ganić	amsalganovic@gmail.com
27.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	Tatjana Hromanić	tatjana.romanic@muzickasa.edu.ba
28.	Sport / Šport	Suada Krezić	suada.krezic@treca-gimnazija.edu.ba
29.	Sport / Šport	Lejla Telarević	lejla.telarevic1@gmail.com
30.	Vjeronauka	Adisa Milić	adisamilic@windowslive.com
31.	Šah – OŠ	Azra Mahmutagić	mahmutagic.azra64@gmail.com
32.	Šah – SŠ	Vahidin Omanović	vahidin@ssks.ba
33.	SCIENCE	Dženisa Buljugić	dzenisa.buljugic@2gimnazija.edu.ba
34.	Liga pregovaranja	Kerim Hadžić	kerim1997@live.com
35.	Debatne parlaonice	Alma Ahmethodžić	almaahmethodzic@gmail.com
36.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo	Azra Pohara	azra.pohara@gmail.com
37.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo	Ana Andrlje Imamović	annaglazba@gmail.com
38.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova	Abida Kapetanović	abida.kapetanovic@irpo.ba